AM ZA
PELLEA
AMZA PELLEA
ă rîdem cu...NEA MARIN
Cuvînt înainte de RADU BELIGAN
Ediţie îngrijită de PATRBL BERCE A NU AL. FIR ESC U
TEATRUL NAŢIONAI DIN CRAÎ-OVA IN COLABORARE CU EDITURA „SCRISUI ROM A NESC" CRAIOVA 1990
/

CUVtNT ÎNAINTE

îl revăd p<? sălile Institutului de teatru. filiform şi famelic, fiindcă i se retrăsese bursa, ca fiu de chiabur i Ulterior s-a dovedit că era o acuzaţie neîntemeiată) Din superba lui făptură, rămăseseră doar nişte ochi incendiari L-am văzut într-o producţie a clasei lui Alexandru Finţi, judnd pe Trtgorin din Pescăruşul lui Cehov Am simţit de la primele momente stofa unui autentic artist mistuit de nelinişti şi incertitudini, de o mare fineţe şi o mare nobleţe sufletească Flăcăul din Băile şi i era un prinţ al spiritului, o fiinţă de o delicateţe suavă.

L-am îndrăgit şi l-am admirat de la început şi fiindcă vieţile noastre s-au împletit la un moment dat, am trăit împreună ani de-a rîndul in atmosfera unică a Teatrului de. Comedie, mereu fascinat de personalitatea lui nepereche.

Teatrul şi filmul românesc au avut uriaşa neşansă să piardă, unul după altul, trei giganţi: pe Toma Caragiu, pe Amza Pellea şi pe Octavian Cotescu.

Nu ne vom putea consola niciodată de imensul gol lăsat de aceşti magnifici actori.

Dar Amza era mai mult decit un mare actor. Era un om de care. fiecare din noi avea nevoie. El aducea în dulceaţa prieteniei un umăr solid pe care te puteai sprijini în clipele grele, o înţelepciune care venea de departe, din străbuni, o cinste şi o curăţenie morală fără nici o umbră. Generos şi bun ca o pline de la ţară, scăpărător de inteligenţă, plin de fantezie şi de farmec.

7

Cu Domnica în dreapta şi Oana în stingă, el înfăţişa tabloid unei fericiit -.împle, al unei împliniri pe deplin meritate. Sint oameni care n-ar trebui să moară niciodată

Filmele ne-au păstrat umbra şi ecoul lui. Iar cartea aceasta, ceva din verva lui scânteietoare E un dar pe care ni-l face Teatrul Naţional craiovean, pe care Amza l-a slujit cu devoţiune şi ardoare.

RADU BELICAN
August, 1983

NOTĂ ASUPRA EDIŢIEI

Ediţia de faţă reproduce textul cărţii Să ridam cu.. Amza Pellea, apăruta in Editura Scrisul românesc în amil 1973, care s-a bucurat do un larg ecou în rindul publicului cititor, dovadă şi epuizarea ei într-un timp record. Ea cuprinde, de asemenea, 8 povestiri inedite editorial, precum i Căruţa cu patru viteze. Nea Marin şi gaiţele de la Naţionalul bucureştean, ■•1nul

Nou 1BS0 Nea Marin şi Amil Nou 1981, Revelion 1982 şi Festivalul din Băileşti.

Problemele de îngrijire a ediţiei s-au ridicat, propriu-zis, cu' textele acestor din urmă povestiri Dactilogramele încredinţate editorului de către familie n-au putut, datorită morţii premature a marelui artist, să fie corectate de părintele lor spiritual. Aceste texte, transcrise după benzi înregistrate (probabil) conţineau o serie de inadvertenţe stilistice. Este vorba de ingerinţa unor sintigme transcrise în spiritul limbii literare, de prezenţa cîtorva (foarte puţine) cuvinte neologistice neprelucrate de strategia acto- rială In sensul povestirilor din vechea ediţie, care erau o mostră de mare expresivitate rezultată din oralitate şi lexic regional Ca atare, aceste inadvertenţe au fost eliminate avînd drept ghid conţinutul lexical şi ortografia ediţiei anterioare supervizate de autor, obţinîndu-se — sperăm — unitatea stilistică necesară. Poate că nu este de prisos să menţionăm că unul din îngrijitorii acestei ediţii »ste el însuşi născut şi crescut în Băileşti iar ca scriitor a fost s> str în contact permanent cu frumuseţea acestui grai pe care Amza Pellea i a iacul cunoscut ţării întregi. 1\ B. şi AL. F

SCOATE CALU, PUNE-T SAU A, VREAU SA PLEC, PI T A POARTA MÎNDRI1 MELE, VREAU SĂ TREC...

... Aşa cînta Licu. într-o sară clupe ce trmişg văcă- ria, să potolis'ă prau ridicat de copitele vitelor, ş-acu să revărsa dinspre Ţurţan răcoare împănată cu miros de salcîm înflorit Răsă- risă luna, mare, galbină şi mirată, ca o mămăligă uitată pe cîrpă- tor, care să-ntreabă di ce o fi făcut-o. dacă nu vine nimeni cu aţa s-o taie.

Ador mi sără toate orătăniile, numa de supt coşare, caii a-auzau cum îşi ronţăie ovăzu, fornăind pe nări, cu gîndu la odina răcoroasă care-i aşteaptă peste noapte

Undeva, în capu satului, o'căţa nelumită ʳncă, lătra lung, cu botu ridicat spre-naltu cerului, ţintuit în caielele stelelor.

în nucu ăl bătîrn, a lu Chiriţă, a lu tata Ian cu Colan, cînta o privighetoare beată, de umplusă noaptea cu clopoţăi şi-o puzderie de licurici spoiau cu lumină scorbura cu putregai di la salcia trăz- nită a lu Petrache a lu Neacă

Ghersu lu Licu. plutea peste noapte, ca o pasăre albă, care vine de te miri unde şi să duce spre nieăiri

Stam pe prispă trăgeam adine din ţîgare şi mă uitam la jar cum prindea viaţă -.•hipuindu-mi mintea să ■ nţălee pe unde l-o purta dracu pe Sucă, că plecasă călare de dimineaţă pîn-la Rast, s-aducă nişte peşte pă care qhibzuisăm să-1 mîneăm la prînz

într-un tîrziu louai sama că bătea cineva-n poartă Bag samă, bătea de mult ;â să zbătea ;îinele n lanţ'şi lătra de ncepusără ş-ai vecinilor să-i dea o gură de ajutor

— Care ieşti bă ?

— leu, mă vere Mârme, Licu ! Fâ-te-ncoa !

O louai io spre poartă, nu să vedea din Licu decit mucu ţigării, care pîlpăia ca lueeafăru cînd să crapă de ziuă şi-şi pierde puterea.

— Ce ie mă ?

— Mă, zîce Licu, venii să te iau pi la mine, că, iete, fusăi la Poiana-Mare şi cumpărai un cal. Să te uiţ şi tu o ţiră la iei.

— Pă' di ce să mă uit la iei, mă ?

— D-aia, că şi iei să uită la mine. Că de trei zîle, de cînd "1 louai, nu mănîncă, nu bea, stă şi să uită la mine.

— Mă, zîc, te-o fi văzut pe tine aşa mai făţos, sau n-o mai fi văzut ghietul de iei, pînă acu, cum arată prostia la faţă.

— Ai mă verişcane, zîce Licu, hai că dau cep la un butoi de tămîioasă, să cinstim un pa'ar cu vin rece şi să mîncăm nişte gogoşi cu sare, calde.

— Mă, zîc, ia-o-nainte, că io mai aştept o ţîră pe juratu de Sucă, care plecă de az-dimineaţă, dupe nişte peşte, şi peşte să făcu !

— Bine, mă, da' vii ?

— Viu, mă ! Vorba-i vorbă. Tu pune muierea să-ncingă uleiu pentru gogoşi.

îl mai aşteptai io pe Sucă fr'o juma de ceas, zîc, mă, dacă nu veni pînă acu, însamnă că nu mai vine, bag samă că nu găsî peşte şi rămasă peste noapte, pînă .scot pescarii năvoadele. Dac-o fi aşa, tot ie bine !

— Veto, vez că io mă duc pi la Licu !

■— Atunci io mă culc, că vă cunosc io, vă apucă iar ziua la poveşti.

— Culcă-te, fata tatii ! Somn uşor, da' ai grija pe cine visă/j, că-1 mănînc, "auz î

— Iote. o să visăz un...

— Pă' de gură cin-te-ntrece !... Vez, că plecai.

Louai io un felinar ş-o louai pe scurtătură, pin fundu grădinilor. Ca să tai drumu, ştii ?

Ajunsăi io la Licu şi, dacă văzui, că nu mă latră cîinii, intrai mai întîi în grajd, să-i văd armăsaru.

Mă frate-miu, nu-mi venea să-mi crez oichilor !

Ierea... cum să spui io, ca să mă-nţălegi... ierea cam aşa... un fel de corcitură de rnîţă cu curcă plouată şi măgar rîios. Mă... o stîr- pitură zgribulită, cu nişte urechi mari, ş-.un păr ca cînepa.

Mă detei io mai pe lingă iei, a dracu arătare, hop, să mă muşte de felinar.

Mă, zîc, o fi ca ăla din poveste de mănîncă cărbuni şi să face-al dracu !

îl izaminai io pe toate părţile, la amindouă capetile, că trebuia să dai în bobi, să afli care-i capu şi care-i coada, şi mă lămurii.

Intru-n casă, Licu, cu nevasta şi copiii, m-aşteptau cu vinu pe masă şi gogoşile sfîrîiau în tigaie, de-ţ lăsa gura apă.

— Mai întîi şi-ntîi, hai să-ţ arăt bidiviu !

— Lasă, zîc, că-1 văzui şi, să-1 văd de două ori într-o săptă- mînă, n-am cora.j !

— Ei, ce zîci ? zîce Licu, bucuros.

— Pă', ce să zîc ! Mi-e frică să-mi dau cu presupusu. Da' ştii ce, du-1 mă la ispozîţie, la bîlci. Da' să scrii pe iei că ie cal, c-altfel ţî-1 ia frun cîine-n gură, fuge cu iei, şi cine ştie pe un' ţî-1 duce !

— Mă Mărine, ai o gură...

— Io ca io, da' să i-o vez p-a lui!, că ie curată ca postava ! C-a şi uitat, săracu, de cînd i-a căzut dintele ăl din urmă. Pă' bine mă, Licule, tu nu ştii că toţi caii să cată la dinţ !

— Ba ştiu, zîce Licu, da' io mai ştiu o vorbă : caii de dar nu să cată la dinţ !

— Pă', ţî-1 dete de dar ?

— Cam aşa, că nu detei decît două sutare !

— Două sute, nu ie mult, zîc io, da' să vedem acu cît o să te coste doftorii, dinţaru, de... 'să-i puie dinţ,.. ca lu soacra lu naşu Pantelică !

— Pă' di ce ? zîce iei.

—• De-aia, zîc io, că n-o să-1 ţîi numa pe zamă de pui, sau poate tomneşti pe careva, să-i mestece mîncarea, să i-o dea gata tocată... ştii ?

.

— Hai, mă Mărine, vorbeşte sîrios !

— Pă' ce, tu crez că io glumesc ? Auz, mă Licule, da' ăla de ţî 1-a dat, cîţi ani a zis că are ?

— Pă', iei mi 1-a dat de opt, da' io l-am louat de doi'spce !

— Nu te-a minţit, zîc io, atîta şi are !

•— Fugi, mă', ce vorbeşti, ce are numai opt ani ?

— Nuuu, zîc io, iei ţî 1-a vîndut de opt, tu l-ai louat de doi'şpce, aşa că atîta are. Douăzăci... douăşunu !

13

— Mă, al dracu şnapan ! zîce Licu.

— Nu-i al dracu, zîc io, are năroc omu, că dacă nu da de tine, îi murea gloaba-n bătătură, dacă mai apuca s-ajungă cu ia acas'.

Pusă nevastă-sa strachina cu gogoşi pe masă, domnirăm un pa'ar cu vin... Mă, frate-miu, avea tămîioasa un mghiros... îţi umplea ceru gurii cu-adiere de floare de strugure...

— Mă, Licule, zîc, la vin văd că te pricepi, da' cînd louaş calu nu-1 văzuş ?

— Mă, frate-miu, ba-1 văzui, da' al dracu geambaş, mă dusă cu vorba şi-ntîi beurăm adălmaşu, pe urmă văzui calu, ştii ? Eee şi cinci îl văzui, îl văzui frumos, ce mai, că-1 văzui pin fr'o trei chile.

— Da' că ie chior, c-are un oichi alb, văzuşi ?

— Văzui, da' dupe ce-ajunsăi acas' ! Că iei ie chior pe dreapta şi ăla al dracu, mi-1 vîndu pe stînga. Hai năroc !

— Năroc ! Să-1 stăpîneşti sănătos !... tu... că xel săracu... ie pe ducă !

— N-are nimic, zîce Licu, noi să fim sănătoşi, n-are nimic, că ie chior, o să moară mai uşor, săracu !

— Pă' ce legătură are, zîc io, cum vine vorba asta ?

— Aşa, bine, zîce Licu, dacă ie chior, moare mai uşor, că n-are de-nchis decît un oichi ! Hai năroc !

— Năroc !

Mare hîtru, Licu ăsta, auz vorbă la .iei, mare hîtru... da' are suflet bun, să-1 pui la rană, nu alta Sul'letu ca sufletu... da' să-i vez tămîioasa. lucru mare... tămîioasa-i minune... la tăm'îioasă nu-i întrece nimeni... da' la cai ie... tămîie !

GURA LUMII

]Vi ă nepoate, mă Sucă. mîncate-ar neică, mă. să ţîi minte di la mine, că nimic nu-i mai al dracu pe pâmînt decît gura lumii ! Mă, cînd oi intra-n gura lumii, s-a isprăvit cu tine, nu mai scapi teafăr Poţ tu să te bagi şi-n gaură de şarpe "sau să te-nali în creştetu văzduhului. Gura lumii te găsăşte şi te judecă. Da' asta n-ar fi încă' nimic, că \dacă greşeşti, greşeşti şi gata. Te judecă, plăteşti şi s-a isprăvit ! Da' partea proastă ie că face din ţînţar armăsar, că ăl de-a zis că gura lumii numa pămîntu o astupă, pă' ăla a fost om cu cap, mă ! Ala a fost om mintos, nu glumă !

C-asta. bag samă,-i vorbă din bătîrni, şi ăi bătîrni cînd ziceau o vorbă, apoi aia ierea vorbă cu mghiez, nu troacă goală.

Că tot iei au zîs în cîntec :

Foaie vercle lobodă Gura lumii, zlobodă !

-

Ş-acu să vez tu, cît de adevărat ie mghiezu la vorbele ăştea.

Pă' cînd ieream io dănac şi credeam că tot ce zboară să mă- nîncă, mă dusăi la ăl bătîrn a lu ăl bătirn. La taicu al meu dtipe tată, şi-i zîsăi :

— Mă, taică, iote, io aş cam vrea să mă-nsor !

— Pă' armata o făcuşi, mă ?

— Nu prea !

— Mă, o făcuşi sau n-o făcuşi, ce vorbă-i aia ,,nu prea" ? !

— De făcut, n-o făcui !

-— Pă' atunci di ce zîci „nu prea" ?

— Iote, d-aia, că nu mai am mult ş-o să răcutez !

15

— Pă' dacă nu făcuş armata, cum o să comanz, mă ? La tine-acas', cum o să comanz? Vrei s-ajungi ordonanţă la muiere? Să cînte la tine în ogradă găina 1

— Pă', n-aş prea vrea !

•— Iar n-ai „prea" ? Pă' tu nu vez că nu ştii ce vrei ? Mai bine nu te „prea-nsura", fă-ţ cătănia, intră-n rîndu lumii, că pe urmă ai vreme destulă să intri slugă la dîrloagă, dacă aşa ţ-o fi scris !... Da' cu cine vrei să te-nsori, mă ?

— Cu Ioana a lu' nea Florea a lu Catană !

— De cînd o cunoşti ?

— Aa, de mult. de fr'o cinci luni !

— Şi dupe cinci luni, tu crez că cunoşti muierea ? Aşa crez tu, în mintea ta a proastă ! Mă, ascultă ici la mine şi dacă ai urechi de auzît, o să auzî, şi dacă s-o nimeri să ai ş-un grăunte de minte în tărtăcuţa ta, s-ar putea-ntîmpla s-ai năroc, să tragi fr'o-nvă- ţătură din povestea asta. Cică ierea odată unu, un om de-1 chema Gheorghe, iar pe muierea lui s-a nimerit de-o chema tot Ioana, ca p-asta de vrei tu s-o iei de muiere.

Da' Gheorghe ăsta, avea pirostiile pusă cu Ioana lui, de fr'o treizăci de ani, nu de cinci luni. O viaţă de om trăisără-npreună şi la bine şi la rău.

Dupe cum vez, avea tot dreptu omu să zîcă că-şi cunoaşte muierea.

Toate mearsără bine, pănă-ntr-o zî, cînd nu ştiu, or l-o fi-nvă- ţat careva, or i-o fi trecut lui pin cap, să-şi încerce muierea.

Ce să gîndi iei „Mă, zîce, ia să-ncerc io muierea, să văd dacă pot să mă bizui pe ia. Ia să mă prefac io c-am o tainâ, să văd dacă-i în stare s-o ţînă".

Zîs şi făcut

într-o zî. vine Gheorghe di la cîmp, nici nu mănîncă, nici nu jea, să suie-o vîrfu patului şi stă acolo posomorit, bosumflat, ştii ?

Muierea, cînd îl văzu aşa, zîce :

— Aba, Gheorghe, ce-i cu tine ? Ce-ai ?

— Nimic, zîce Gheorghe.

— Mă, tu făcuşi fruna nefăcută 1

Iei tace. %

— Iu. Doamne, ia-mă tu pe mine, cine ştie ce făcuş ? i Spune nă, ce făcuş, ce taci ca mormîntu ?

— Nu poci, zîce Gheorghe.

— Pă' di ce ?

— D-aia !

— Curn d-aia, ce vorbă-i asta ?

—■ D-aia, că nu-i de spus !

—- Iu, Doamne, ia-mă, vai de sufletu meu, începu muierea să se văicărească... însamnă.că dacă nu poci să-mi spui, tăias pe careva.

— Tţţ !

— Furaşi ?

— Tţţ !

—■ Pusăş foc cuiva ? Iu, vai de sufletu meu săraca .'... Gheorghe, te-oi fi-ncurcat cu fr'o muiere strină !

— Iote de ce-i arde iei ! Zîi muiere şi pace ! Mie mi să usucă sufletu de ruşine şi iei îi umblă mintea cu sorcOva!

•— Pă-atunci de ce ţ-ă ruşine, mă ?... Dacă nu tăiaşi, nu fura.ş, cu-alta nu te-ncurcaş... atunci ce făcuş ?

— Nu poci să spui !

— Pă' di ce mă. di ce ?

— Dacă... că dacă-ţ spui ţîie, şi pe tine nu te ţîne gura şi spui la careva, mă faci de rîsu lumii, auz !

Că cîr, că mîr, din vorbă-n vorbă, din una-n alta, zîce Gheorghe :

— Iote ce-i, fă. Ioano ! leu iţi spui ţîie, că ieşti muierea mea ! Da' dacă scapi fr'o vorbă mă nenoroceşti, auz ?

— Aud !

— Juri ?

— Jur !

— Jură!

— Să-mi saie oichii, să mă mănînce clinii, să n-am parte de loc cu verdeaţă pe lumea ailaltă, dacă oi scăpa o vorbuliţă !

— Iote ce ie [1] Cum lucram io azi-dimineaţă-n deal, la Gogo neaţa. la vie. de. mă louă aşa dintr-o dată o durere di- la inimă. Mă gîndii io. mă sucii... mă, zîc, ce mîncai de mă ia aşa cu leşin. Da' cum mă gîndeâm io, mi să făcu rău. Da' rău de tot, ştii ? Mă dusăi dupe ni te tufani... şi ce mai la deal la vale... făcui un ou!

— Iu. Doar: ne, ia-mă, ou-ou !

— Ou-ou aşa cam cît al de gîscă. Fă muiere, dacă scapi fr'o vorbă, te tai !

2 - Să rtdem cu

Mdriu — cel. 3-IS

— Vai de păcatele mei- -Gheorghe, să poate? Pă' aşa mă cunoşti tu? Atîta încredere ai-tu-n mine [7] Dacă spui că nu spui, nu spui, ce mai ! Nu spui şi gata ! Aia ie !

Mai spre sară, cum să dusă Ioana la fîntînă, să ia un polo- meac cu apă proaspătă pentru noaptea, să-ntiln: cu baba Floarea a lu Clonţ.

— Auz, dadă Floare, îţi spui una cum n-ai mai auzît, da' dacă scapi fr'o vorbă, să fii jurată, să-ţ ia Dumnăzău picioarele, să răniţi la mila nepoţilor, să te mute cu rogojina di la umbră la soare, să te uite-acolo şi să te mănince muştele !

— Zîi, fă, iote la ia, ce mă ştii pe mine că umblu cu vorbe ?

— Gheorghe al meu făcu un ou !

— Ou-ou ?

—- Ou-ou ! Da' nu spui ' ?

— Să mi se umfle limba n gură ca cozonacu-n căpistere, d;.ic-oi spune '

Nici nu intră bine loan a a lu Gheorghe cu polomeacu cu apă 11. :asă, că baba Floarea să d :să glonţ la Clonţ, la bărbat-su, de si-i zîsă :

— Auz,, mă, minune, Gheorghe al loanii făcu doauă oauă !

— Oauă-oauă ?

— Oauă-oauă !

— Două ?

-— Două !

Moş Clonţ dete repede fuga la circiumă şi.-ntre două cin?, -i de rachiu, mai pusă un ou di la iei.

Şi-aşa din gură-n gură, ajunsă Gheorghe a lu Ioana, de făcu noua'jnouă de ouă.

Să dusă vestea de pomină, ajunsă pînă la prifect, care cum ui/'i una pa asta, trimeasă jandarii şi-1 louară pe sus pe Gheorghe al loanii şi-1 băgară la temniţă.

în "fiecare dimineaţă, venea prifeetu să vadă dacă nu cumva a ouat Gheorghe peste noapte.

De ţinut, îl ţineau bine, numa- n boabe de grîu schierte, schierle n lapte.

Să făcusă Gheorghe gras şi frumos.

Da" pîn-la urmă-ş .pierdu prifeetu răbdarea şi-1 louă la bătaie.

— Bine, mă, puturosule, făcuşi tu noua'jnouă de ouă şi mie nu vrei să-mi faci măcar unu ? Vrei să mă fac de rîs, c-am anunţat pe domnu ministru, care vine spicial să vadă minunea! Ou să te faci, auz, c-alfel în ocnă-ţ putrezăsc oasăle.

Gheorghe, săracu, să da de ceasu morţî!

Cînd veni ministru, Gheorghe al nostru i s-aruncă la picioare şi-i spusă toată tărăşenia. Cum că iei a vrut să-ncerce pe Ioana
[-aşa şi pe dincolo... mă fog, îi spusă tot !

Ministru să nimeri a fi un om vesăl de felu lui. Leşină de rîs i-i detc drumu lu Gheorghe, acasă.

Iote, mă, Sucă, asta-i povestea de mi-a spus o mie ăl bătîrn a lu ăl bătîrn, taica al meu dupe tata !

Io băgai la cap şi plecai întîi de-mi făcui cătănia ! Cînd mă-n- torsăi, Ioana lu Catână să măritasă de mult, cu omu iei d-acu 1

Fusăi io amărît o vară, da-n toamnă, la o clacă de curat po- -umbu, mi-o scoasă Dumnăzău în cale pe tuşă-ta Veta, şi-mi luni nă viaţa.

D-aia zîc io, că-n viaţă trebuie să ai grijă cui te-ncrez şi cui ui. Să ai grijă cum te porţ, să nu intri-n gura lumii.

C au dreptate ăi bătirni cînd zîc :

Foaie verde lobodă Gura lumii, zlobodă .'

CIUCIU COSTACHE TALABOSU

K'i ă, frate-miu, îmi povesti mie al bătîrn a lu muma,- taica Gheorghe a lu Colan a lu Mirea, cînd ierea iei dănac şi um- jla dupe a bătîrnă, care pe vremea aia ierea o fîşneaţă de şai'şpce mi, cu oichi niegri, trasă pin inel şi iute ca o zvîrlugă, îmi povesti el mie de unde 'li se trage porecla.

Las' că nici iei, taicu de, al bătîrn a lu muma, nici iei pe vre- nea aia n-avea mai mult de opt'şpce ani.

Da' ce-mi povesti el mie sâ-ntîmplă în veacu de dinaintea ăstuia, oi la op'sute şap'ş-opt.

Pe vremea aia, sta lumea n bordeie, şi-n sat nu iereau decî.t două casă de cărămidă, una a lu prenţu Ştirbei, ş-a doua ierea •asa arendaşului.

Trăia lumea-n bord'eie, da' zicea al bătîrn că, şi pe vremea aia, U de ierea om de omenie, ca ş-acy, ierea cinstit de toţ.

Cică, p-atunci, nu ezistâ geam, sticlă de, şi oamenii puneau la 'ereşti o băşică de bou pin care trecea o ţîră de lumină leşietică, ie nu ţ dai sama cum ie vremea afară.

Iei iereau mu Iţ fraţ, patru fete şi şasă băiet.

Al mai mare ierea taicu, avea opt'şpce ani, ailalţ mai mici, ş ăl mai mic avea patru ani, cînd a murit ta-su, şi a' rămas mu mă-sa văduvă, cu casa plină de copii, da' mai ales, ele nevoi.

Toată greutatea căzu pe băi atu ăl mare, pe taica Gheorghe, de Iei săracu să nimerisă om tare muncitor şi la locu lui.

Da'avea un frate mai mic, al doilea dupe iei, pe Costache, 'cure fu mai şugubăţ.

Pe iei, cum zîsăi, îi chema a in Colan a lu Mirea. da' lumea i ştia mai mult dupe poreclă. Că aveau toţ nişte labe cum nu s .

mai pomenit, de toată viaţa lor nu găsiră;, bocanci pe măsură şi-i ştia lumea de-ai lu Talabosu.

Da'să vez drăcie, că porecla le veni mai tîrziu, dintr-o tărăşenie de care să făcu vinovat Costache Colan, Tratele lu taica Gheorghe.

Costache ăsta," cum vă spuşăi, cică ierea mai zurbagiu şi crescut mai fără griji, că de muncit, muncea şi ducea greu nean-su Gheorghe.

Şi cică ierea in vremea aia încolo, spre nisipuri la Ţurţan, o pădure mare, fără fund.

Mai ie.ş-aeu, da' cică pe vremea aia puteai, dacă vreai, să te duci şi pîn-la Iaşi, mergînd numa pin pădure. Cică venea de să ega una de alta. Pădurea, de !

Ee, la marginea pădurii ăştia, iereau nişte bordeie a unor lingurari, că pe vremea aia toţ oamenii mîncau cu linguri de lemn si-n casa omului alt schier decît cuţîtu, nu prea ierea.

Da' unu din lingurarii ăştia avea o fată frumoasă cum nu s-a nai văzut, şi o păza lingurarii ca pe pichii din cap, că altă avere mai mare n-avea şi la iei ierea obiceiu de să vindeau fetele cinci să măritau.

Cum i să apropiasă fetii vremea ifiăritişUliii, lingurarii o ţinea mai mult închisă n bordei.

Dracu de Ciuciu Costache, fratele lu taica Gheorghe de, care avea şi iei fr'o şai'şpce ani şi intrasă în rîndu dănacilor, mort, bol tav de lingoare, ce mai, clupe fata lingurarului.

Să zîce că ar fi văzut-o scăldîndu-se în baltă, într-o noapte cuună, goală cum o făcusă mă-sa.

Ciuciu Costache, săracu, să da de ceasu morţî, nu mai pute: de fel fără ia. Da'cum iei iereau săraci şi orfani, nici gînd să poată cumpăra fata lingurarului.

Aşa că iei nu vrea nimic, numa să o vadă din cînd în cînd Da'acu nu mai ierea chip, aşa că a pîndit iei fr'o trei zile şi tre nopţ, pînă cînd vede într-o sară că pleacă lingurarii şi ferecă bine uşa bordeiului.

Da-năuntru rămăsasă Rădana, că aşa o chema pe fată, cu fraţ si. surorile iei mai mici, că mai avea- Rădana doi fraţ şi patru surori, da' nici una aşa frumoasă ca ia.

Ciuciu Costache, ars pe dinăuntru de pălălaia dragostii, da tîr- coale la bordei, curn dă lupu flămînd la stînă.

Cică ierea o noapte cu lună şi mirosa pădurea de salcîm, că ierea-n floare, de-ţ venea să-nnebuneşti. Cîntau privighetorile cu miile, că pe vremea aia nu să sfiau, nu apucasă să le sperie trinu sau otomobilu. De airoplan nici gînd.

Ce mai, cică ierea o noapte ca-n poveşti.

Acu, să poate-ntîmpla să nu fi fost chiar aşa, da'Ciuciu Costache jură ş-acu că noapte ca aia n-a mai apucat şi nici n-o să mai apuce neam de neamu lui.

Ee, cum vă spui, cum da iei tîrcoale la bordei, cică odată începu să răzbată dinăuntru un ghiers aşa de dulce şi frumos, că-ţ lua răsuflarea. Că dupe ce ierea frumoasă din cale-afară, Rădana asta mai avea şi daru doinitului.

Cum sta Ciuciu Costache ciucit în spatele bordeiului şi începu să-1 învăluie cîntecu lu Rădana, odată sîmţî că nu mai poate, că dacă n-o vede măcar un ciob de clipă, îşi dă duhu !

Acu, dorinţa mare, da' şi frica, că ierea linguraru om zdravăn, făcut de mumă-sa într-o zî cînd fusăsă fericită.

Stătu Ciuciu Costache... să gîndi... să suci... ş-odată-1 lumină gîndu ăi bun.

Cum ierea primăvară şi nu să mai făcea focu, să gîndi iei să să suie pe bordei şi să intre uşurel pe coşu di la vatră.

N-avea nici-un gînd rău, numa s-o vadă o ţîră.

Iei, săracu, să şi vedea pitulat în negreala funingine?, de unda să-i clipească numai oichii lacomi.

Să strecură iei şi să sui uşurel pe bordei, Da' cum ierea coperit cu trestie, bordeiu de, bag samă trestia ierea destul de veiche, că ce să mai lungim vorba, îi scăpă talaba di la piciorul drept pin acoperiş în bordei.

Copiii lingurarului cînd văzură în bolta tavanului a arătare începură să strige :

— Aşoi teteo, talabosu !!!

Şi de-atunci, Talabosu i-a rămas numele, iar alor lui, nu le-a mai zîs nimeni altfel, decît ai lu Talabosu.

22

NEA MARIN ŞI FARMICILE

Mă, nepoate, mă, proastă mai ierea lumea namte vreme, credea în toate ielea, în farmice, în descântece, în toate prostiile, auz ?

Las'... că mai ie cîte unu ş-acu, pînă nu cîntă cucu, nu samănă porumbu, să-1 tai, pînă nu cîntă cucu. Că, la o adică, parcă i ar ţîne cucu de foame, auz ?

E unu la noi, Gheorghe a lu Zmucitu, pe care îl apucasă cu vîrcolaci la inimă în capu cheptului. Cînd îl apuca, să tăvălea pe jos, ce mai !

Să dusă iei la o vrăjitoare di la Nădejdea, una Catariţa lu Făsui, şi-i zîsă aia că ie deoichiat de fr'o muiere.

Auz vorbă la ia ? Gheorghe şi deoichiat ! Că ierea ciupit de vărsat, avea o faţă din cauza bubatului, parcă ierea fund de polo- meac ciocănit de costorari, auz ?

Ee, şi i-a zîs aia, Catariţa lu Făsui de, să bea numa zamă de ardei iute, amestecată cu frunte de ţuică, pe inima goală.

Ş-aşa făcu, săracu, de în trei săptămâni îi rămasă casa pe numele muierii, că copii n-avea. Că pe urmă aflarăm noi, că ii spu- săsă lu doftoru, că are un deoiehi de-i zîce ulcer, auz ? ! Şi ardeii şi ţuica la ulcer ie taman cum ai vrea să stingi focu cu gaz. Aia ie ■

Da' aşa ie făcută lumea, să crează în toate ielea, şi să te ferească Dumnezău de credinţa prostului ! Cînd i-o intra ceva in bezna din cap, nu i-o mai scoţ nici cu cleştile.

Pă' cînd ieream io dănac, de umblam dupe fete la 'oră, sta peste baltă una de făcea farmice, una Dumitra lu Căpistere.

Aşa îi zîcea pe vremea aia, că asta din cauza farmicilor n-avu parte nici de nume... Pă', stai să vezi !

23

Asta, mă nepoate, făcea farmice pentru. oricine şi orice. Cu un ciob de strachină veche şi cu urzici dupe lingă uluci, făcea farmice să nu moară găinile iei.

Cu un ciob de strachină veche şi cu urzici dupe buza şanţului făcea farmice să moară găinile vecinilor.

Cu apă din fîntînă neîncepută şi cu cenuşa din vatră, loată în noaptea de Florii, eînd cîntă cucoşii, făcea la fete să să mărite.

Cu apă din fîntînă zleită şi cu cenuşă din vatră, loată în noaptea de Bobotează, cînd urlă lupii, făcea la fete să rămîie nemăritate. Şi cîte şi mai cîte nerozii, d-eştia.

Şi trăia bine, a dracului cotoroanţă, că nu făcea farmice pe degeaba. Pe făină... pe găini... pe vin... pe ouă.. pe ce-avea omu, auz ?

Trăia, bine, că să găsau fel de fel de proşti să să uite-n gura iei.

I)a' odată-ntr-un an, cum să făcusă porumb mult, să făcusără şi şobolani şi pe vremea aia nu iereau prafuri d-eştia de nu le place la şobolani. "

Aşa că să apucă Dumitra lu Căpistere, să-i gonească ia, auz ?

Zis şi făcut !.-.■ Să dezbrăcă ia-n chelea goală, noaptea pe lună plină ai, călare pe-un vătrai, ocoli curtea cu pricina, de fr'o treişpe ori.

S-adună lume luminată, parcă-i adunasă cu toba, ce mai...

De şobolani nu scăpă, da' de nume scăpă, că de-atunci nu i-a mai zîs nimeni Dumitra lu Căpistere, i-a rămas numele Dumitra lu Vătrai, sau Mitra lu Şobolanii, auz ?

Mă, nepoate, mă, da' n-avu parte nici de numele ăsta... nuu... !

Pintr-o vară riepotu-miu, Sucă, făcu rost de-o rîie. Făcu iei ce făcu şi făcu rost de ia. Da' nu de una de-aia boierească, de te mă- nîncă numa-ntre deşte, nuu... ! Făcu rost de-o rîie sănătoasă, ele una de-aia căprească, de să-ntinde peste tot, de te "scarpini şi-n albu oichilor, auz ?... Şi-n suflet te mănîncă, ce mai !

Mă, frate-miu, să scărpina săracu Sucă, ca porcu, de toate ielea. Ce mai, tocisă stîlpii di la prispă, scărpinîndu-să cu schinarea.

Mă, ce nu-i făcu mă-sa, îl spălă cu leşie... îl frecă cu peria de sîrmă... îl băgă-n gaz... îl unsă cu pucioasă... nimic !

Mă, frate-miu, să-ntinsă rîia pe Sucă, de nu măi ştiai care ie riia şi care ie Sucă, că iereau totuna, auz ?

Cam atunci apărusă o doftorie de-'i zicea „s^abiol".

Să dusă ta-su la farmacie şi zîce :

— Dă-mi şi mie"[1] douăzeci de sticle de „scabiol" !

Farmacistu-ngălbeni.

— Pă' ce, aveţi rîie tot neamu ?

— Nu, zîce tata lu Sucă, numa fi-miu.

— Pă' pentru un copil normal, ajunge o sticlă.

— Vezi de treaba dumitale ! Pă' ce Sucă ie normal ? Iote la iei !

Goli omu toate sticlele-ntr-un' cazan de rufe, îl dezbrăcă pe Sucă-n chelea goală şi-1 boteză a doua oară.

Urla Sucă ca din gură de şarpe, că-1 ustura săracu, ştii ? !

Ta-su zîce :

— Mă, pă' dacă urlă aşa, însamnă că-i trece ! Şi-1 mai băgă odată.

Mă, frate-miu. nimic mă, nimic ! înflori rîia pe Sucă de parcă pîna atunci numai de scabiol dusăsă lipsă. Mă, cum ai pune apă la o floare pălită, aşa să-nvioră rîia pe iei.

Dacă văzură şi văzură, că nu-i chip să-i dea de cap la a rîie, zîce ta-su :

— Plai, mă, cU iei la Mitra lui Şobolanu 1

îl loară pe Sucă legat, că alfel nu mergea, şi-1 dusără peste baltă, la Dumitra.

îl descîntă baba pînă sara şi, cînd răsări luna, îl legară de mîini şi de picioare.

Zîce Mitra lu Şobolanu :

— Ia să vezi cum vă scap io de năcaz. Şi-1 unsă pe Sucă cu catran frămîntat cu sîmburi de ciuşcă iute, de ardei de, şi cu fr'o cinci pumni de căţei de usturoi pisat.

Mă, frate-miu, cînd începu Sucă să chirăie, sculă tot sa.tu în chicioare.

Cotcodăceau găinile... lătrau cîinii... mugeau vitele... de ziceai că ie fîrşitu lumii, nu alta !

Să zbătea Sucă ca peştele pe uscat.

.Ei, şi cînd îi deteră drumu, o rupsă săracu la fugă, aţă la baltă să să răcorească

Mă, frate-miu. parcă ierea dracu gol, nu alta.

Da' cum ăie iei la r>irlă' cu toţi cîinii după iei, trecu peste izlaz unde păşteau vitele. Mă, săracile vite, cînd văzură a arătare

neagră cu cîinii după ia, începură să sforăie, pusără coada pe schioare şi-o rupsără la fugă, drept în porumbu dupe moşia iu Ştirbei Paznicii loară vitele la gloabă şi acu arendaşu cerea o sută de

Uamenîl căşunară pe tata lu Sucă ; că din vina tui in trasară viteie-n porumb l

Mă, săracu om, vîndu tot din curte, de plăti gloaba. Da[1] taman atunci veni şi Dumitra lu Şobolanu si zîce : — Auzi, să-mi dai cinci băniţi de porumb şi două de făsui, că ţî-1 scăpai pe Sucă de "rîie !

Orna, cum avea o bucată dă curmei în mînâ, o loă la măsurat şi de-a lungu şi de-a latu.

De-atunci nu-i mai zîce nimeni Dumitra lu Şobolanu, îi zîce Dumitra lu Curmei.

Sucă, ce ie drept, scăpă de rîie, că căzu rîia după iei cu cltiele

Că acu ta-su zîce că de cînd cu chielea asta, nouă, ie mai nărod ca-nainte.

Bine, mă, frate-miu, da' toate ăştea s-au întîmplat-nainte vreme, cînd ierea lumea fără carte.

Da' să vezi una de-acu... ! Să auz şi să nu-ţi vie să crez... Stai să-ţ spui !

Era unu, Gheorghe a lu Dămijană, care a ţînut-o pe Floarea lu Cinzeacă, văr din fraţ cu cuscra inîin-sa, cu a lu Dumitru Ţoi, de o ţîne pe Gheorghiţa lu Stan a lu Vadră, nepotu tu Stănucel a lu Căldare, de i zîce lumea Fluierici, că ăstuia i-a căzut cînd ierea mic o sacsîie cu flori în cap şi a rămas fluierînd toată viaţa.

Ei. Gheorghe ăsta a lu Dămijană ierea responzabiî la un bufet şi să dusă la o ghicitoare, să-i dea în cărţ şi să-i spuie aia ce o să i să-ntîmple, că iei băgasă mîna-n banii statului, ai bufetului, de, şi ehefuisă de fr'o treizeci de mii şi pe urmă mai cheltui fr'o cinşpce mii la loz în plic, la lonton, de, la prono... cle-ia, că do'r-do'r o cîştiga, să puie banii la loc, ştii ?

Aia. fată deşteaptă, pusă cărţile pe masă şi zîce : — Mare năcaz o să ai tălică di la nişte oameni de-aibastru şi unu din iei, parcă-i luceşte ceva pe umăr, auz ? Oamenii ăştia de

tot.

albastru o să te ia la un drum de sară şi-o să mi te ducă într-o adunare mare, cu lume luminată şi inima dumitale cade tare supărată.

Pe urmă, o să stai o vreme la un loc cu răcoare şi singurătate, parcă undeva într-o mînăstire (auz la ia cum o-ntorcea, oaţa !).

Dupe aia, o să^ajungi la un loc cu verdeaţă.

— lu, Doamne ia-mă ! zîce Gheorghe a lu Dămijană.

— Nu te spăria, îl linişti ghicitoarea, că nu mori ! Că ie loc cu verdeaţă, da' riu ie cu odină şi cu bucurie, ie loc cu verdeaţă, cu muncă şi cu-ntristare mare.

Că chiar aşa fu ! Că după ce îl loă miliţîia (oamenii de-albastru, de !), îl judecară la comparativă cu toţ oamenii de faţă.

Stătu fr'o două luni la puşcărie, sîngur-sîngurel pe creacă, de, şi pe urmă îl dusără la muncă (la verdeaţă, nu-aşa ?).

îmi zîce mie mă-sa :

— Mărinee..., Mărinee, mare ghicitoare aia di la Craiova !

— Taci fă, nu fi năroadă. Pă' dacă venea la mine, îi ghiceam io mai bine şi de-a dreptu nu pe ocolite.

— Pă' ce, tu ştii să ghiceşti ?

— Pă' cum nu ! îi dam io-r. bobi sau îi ghiceam cu ghiocu, cum vrea iei!

îmi spunea mie c-a băgat rnîna-n banii statului şi io-i zîceam s

— Hai la Mărin cu ghiocu,

Ca să-ţ ghicească norocu !

Mîna-n banii statului băgaşi ?

O-ncurcaşi !

îţi plăcu cu veselie ?

Acu stai la puşcărie !

Foaie verde de trifoi,

Un an,, doi.., !

UN PUI FRIPT, O PÎINE-N ŢĂST Ş-0 BÂMIJANĂ

Mă. nepoate, mă, ţîne minte di la mine, dacă vrei să-i cunoşti pe olteni, te duci şi iei trinu di la Timişoara. Da' iei un trin de patru dupe prînz. Timişoara, cap de linie, nu-i înghesuială, iei bilet, te sui într-un campartiment singur şi te-aşez lîngă geam, cu faţa spre Bucureşti, să nu.te-apuce cu leşuială cînd mergi de-a-ndărătelea.

Pleacă trinu, taca-taca, te uiţi pe geam, şi ţî să-noadă gîndurile unu de alto.

Opreşte trinu pintr-o gară pin Banat, intr-un bănăţan :■

— Mă rog frumos, -ie loc ?

— Pă' nu vez, mă, taică !

— Mulţam frumos, şi. s-aşază-n faţa ta.

Stai, te uiţ la iei, şi zîci în mintea ta,:

„Mă, dacă nu ieream nici io aci, ăsta n-avea pe cine-ntreba, şi bag samă pleca, nu intra 1"

Pîaă vă uitaţ voi. unu la altul şi tu ştii ce-i în mintea ta, da' nu ştii ce-o fi-n mintea lui, să deschide uşa şi mai .intră unu.

— Mă rog frumos, ie voie ?

— Ieste, taică, că vrerea i-a omului, voia i-a Domnului !

Merge trinu, taca-taca, iei vorbesc d-ale lor, tu te gînd eşti la ale fele, zîce unu :

— Mă rog frumos, vă supără că vorbim ?

— Nu, frate-miu !

Taca-taca, zîce ălălalt :

— Mă rog frumos, vă supără tu tun u ?

—• Deloc, neică ! Că şi io beau cînd am !

Aprind iei cîte o ţîgare, şi s-aşază fumu-n campartiment, pale, pale... albastre, ca ceaţa, primăvara.

Ş-aşa pe nesimţite, vine noaptea, ş-adorniiţ toţ, cu gîndurl frumoase, legănaţ de trin, ca pruncii-n postavă.

Dupe mghiezu nopţii, opreşte trinu la Coţofeni.

Mă, frate-miu, să face noaptea, numa ţăndări şi. cioburi de gura oltenilor 1 '

— Mârineeee... un-te băgaşi, bă... ?

— Iote, icişa, da-i ia-ntîia !

— Pă' bine mă, fir-ai al dracului, mă lăsaşi pe mine cu toate laporniţeîe, pă' ce, io am patru mîini ? Ia, ţine-o p-asta; ia şi asta, prinde dămijana, ia-o şi p-astalaltă, ţine-o de curea, că să varsă nuci li- şi diraiază trinu !

— Pă' ce, mă, dacă le iau io toate, tu ce mai iei ?

— Las' că mi-ajunge că te am pe tine. Ia-te dupe mine, că cherdem trinu.

Să zmulge din rădăcini uşa di la campartiment şi intră o grămadă de -paporniţă şi pintre iele, cherdut, olteanu, mic, negru, ţăn- dăros şi năduşit.

îşi dă drumu de sus pe banga din faţă, să şterge de năduşală cu dosu mîinii şi zîce :

—- Bă, frate-miu, dacă-1 cherdeam p-ăsta, nu mai ajungeam la Ploieşti ! Că mă duc la Ploieşti, la fiu-meu, că face armata, să-i duc şi. lui d-ale gurii că-i zîua lui, că nu-1 mai am decît p-ăsta, că-1 mare să-nsură cu una din Coţofenii din dos şi ne-ntoarsă dosu şi să dete cu-alde socru-său şi soacră-sa, de parcă iei l-ar fi făcut, fi-i-ar sarea-dracu !

Aşa că-i făcu mă-sa o pîine-n ţăst, mînjită cu gălbenuş, împunsă cu furculiţa şi presărată cu foi de dafin, un pui fript ş-o dămijană cu vin, di ia unchiu-su, Ilie... Il cunoşti pe unchi-su, file... ? adică nu, că n-ai de unde !

îşi trage sufletu şi-şi propteşte ochii mici şi negri în ăi doi bănăţeni.

— Mă, mînea-v-as oichii, or' de mine vorbit acolo ?

— Nu, mă rog frumos, d-ale noastre !

— Mă, fiţi atent la mine aci, cu mine o-ncurcaţ !

Să ghemuieşte supărat în colţul lui şi-ncepe să eînte de parcă ie singur pe luncă cu vitele :

Pe vale, pe valeee
C-a făcut mazărea bocibeee
Şi fasolea tecuşoareee...

Într-un tîrziu, scoate o tabachere d-aia bătrînească cu capac, de face pac şi clacă-ţ prinz deştu-n ia, te lasă ciung. Răsuceşte o ţîgare groasă, trage adine şi dă fumu afară pe nări, amestecîndu-1 cu ăl ţîşnit din strungăreaţă dinţilor, de-o clipă nu i se mai vede faţa.

— Ori vă supără tutunu ? Dacă vă supără, ieşit afară pe-ncu- loar, că-i ş-un geam spart şi ie mai reveneală !

încet... încet... să foieşte... tuşeşte... să scarpină... să potoleşte... s-adoarme ca puiu supt cloţă.

Vă fură somnu pe toţ, în vreme ce trinu spintecă noaptea spre inima Olteniei.

Visăz ceva frumos, să face că te preumbli pe supt cireşii-n floare cu cine ţ-ă drag. Dintr-o dată, ţî să zbate inima în chiept, ca un porunghel înpuşcat.

— Săriţţ... 'oţîîî... ! Furară paporniţa... aia cu puiu fript... cu pîinea-n ţăst... de-o duceam la fi-miu la Ploieşti... la armată de zîua lui... Fu acilea... şi nu mai ie,., o furară... Iote, luoară şi dă~ mijana... Luoară şi dămijana... să nu li s-aplşce fir-ar-ai iacă-cui... veni-le-âr rău şi să le treacă cînd le-oi deseînta io !

Pă' acu ce să mai caut la Ploieşti ? Bag samă-n prostia mea, să mă duc doar aşa, să nu cherd biletu !...

Parcă-1 vezi la Ploieşti, în poarta regimentului, că-i zîce lu fi-su, care-i pupă mîna :

—• Mă... îţ făcu mă-ia o pîine-n ţăst, un pui fript, luoai ş-o dămijană de zaibăr, di la unchi-tu, Ilie d-ăla de-ţ place ţîie. Să ai tu de zîua ta, să mănînci. Un pui fript, o pîine-n ţăst şi să bei o ţîră de vin! Să-ţ aduci aminte d-acas' ! E ! O să mănînci vînt... şi o să bei ploaie... dacă o ploua... că iete, de fr'o trei săptămîni, pripeşte soarele, de să veştejiră toate ielea, de lăsară şi buruienile capu-n pămînt, săracile !

r -

30 ■

Ş-acu ce stai şi te uiţ Ia mine ca viţelu la poarta nouă, clu te fă rost d-un pol şi d-un codru de pîine, că n-am bani de-ntors, că, de necaz, m-apucai şi beui la Bucureşti banii de bilet, de necaz că-mi furară ăia paporniţa la Craiova !

Du-te şi fă rost de bani de-ntors, să nu faci ca frate-tău ăl mare, s-ai grije de tac-tu, că şi io am grije de tine, că iote cit mă zbat să-ţ fie bine, că p-ormă, cînd vă-nsuraţ, plecaţ dupe fusta muierii şi pe părinţ îi uitaţ, fir-aţi jurat să fiţi !

— Ilai, vino să te pup, să trăieşti şi la muii ani J

O AFACERE OLTENEASCĂ

-

Mă, frate-miu, cînd faci cîte o afacere, cum te taie pe tine capu, şi iasă prost, îţi ie năcaz, nu zîc nu. îţi ie năcaz, ce mai ! Da' cînd te iei dupe capu altuia şi iasă prost, atunci să vez, că-ţ vine să-ţ bagi ghearele-n oichi, nu alta !

Bag samă, c-aşa ie făcut omu, să fie cu iei mai iertător decît cu ăilalţ !

Pă' mie, acu, di ce mi-e năcaz ? Di ce mi-e mie năcaz acu ! Că mă loai dupe capu şi vorba lu Fănică a lu Catiru !

Vine Ia mine-ntr-o dimineaţă şi zîce :

—Mă, nea Mărine, mă, mă uit la tine şi mă minunez ! Om jătîrn şi nu te taie capu !

— Pă' di ce, mă ?

— D-aia, că ştiu c-Aii nevoie de bani, munceşti de te speteşti i n-ai spor !

— Cum n-am, mă, spor, ce vorbă-i aia ?

— Iote că te uzmeşti cu căratu la chiatră pentru şuşeaua a nouă. Mai bine faci un drum pînă la Severin şi vii de-acolo pricopsit.

— Pă' ce, mă, la Severin umblă cîinii cu covrigi în coadă sau plouă cu crăiţari ?

— Cam aşa ceva, zîce iei! Că-mi spusă mie Florică a lu Co- novăţ, de-o ţine pe Tanţa lu Făsui, că la Severin de cînd cu şan- teru ăl nou, să făcu ou trei frangi, bucata.

— Cît bă ?
— Trei frangi [1]
— Să-i saie Oidhii ?
— Să-i !
32
— Pă' ce, mă, ăia p-acolo n au g^PflHj^^HHHHţte fr'o boleşniţă-n iele ?
— Ba, au iei, da' nu pridides c. Că de cînd să făcu şanteru ăl mare, la Porţile de Schier, veniră muncitori puzderie. Muncă grea, oamenii, dacă muncesc, trebuie să mănînce, şi oauăle-s bune, că-fi dau znagă.
— Pă' tu de ce nu te duci să vinzi, mă, Fănică ?
— Mă, nea Mărine, ţ-o spui p-a dreaptă ! N-am nici oauă, n-am nici bani să le cumpăr d-aci, să le vînd acolo ! Da', spui matale că-m-eşti preten şi n-aş vrea să pricopsăsc frun duşman.
Mă, fraţilor, să vă spui drept, de cînd îmi băgă Fănică a lu Catîru şarpele ăsta-n gînd, nu mai avusăi linişte !
Făceam io ce făceam, da' tot acolo mă gîndeam. Mă, zîc, trei frangi ou, nu ie rău !
M-apucai să strîng toate oauăle, du pin casă, du pin cuibare... Bă făcui una şi mai boacănă... Cum pusăsă Veta fr'o patru cloţă cu o zi mai-nainte, mă dusăi şi loai oauăle, uşurel, de supt iele, şi pusăi nişte chietre di la gîrlă, ca să nu prindă de veste cloţăle şi să părăsească sîrviciu. Lu Veta nu-'i spusăi nimic, că cine ştie ce mai îmi zîce, sau scapă fr'o vorbă, cum fac muierile, aude fr'unu şi-mi suflă afacerea.
— Mă, frate-miu, strînsăi io fr'o două sute de oauă... Mă, zîc, doi ori trei, şaşă. Parcă n-ar merita să bat io drumu pîn la Severii"!, pentru şase sute de frangi ! Dacă aş avea o mie, altă treabă !
Mă gîndii... mă sucii... mă, zîc, mi-ar trebui un om de nădejde.
Ii chemai pe nepotu-miu, Sucă, si -i zîc :
— Mă, Sucă, vrei să facem o afacere-npreună ?
— Nea Mărine, cu matale vînd şi pe dracu drept înger.
— Mă, zîc, io te iau cu mine la Severin, îţi plătesc trinu, şi-ţ dau ş-o sută de frangi ! Fă-mi rost de opt sute de oauă !
— Mă, nea Mărine,pă* c-o sută de frangi nu facem treaba, sau vrei să le fur ?
— Mă, fi-ţ-ar stareaa dracu, să nu te prind că furi un ou că te omor !
— P-atunci cum ?
— Mă, zîc. Fii atent la mine-aei ! Suta de frangi i-a ta pentru ostenealâ. Pentru oauă îţi dau io alţi bani, cu care cumperi. Da'
3 — Sâ riklem cu... Nea Mânn — cd. 316 oo
nu d-aci di la noi din sat te duci pi la Catane, pi la Covei, pi la Ghidici-n colo. Nu sufli o vorbă si ai grijă să nu fie oauăle clocite, şi să vii iute ! Mă, venişi ?
— Nea Mărine, zbor !
Făcu Sucă al meu treabă bună. A treia zî, avusărăm o mie de oauă. Le chitirăm noi in patru paporniţă, în mălai, şi—i zîsăi lu Sucă :
— Mă, pană plecăm, le pituli la voi în paie, da* vez să nu le simtă căţaua lu Mărin C diceanu, că, dacă mănîncă fr'un ou, te mănînc cu coajă cu tot.
— N-ai grijă, nea Mărine, mă culc pă iele !

— Cum pă iele, mă, ce ieşti nărod ?

— Ilai, mă, nea Mărine. ce nu ştii de glumă, vorba vine ? Auz, nea Mărine, da' ce faci cu-atîtea oauă ?

— Cozonaci, zîc io.

— Pă' ce faci cu iei ?

■— Iote, umplu gura la ăi de-ntreabu !

— Vasăzîcă, tot hoţîe !

— Taci mă, zîc, ai răbdare ş-o să' vezi ce-i aia o aface

Mă dusăi la colectivă, să mă-nvoiesc la brigader, la nea xănă- sucă a lu Colan a lu Mirea.

— Mă, nea Tănăsucă, învoieşte-mă fr'o două zîle !

— Pă' di ce ?

— Iote d-aia, că nu mă sîrnt prea bine, nu-ş-ce am, şi vreau să mă duc la doftor, la Craiova.

— Pă' ce mă, aci n-avem doftor ?

— N-avem, zîc io, că ie doftoriţă şi io mai bine mor, decît să mă dezbrac în faţa unei muieri.

— Taci, mă, că te scoate Veta mincinos !

— Ia te uită la tălică, pă' ce Veta ie doftoriţă ?

— Mă, nărod ieşti, zîce nea Tănăsucă ! Pă' ce boala are ruşine ?

—- N-are, zîc io cu gîndu la ouă, da' io am i

— Bine, mă, du-te ! Da' să ştii că cherzi zîle-muncă !

— Pă' ce să fac ? Boala ie boală, nu te- ntreabă !

Zis şi făcut, plecarăm ! Da' plecarăm cu-n trin de noapte, să nu vadă careva ce fel de boală am io

Mă, fraţilor, vă spui drept, că n-ghierea şi ruşine ; om bătîrn, să pleci noaptea, pe furiş.

Da' acu dacă mă prinsăsăm în 'oră, trebuia să joc că băgasăm banii-n oauă !

Da-n trin, ne trecură toate năduşelile, că ierea o-nghesuială, de fu musai să ţinem paporniţăle-n braţă. Că ne şi zisă unu i

— Mă, fraţilor, lăsaţî-le colea jos, că vă spetiţi !

— Nu să poate ! zîc io.

— Pă' d-or n~oţ avea oauă-n iele !

— Facem prinsoare ? zîce Sucă.

Ii detei una cu cotu, de-şi cherdu răsuflarea.

— Ce dai, mă, nea Mărine ?

— Pă' dacă am în plus, zîc io. •

Mă, frate-miu, di la Craiova-n colo, avusărăm năroc, că ierea lumea mai răsfirată, puteai să-ţ tragi sufletu !

Zîce Sucă :

— Mă, nea Mărine, la Severin mă duci şi pă mine la Porţîle de Scliier, să văd dacă nu m-a minţit Gogu lu Pecingine !

— Pă' ce ţi-a zîs, mă ?

— Pă' i-auz, că i-a spus lui ta-su, că ştie di la ăl bătîrn, care a fost la Severin prin opt sute şapteşapte, că cică la Porţîle de Schier ie lacătu cît plosca. Şi, mie parcă nu-mi vine să cred să iziste un lacăt aşa mare 1

— Bine, mă, nărodule, după ce fîrşim treaba, te duc !

E, din vorbă-n vorbă, ajnnsărăm la Severin ! Cînd ne deterăm jos din trin, căscatu de Sucă, cu oichii dupe una, de-i intrasă rochiţa la apă, cît p-aci să dea cy paporniţăle într-un cărucior d-ăla de cară marfă.

— Mă, zîc, calcă uşor, umblă cu băgare de samă, că dacă faci fr'una şi mă bagi în belea, te bat ca pe oauă cînd le faci jumări !

Mă-, frate-miu, cu chiu cu vai, ajunsărăm la piaţă.

Să cad jos din picioare, nu alta ! Cît ierea piaţa de mare, ierea albă., albă., de oauă, de ziceai c-a nins în toiul verii ! Cînd mă uit la preţ, mi să făcu rău de tot! Optzeci de bani bucata şi ieu le luasem c-un frâng !

Mă, frate-miu, văzui negru-naintea oichilor. Auzi, numa oauă negre vedeam !

Mă-ntorc la Sucă, rîdea cu gura pînă la urechi.

— Mă, nea Mărine, dacă află grecu ăla... Onasus ăla... te-an- gajează conseler, auz ?

35

Mă, frale-raiu, cum ieream io cătrănit, cînd îi spulberai una lu Sucă cu dosul labii, ii zbură basca peste piaţă, de ziceai că-i strachină zburătoare, auz ?

începu Sucă să urle, ş-o rupsă la fugă, luă paporniţăle şi mă luai dupe iei. Cînd văzu c-acu-âcu l-ajung, începu să strige :

— 'oţîîî... 'oţiîî.... !

Mă, să făcu o hărmălaie... chirăiau muierile... urla lumea pu-neţ mîna pe iei"... fluiera miliţîia...

— Mă, zîc, dacă-1 prind, îl omor !

Ş-avusăi năroc, că-1 prinsăî... Că să-nchiedecă d-un maldăr de praz, şi veni în cap ca uliu, cu paporniţă cu tot, peste o tarabă cu oauă 1

Mă, cum îmi luoasă Dumnezău minţile, îi mai detei şi io c o paporniţă de-a mea în cap !

Veni miliţîia şi ierea să iasă dandanaie mare, că Sucă, pînă nu-1 spălară de gălbenuşuri, nu sămăna cu buletinu !

Făcurăm socotelile, al dracu ăla cu taraba parcă le nuniărasă p ale noastre, ăle zdravăne.!

Că zîcea că iei avu trei sute cincizăci de oauă, şi cînd le numă- rarăm p-ale noastre, mai iereau trei sute cincizăci şi trei 1

Cu ăla ne lămurirăm, da' nu scăpăm de miliţîie ! Că ce avusăi cu Sucă, de fugii dupe iei ? Da' tot cu nărodu avusăi năroc, că-i făcu cu oichiu miliţîianului, îl luoă la o parte, şi-i zisă :

— Nu te uita la iei, că-i om bătîrn cu păru alb, îi place să joace ţiligoşu, leapşa, de ! Că-n colo ie cuminte, nu face rău !

Miliţîianu să uită lung la mine, nu-ş' ce mutră oi fi avut, că oftă şi plecă !

li zîce Sucă lu ăla cu oauăle :

-r- Auzî, bă, nene ? Noi scăparăm da' matale pîn'le vinzi, fac pui !

— Văd şi io, zîce omu, că nu merg afacerile ! O să mă duc să le vînd spre Calafat, încolo !

— Auz, mă, nene, ţ-aş spune io un merchez, da' mi-e frică t mă bate omu ăsta, zîce iei, ş-arătă spre mine !

— Spune-i, mă, zîc, că nu-ţ fac nimic !

— Auz, nene, dacă te duci spre Calafat, treci şi pi la Băile-ti că cunosc io unu, Marin a lu Juvete, care-ţ cumpără oauăle c- n frâng bucata !

Auz vorbă la iei ?

Mă, fraţilor, ne umflă rîsu pe amîndoi mă, nc rîdeăm şi n? pupam !

Ala cu oauăle, să uita la noi cu gura căscată, începu să-şi facă cruci şi să adune oauăle.

Plecarăm noi dincolo şi ne dusărăm spre Porţîle de Schier. Mă. fraţilor, minunea minunilor !

Cînd să deschisă odată vederea largă, pînă-n malu ălălalt. ni să tăie răsuflarea. Puzderie de maşini şi de oameni dintr-o parte şi din alta mişunau ca furnigile, să puie Dunărea la ham de chia- tră şi schier.

Mare minune tecnica şi mare ie puterea omului !

— Mă, Sucă, zîc, nu văzuşi tu lacătu cît plosca, da' văzuşi altele mai dihai.

Sta Sucă-al meu şi să uita cu oichii du si la furnigaru de oameni şi maşini...

Zîce :

— Mă, nea Mărine, nu te supăra, asta ie treabă, nu glumă !

Bravo lor ! Asta afacere ! ! !... Aia a noastră cu oauăle, ie găi • nărie, dă-o dracu, bine că să sparsără !

NEA MARIN ŞI CINEMOTOGRAFU

Auz, mă, nepoate, mă, avusărăm procest cu-ăştia ai lui Zbangă ; porcu lor sparsă gardu nostru.

Acu, porcu-al lor, da' gardu-al nostru, ştii ?

Ne judecarăm icişa, la Băileşti, nu ne lămurirăm ! Mutarăm procestu la Craiova. Mă, dacă trebuie, trebuie, ce să fac ?

Mă pusăi în trin şi plecai. Mă, frate-miu, da'ierea un zăduf ş-o- nghesuială în trin, de sărea lumea-n gări dupe apă, ca sîmburii din lubeniţă.

Ajunsărăm la Craiova, ne dusărăm la trebonal... Aci, un avucat bun ! Buunnn ! ce-mai ! Avea o clanţă... muicăă ! ! ! Nici n-apucarăm să zîcem care ie ăla, care ie ălălalt, că ne lămuri!

Gata, ne lămuri, ne fîrşi, ne-amînă, venim peşte-o lună iar.

Alţ bani, altă distracţie !

Mă, şezui io, mă gîndii, ce să fac io în a Craiovă pînă sara ?

Că de-aci-ncolo e trin, de-acolo-ncoa nu ie. De-aci-ncolo ie dimineaţa, de-acolo-ncoa nu ie decît sara. Stătui io, mă gîndii... mă sucii... ce să fac io-n-a Craiovă ? Nu cunoşti tu pe nimini, n-ai cui cere un pa'ar cu apă...

Mă, zîc, ia să mă duc io la cinemotograf. mă, că tot nu fusăi.

Văzui o cocoană, zîc :

— Săru-mîna, unde ie cinemotografu ?

— Iote colo, zîce.

Aci, la cinemotograf, să face-aşa ca un gîrligi supt o casă. Pe partea dreaptă în gîrligiu ăsta, i-o spărtură-n zîd, acolo şade una grasă. Mă dusăi la ia, zîc »

— Ţîneţ belete ?

— Ţînem !

— Pă' de care aveţ ?

— De doi frangi şi d-un frâng.

-— Da' ăla di-un frâng, unde ie ?

— La-mbalcon.

La-mbalcon ? Mă gîndii io să dau numa un frâng să fac icono- nii, ştii ? Da', zîc, cu ăl zăpuc, cu-a-năplăială, vino dracu fr'o oloaie, mă prinde afar' la-mbalcon, mă face ciuciulete. Ia, zic, să Iau io doi frangi, să stau-năuntru ea boieru.

— Dă şi mie unu di-ăla de doi frangi ! Da' pe un'să intră ?

— Iote pi-colo.

Aci ierea o ase cu-o cîrpă neagră-n ia. Detei io cîrpa aia la o parte, de-năuntru ierea o beznăă... mă, fraţilor, beznă ca-n nucă.

Io zîsăi :

— Mă. fraţilor, care xînteţ pe-aci, aprindeţ lumina ! Da' mă pî- săiră unii. Dacă mă pîsăiră, tăcui, ce dracu ierea să fac ? Detei io să mă aşez, de fr'o trei ori, da'şedeam tot la unii în poală. Pîn-11 urmă nimerii.

Mă, stam şi mă uitam ca prostu-n beznă. Mă, zîc, pe ce detei io doi frangi ?... să mă uit la a beznă ? Mai bine dam un frâng, stam la-mbalcon afară, mai vedeam fr'o căruţă, o trăsură, fr'o cocoană ceva, mai clăteam oichiu ştii... da' aşa ?

Cum stam io şi mă uitam ca prostu, odată-ncepu p-un părete din faţă, un soi de clipoceală. Şi s-auza şi-o mozîcă, ceva. Bag sama-n prostia mea, di la fr'o circiumă dupe undeva...

Mă, fraţilor, ş-odată să lumină. Cît vedeai cu oichii, numa po- .rumb ! Ca cum ierea p-aci pi la noi, toată moşia lu Ştirbei, pi la Ca- tane, Covei, Gliidiei, pînă-ncolo la Dunăre-n bălţile Rastului, porumb de nu te vedeai din iei călare, călare nu te vedeai din iei Nu te vedeai din iei călare, ce mai ! Şi pe fiecare cocean, şapte, opt drugi.

Dintr-o tarla ieşiră zece, dintr-altă tarla zece, pif-paf din pis ţoale, op'şce muriră, doi scăpară.

Acu, ăştia doi, fraţ buni. Avea ăl mare o mustaţă ş-o făţîşare dă io cum îl văzui, mi să lipi inima dă iei.

3fl

Ii zisă lu ăl mic :

— Mă, tu ia caii şi du-i acasă î

Io-l lăsai pe'la cu caii şi mă loai dupe-ăsta, de mă, ăsta cu mustaţă, care îmi plăcu mie. Mă loai dupe iei, pîş... piş... pin porumb, să văd ce-o face.

Să dusă iei la o circiumă acoloşa şi ceru un rachiu de-ăla de-al lor... vişti... pişti, dracu ştie cum îi zîce.

ii dete cîrciumaru vînt la pa'aru cu rachiu, vînt pe tejghea de tfceai că-i pe gheţuş. La capu tejghelii, îl prinsă ăsta cu mustaţă şi nu să varsă din iei nici-un strop, auz ?

Cum bea iei rachiîi ca omu, dupe prispă ieşi unu. Io cum îl văzui, îl cunoscui după uitătură că-i duşman de-al lui.

Acu, nu ştiu, ori scăpă de-aci clin porumb, ori duşman mai vechi, da' de cunoscut îl cunoscui, ce mai ! Şi vrusăi să strîg : „mă, vezi că vine ăla", da' pîn-să strîg io, ăl mic care dusăsă caii-acas', venea pe linie-ncoa, şi-1 văzu şi iei.

Pusă mîna pe pistol şi... puf !

Acu, dracu ştie, ori pistolu nu i-o fi fost bun, ori i-o fi tremurat mîna, că-n loc să-1 împuşte pe ăla, ăla, îl împuşcă pe fra'su. De, mă, pe-ăsta mustăciosu cu făţî.şarea, de-mi plăcu mie.

Asta, dacă-1 împuşcă, făcu buf în ţărînă, buf! făcu buf! ce mai i

— Au... ău... neică... neică... !

Să strînsă lume ca la mort.

Mă, frate-miu, da' sîngele apă nu se face ! Asta nu numa că nu să supără pe fra'su, că-1 împuşcă, da-i zîsă :

— Muierea mea ia-o tu !

Că uitai să vă spui, avea ăsta cu mustaţă o muiere, ca cum ierea Catariţa lu Fleaşcă cînd avea frio şap'şce ani.

— Muierea mea ia-o tu ! Acu nu ştiu dacă-i zîcea chiar aşa, că nu prea înţelegeam io vorbele lor, da' după cum da din mîini, asta zîcea : ia-o tu, ia-o tu !

Dacă-i dete muierea, să uşură, zîmbi şi muri.

Dacă muri, să fîrşi. Aci la cinemotograf cînd să fîrşeşte s-aprinde lumina.

Da' iote,' d-aci pîn' la gară şi d-acolo-n trin pîn-aci la Băileşti şi de-atunci trecură fr'o trei săptămîni, io tot la aia mă gîndesc !

Pă' bine, mă fraţilor, cum vine asia ? Pif... paf... clin pistoale., du tu caii acas' dă-mi un rachiu... muierea mea ia-o tu... !

Da'ăl porumb, al cui o fi mă, ăl porumb, cine l-o prăşi, cine l-o griji, cine l-o culege, că-1 călcau caii-n picioare, îl călcau cu caii-n picioare de mi să rupsă inima, auz ?

Şi nu mi-e de-alta. da' detei io doi frangi şi nu ştiu io al cui ie porumbu.

A, da' nu-i nimic ! Acu trece săptămîna, să face luna şi trebuie să ne ducem iar la procest. îi las dracu pe-ai lu Zbangă, să cîştige procestu cu porcu lor cu tot ! Iote la iei !

Io mă duc aţă la Hnemotograf, dau doi frangi, aflu al cui ie porumbu şi vin io şt vă spui şi dumneavoastră ! / *

D-ALE LU LICU

Stai şi te minunez, mă, frate-miu, cum le potriveşte viaţa.

Pe gogoloiu ăsta de nămol, pe care vieţuim noi, ie puzderie de omenire şi dacă caţ cu de-a-măruntu nu sînt doi oameni la fel...

Mă, acu toţ avem doi ochi... un nas... ş-o gură... da' fiecare le are puţin într-altfel... în felu lui... ştii ?

Şi dacă la făţîşare nu găsăşti doi la un fel... la suflet, nu mai vorbesc !

Pă' sînt unii fraţ gemini, de dacă ieşti strin, nu ştii care ie unu şi care ie ălălalt. Şi la suflet unu ie amar ca mghierea şi ălălalt ie dulce ca fschierea !•

Pă', bag samă, aşa ie croită lumea, să nu fie două-ntr-un fel şi io socot că ie mai bine aşa, că alminteri, ce dracu ne-am face ? Am muri de urît!

Numa la muieri dacă te gîndeşti şi te-apucă groaza. Pă' ce ne-am face, dacă toate muierile ar fi la un fel ? Ar însămna că dacă te scîrbeşti de una... gata... musai să te scârbeşti de toate !

Pă' ce fel de lume şi viaţă ar mai fi şi asta ?

O lume fără alinare ar fi fără pic de nădejde !

Da' aşa cum ie făcută, ie plină de bucurii !

Ieşti ca-ntr-o grădină unde nu sînt două flori la un fel. nici la culoare, nici la mghiros !

Aşa cum ie făcută viaţa, n-ai timp să ţi să aplece, cînd dai di-un om bun la suflet ca mghierea, că vine unu al dracu, de-ţ acreşte viaţa pi-un an. îţ face sufletu pungă, ce mai, parcă ţ stoarce pe iei lămîie, nu alta !

Sînt pe lumea asta oameni la care le turuie gura de dimineaţa... pîn-la chindie şi, dacă cerni toată vorbăria dintr-o zî, nu te-alegi cu două vorbe cu mghiez ! Toate sînt săci, toate sînt goale !

Sînt cîte unii, care nu scot o vorbă, cît ie ziulica de mare, da' cînd îţi trîntesc cîte una, rămîi cu gura căscată.

Mă, frate-miu, da' ca văru-miu de-al doilea dupe tată, io n-am mai pomenit.'

Lu văru-miu ăsta, lu Licu, îi macină gura toată zîua. Da', iute ştii, iute de tot! Abia te ţîi cu-nţălăsu dupe iei ! Da' fiecare vorbu- liţă îşi are rostu iei !

Pă' îl găsesc io odată, pe vremea foametii, dupe războel, în gară la Craiova.

Sta ciuciş şi proptea cu schi narea un zîd.

— Cum o mai duci, mă, Licule ? zîc io.

— Ca cîinele-n fîntînă ! zîce iei.

— Cum „ca cîinele-n fîntînă", mă ? Ce vorbă-i asta ?.., Cum vine asta ?... Pă', cum o duce cîinele-n fîntînă ?

— Sătul de apă şi mort de foame ! zîce iei.

Auz, mă frate-miu. în două vorbe iei mă lămurisă !

Da' vorba asta a lui, iote că mi-adusă aminte de alt"[1] drăcovenie care i s-a-ntîmplat!

Mi-o povesti iei, acu fr'un an, într-o sară cînd mă dusăsăm la iei să-i gust vinu ăl alb,- că zîcea c-a prins un mghiros nu-ş-cum.

Mă dusăi io... beui... gustai... nimic !

— Mă, Licule, zîc, n-are, mă, nici-un mghiros !

—-* Mă, vere, zîce iei, nu ţî să pare că are aşa un mghiros de „as mai bea un chil" ? !

Şi-aşa... cum stam noi şi cătam mghirosu la vinu ăl alb, s-apucă Licu de povestit...

Acu, lumea zîce că le mai înfloreşte ! Da' mie nu-mi pasă, că le-nfloreşte frumos şi sîmburile păţaniei ieste întotdeauna adevărat !

— Mă, vere, zîce Licu, as' toamnă, plecasăm io-ncolo, pi la nişte năsîpuri, unde pusăsăm nişte dafini de cu primăvară şi. din cînd in cînd, mă duceam să văd cum le mai merge.

Pă' dacă pe la neamuri te mai duci din cînd în cînd să vez cum o mai duc, cum să nu te duci la pomi ?

Ca neamurile au şi iele picioare, ştii ? Poa' sâ vie şi iele Ia tine, da' pomu, săracu, nu poate. Aşa că ie musai să te duci tu la iei !

Cum mă-ntorceam io di la verişcanii mei, salcimii, că-mi sînt veri dupe soacră...

— Cum vine asta, mă, Licule, veri dupe soacră ?

— Aşa bine ! Dupe soacră, că pe ia o cunoaşte toată marginea asta de sat, că ie muma pădurii !

la... cum mă-ntorceam io di la neamurile mele, m-apucă o sete că să nimerisă o zi călduroasă !

Mă, zîc, ia să m-abat io pi la fîntînă popii, să beau o gură de apă rece, că are fîntînă asta a popii o apă limpede... ca cleştaru şi. cînd o laşi să-ţ lunece pe gît în jos, îţ umple sufletu de pace şi răcoare.

Mă, frate-miu, da' cum m-apropiam io de fîntînă, du pi la fr'o trei rînduri de loc, văzui că nu mai are decît cumpăna de care mai atîrna aşa... un cap de lanţ...

Mă, zîc, s-o fi rupt ş-o fi căzut în fîntînă !

Mă, vere, da' setea-ncepu să mă chinuie al dracu, că clupe cum ştii, di la fîntînă popii pînă-n sat nu mai ie nici una si ie drum ca la fr'o două ceasuri. - ,

Mă, frate-miu, ce să-ţ mai lungesc vorba, m-apropii io de fîntînă şi m-aplec peste ghizduri, să mă uit în jos. Mă... da' ierea o beznă... şi nu să sîmţa răcoarea apii !

Pusăi io mîinile streaşină la oichi şi, cînd mă-nvăţai cu-ntune- ricu, îmi detei sama că fîntînă ie sleită... săcată... ce mai ! Nu să sîmţa nici o răcoare, nu să vedea'nici luciu apii, ştii ?...

Asta ic nărocu meu, zîc, cînd mi-e sete, să dau de fîntîni săcate şi, cînd îmi arde buza de bani, primu om de care dau ie nea Stan a lu Plămădeală, de la pîrcepţîie ! Ăsta ic nărocu meu si pace !

Mă, vere, dau să plec di la fîntînă, cînd aud în fundu iei un fei de fîşiială.

Mă, zîc, ce-o fi asta?... Trag io cu ureichea... mă, parcă s-auza ş-un fel de răsuflare...

Mă, frate-miu, să-ţ spui p-a dreaptă, mă cam loasă cu răceai;; pe şira spchinării...

Mă uitai io-n fîntînă, mă chiorii... strigai.

Mă, care esti acolo ? !... Nimic !

Dacă văzui, loai o bucăţică de pămînt. uscat şi-i detei drumu-n fîntînă.

Fişt.. sări ceva-ntr-o parte şi parcă să uitau la mine doi oichi roşii...

Mă, fratele meu, ş-odată mă uşurai. Mă, odată mă liniştii, cînJ îmi detei sama că nu poa'să fie decît fr'un iepure !

Mă, zîc, iote năroc pe mine, să nu mă duc acasă eu mina goală ! Să vez ce-o să să bucure ăia mici, cînd le-oi duce un iepure viu.

Mai aruncai io fr'o două-trei bucăţ de ţărînă, iei săracu fîşt... într-o parte, fîşti... într-alta !

Da' dupe cît mă lăsă pe mine bezna din fîntînă să-mi dau sama, nu ierea vătui, ierea zdravăn... tatăl iepurilor, ce mai !

Mă, vere, mă umflă rîsu lingă fîntînă popii. Mă, rîdeam singur că, jur împrejur, nu ierea ţipenie de om, cît vedeai cu oichii.

Io, bag samă, că, dacă mă vedea careva că mă rîd aşa, de unu singur,- în mijlocu cîmpului, zîcea că mi-a plecat mintea cu sorcova !

Pă', cum să nu mă rîd, mă, cînd mi-adusăi aminte că la-nceput întrebai : ..care ieşti acolo, mă ?".

Mă, frate-miu, io cred că dacă s-auza din fîntînă : „— To, iepu- rile" muream pe loc, ce mai ! Muream pe loc !

Mă, zîc, cum îl scoţ ?

Mă socotii io... mă sucii... mi-ar fi trebuit o funie ceva... o scară cumva... Da' până aduc io ăle de trebuinţă, dacă trece cineva p aci şi-mi suflă nărocu !

Cum aveam un capăt de aţă la mine, mă gîndii să-i leg picioarele cu iei.

Mă, fraţilor, zîs şi făcut.

Scosăi tipicii din picioare, mă băgai în fîntînă, mă proptii cu picioarele într-un părete al colacului cu schinarea-n ălălalt ş-o loai uşor, uşor, la vale.

Auzam iepuroiu cum sărea-n fundu fîntînii, că de văzut nu 1 vedeam, că ieream cu faţa-n sus.

— Stai, mă, urechiatule, ai răbdare, că ţi-ai găsit naşu ! De-acu- ncolo poţ să te lauz la tot neamu iepuresc, că ieşti finu lu Licu !

Mă, frate-miu, cînd ierea aproape s-ajung la fundu fîntînii, cînd mai ierea aşa ca un stat de om, sare-al dracu iepure, îşi înfige dinţi în turu nădragilor şi mă trage jos.

— Mă, Licule, zîc io, asta-i prea de oaie! De iepure care să să dea la om, n-am mai auzît '

— Pă' nici io, da' stai să vez ! Mă, dupe ce m-a tras jos, să sui pe mine. Io ţ-o spui p-a dreaptă, de fricâ-nchisăi oichii. Mă, frate-miu, nu zîci că- ncepu să mă lingă pe obraz ? îmi loai ini- ma-n dinţi şi deschisăi un oichi. Cum nu-mi venea să cred, des- chisăi şi p-ălălalt!

Mă, Mărine, mă uitam cu amîndoi oichii şi tot nu-mi venea să cred ! Ce crez tu că ierea cu iepurile meu ? Dacă ghiceşti dau o vadră de vin !

— Mă, zîc, bag samă că ierea fr'un iepure şoimănit la minte ! Că, cum umbli tu neras cîte două-trei zîle, un iepure-ntreg nu s-apuca să te lingă.

— Hai, mă, Mărine, te taie capu sau nu ?

— Licule, cîştigaş rămăşagu, 'abar n-am !

— Pă' cred şi io, cu-ntîmplarea asta, merg la sîgur, mai cîşti- gai pînă acu fr'o opt vedre de vin. Auz, mă, Mărine, iepurile meu ierea Lada !

— Cum lada, mă, ce vorbă-i asta ?

— Lada, de... căţaua lu Dumitru a lu Tătoiu, ăla cu oi multe, de are tîrla la nă^jpuri, la Ţurţan !

— Pă' ce căta căţaua-n fîntînă, mă ?

— Pe urmă aflai io, zîce Licu, c-o pierdusă Tătoiu de fr'o două zîle, da' stai să vez !

Zîc, fratele meu cîine, io te şi vedeam în oală cu urechile afară, da* avusăşi năroc cu mine. că ori ploua şi să-nălţa apa-n fîntînă şi te săturai de apă, ori şi mai rău nu ploua şi crăpai de foame. Mă, săraca căţa, să gudura... sărea.... mă lingea... mă pupa... mă luoasă cu labele dupe gît şi- mi clănţănea urechea...

Stai, fă, fii cuminte, stai uşor. Lasă urechea-n pace, că-ţ dau io mămăligă, cînd om ajunge-aeas', şi nu mă mai pupa atît, că mă află muierea şi rămînem nemîncaţ amîndoi !

Mă, Mărine, săraca căţa, dupe ce osteni de gudurat, să făcu colac, pusă capu-n poală la mine, oftă de două ori ş-adormi !

Io. bag samă, de cînd căzusă-n fîntînă nu-nchisasă oichii! Mi să muie inima de tot, auz. începui s-o scarpin uşurel dupe ureche. Gemea pin somn, sărata, ca omu !

Dupe-o bucată de vreme, îmi louai sama, mă, zîc, acu să face sara. Pană mă duc, pănă mă-ntorc, c-aveam nevoie musai de-o funie şi de înc-un om, m-apucă noaptea! Ia s-o-ntind io iute.

Surioară, zîc, stai cuminte aci, că vine nean-tu să te scoată, şi-ţ aduce ş-un codru de mămăligă.

Proptii io iar schinarea şi picioarele în colacii fîntînii ş-o loai în sus. Cînd mă-nălţasăm aşa cam la fr'o doi metri, sare Lada...

— Ce ladă, mă ?

— Căţaua, căţaua, de !

— Aha, şi ?

— Sare Lada cum îţi spui, îşi înfige iar dinţî in nădragii mei, da' acu să nimeri în turu nădragilor ş-o buca'de bucă, bagă colţî şi pin ia şi mă trasă iar jos !

Fă, fi-ţ-ar capacu-al dracu, ieşti năroadă ? Da' ia să bucura, da din coadă şi mă lingea.

Să vez minune, Mărine, cît stam ciuciş, ieream preteni, cum dam să m-aridic, mîrîia şi-mi arăta colţî. Mă, ş-avea nişte colţ albi, lungi cît deştu-ăl mic, ş-ascuţîţ frate-miu, ca acele, auz !

Mă, pe urmă, dupe ce-o scosăi afară, nu mi să mai părură colţî aşa mari, da-n bezna din fîntînă numa colţ vedeam !

Ia uite, mă, nărocu meu, zîc, să rămîi cu căţaua aci şi nu mi-e de alta, da' dupe fr'o două-trei zîle, cînd o răzbi-o foamea, asta-ncepe să mă guste şi cum am io năroc, mai mult ca sîgur, c-o să-i plac ! Ş-altă ieşire să ştii că nici nu ierea, că io la colţî mei n-aveam ni ci-o nădejde, că unu l-am rupt, ş-ălălalt cînd l-ating parcă mă calcă-un bou pe bătătură.

Mă, zîc, ce mă fac cu Lada, mă, cum aş face io să-i pun ca- pacu ? Ş-odată îmi dete Dumnezău gîndu ăl bun !

Mi-adusăi aminte de capu ăla de aţă de-1 aveam în pozînar, la ilic. M-aşezai ciuciş, şi-ncepui s-o mingii cu vorba. Veni, săraca, pusă capu-n poală, închisă "oichii, da' numa unu că cu-ălălalt să tot uita la mine. Cînd obosa îl închidea şi-1 deschidea p-ălălalt.

Mă, zîc, o adormi ia pîn-la urmă ! Fac un laţ din a sfoară, şi i leg botu, că spre nărocu meu, coarne n-avea.

Da' nărocu-mi veni din altă parte ! Mai întîi ca o părere, pe urmă din ce în ce mai tare şi mai aproape, s-auzau trăncănind obezîle de la roatele unui car.

Intr-u'n tîrzîu, s-auzî şi gura omului: „hăis... cea...". .... .„

Bă, vere Măr ne odată mi să umplu sufletu de bucurie, că bag samă-ntre timp, mă cam întristasăm şi-ncepui să strig :

— Măăă... fraţilor... veniţ încoace, la fîntînă... că ie suflet de creştin-năuntru... !

Acu, ori bătea vîntu... ori din cauza fîntînii să ducea glasu drept sus... că nu m-auziră !

M-apucă o spaimă, Mărineee... că io i-auzam pe iei, că iereau doi şi vorbeau de-ale lor, şi iei nu m-auzau pe mine, ş-altă nădejde n-aveam, că-ncoace spre năsîpuri nu-i drum umblat.

Mă, frate-miu, începui să urlu cît mă ţineau bojogii !

Bag samă. pînă la urmă m-auzîră, că văzui în rotocolu fîntînii, lipite pe cer, două capete mirate.

— Care ieşti acolo mă ?

— Io, zîc, sînt Licu, fratele lu Gogu a lu Vîrban !

— Pă' ce caţ acolo, mă ?

Lasă, zîc, zlobozîţ o funie-ncoa, dacă aveţ, că vă spui io p-orrnă '

— Ai năroc. zîce unu, avem o funie la noi, că dusărăm nişte fin la comparativă la Ghidici.

Plecară iei dupe funie, Lada, săraca, parcă sîmţa că s-apropie eliberarea, că să uită la mine, dete din coadă şi ncepu să latre a nădejde.

Ia taci, fă. zîc, că n-aud ce zîc ăia d-afară !

Mă, vere Mărme, o potolii taman la timp, ca să-1 aud pe unu cînd zîcea :

— Mă, neică nu-i lucru curat, n-auz că latră ? Dac-o fi turbat ?

— Fugi. mă cum o să fie turbat, n-auz că ie Licu a lu Vîrban ?

— Pă' de und(-> stii matale că ie Licu, ce-1 văzuş ?

— Că bine zici '

Şi-i văzui p amîndoi aplecîndu-să iar peste ghizduriie fîntînii. Al mai bătîrn dintre iei, zîce :

— Mă, ăla de /îci că ieşti Licu a lu Vîrban, tu ieşti, mă ?

— Io sînt. mă că n-oi fi dracu !

— I- auz. mă neică, că spune singur !

— Ce?

— Că ie dracu. n-auz, io zîc să-1 lăsăm aci !

— Taci, bă, nu fi nărod ! Mă, ăla, de zici că ieşti Licu, ia aprinde mă un cribit să te văd la faţă !

— Pă' n-am !

— Stai, că-ţ arunc io !

—• Aruncă ş-o ţîgare, că văd că ne lungim la vorbă !

Aruncă omu cribitu şi ţigara, scăpărai, mă văzu, da' ăla mic începu să urle...

— Mă, neicăăă... ie şi dracu cu iei, ie ciucit jos, îi lucesc oichii... !

— Mă, zîc, nu ie dracu, ie căţaua lui Tătoiu.

— Hopa, zîce ăl bătîrn, pă' ce cauţ tu, cu căţaua iu Tătoiu, în fîntînă popii ?

Mă, vere Mărine, şi dacă văzui că n-am încotro, m-apucai şi le povestii cum crezusăm io că ie iepure şi fu căţa, ş-acu nu mă lăsa, că prinsăsă drag de mine, ce mai, le spusă'i toată tărăşenia.

Mă, rîdeau, rîdeau, de răsuna fîntînă, lătra căţaua, ierea o hărmălaie de să-mi pleznească urechile, nu alta !

— Ş-acu, aruncat odată capu ăla de funie, zîc, că mă fîntînii destul 1

— Stai o ţîră, zîce ăl bătîrn, să ne potolim din rîs, c-alminteri mi-e că te scăpăm şi te schilodim, Doamne fereşte !

E, lăsară iei funia-n jos, la cap îi legasără o bucată de lemn ţapănă, m-aşezai io pe ia, loai funia-ntre picioare, căţaua-n braţă şi ne trasără afară ! Da' cum mă ţîneam cu mîinile de funie şi nu puteam să-i dau peste bot, ajunsăi afară spălat, că mă linsă şi-n albu ochilor, parcă ieream fi-su.

Mă, vere Mărine. mă dusăi io cu ia la Tătoiu, da' nici nu să uită la iei ! Nu să mai dezlipi de mine, ce mai !

Da' să vezi minune cu ia ! Bag samă, cît stătusă ia acolo-n fîntînă, băgasă foamea spaima-n ia. Ii băgasă foamea spaima-n oasă, ce mai, că să făcusă o mîncăcioasă, mînca toate ielea.

Toate bune, pînă cînd începu să mănînce oauă ! Ee, asta nu-mi plăcu !

Zîc :

— Soră Lada, tot învăţu are şi dezvăţ !

O legai, o lăsai fr'o două zîle nemîncată, pe urmă schersăi un ou, da' tare de tot, ştii, în clocot. Mă, zîc, cînd o loa ou ăsta schert în gură, să lecuieşte ! nu-i mai trebuie oauă cîte zîle o
avea.

Cum îţ spui. mă dusăi şiu detei ou. Să repezî, îl loă în gură, să opări şi-1 pusă repede .jos.

— Să-ţ fie de învăţătură de minte, zîc, şi detei să-i iau ou.

Da' ia odată să rînji la mine, ştii ca-n fîntînă. mi-arătă colţî.

Ce mai calea valea, nu f a chip să m-apropiu. S aşează lîngă ou, îl păzî pîn-să răci, şi-1 mîncă rece.

Aa, zîc, brava treabă, Licule, tată, ca mîine-poimîine te văd, parcă te văd că trebuie să i h faci jumări.

•— Auzi, Mărine, ştii cine a dezvăţat-o pîn-la urmă să mă- nînce oauă ?

— Cine ?

— Mă, să vez şi să nu ere/ ! Nepotu Sucă !

— Pă' cum, mă ?

— Mă, vere, or zîce neamurile că Sucă ăsta ie nărod, da' min- tea-i umblă. După ce-i spusăi io tărăşenia cu Lada, cu oauăle, rîsă ce rîsă şi zisă :

— Mă, nea Licule, ţ-o dezvăţ io, da' ţîne-o fr'o trei zîle nemîn- cată..

— O ţîu, mă, că-i învăţată, şi pe urmă încercarea moarte n-are, cine ştie de unde sare iepurile !

Să dusă juratu de Sucă la bilei la Poiana Mare şi cumpără o pocnitoare d-aia. Veni acasă, goli un ou de gălbenuş, cum făceam noi cînd icream mici de le umpleam cu sacîz, îl umplu cu pucioasă şi. i potrivi şi pocnitoarea aia-năuntru.

('e mai, meşteri la iei fr'o două .zîle.

Cînd fu gata, zîce :

—- Mă, nea Licule, hai să i-1 dăm !

Ne dusărăm noi, cla-ntîi i-arătarăm ou, s-o-ntărîtăm. Cînd ierea gata-gata să rupă lanţu, i-1 aruncarăm.

Mă, frate Mărine, cînd loă ou-n gură, cînd booni odată... şi scoasă un fum albicios şi-necăeios, mă, săraca căţa, să sperie rău de tot... schilăia şi tremura... Să băgasă supt paie, ţinea botu aşa-n- tr-o parte şi cu oichii pe Sucă. Bag sama că pricepusă de unde i să trage !

— Mă, nea Licule, zîce Sucă, ia uite cum ţine nasu pe sus parcă ie cucoană, schimbă-i numele, nu-i mai zîce Lada, zî-i Ladi.

— Pă' ce-nsamnă Ladi. mă ?

— Cocoană, da' de inglez. Inglezoaică, de ! D-ălea de nu le-ajungi cu prăjina la nas.

Ş-aşa i-a rămas numele ! Ladi ! Da' de-ătunci, nu mai pusă gura pe ou. Cînd dă de "cîte unu, întoarce nasu-ntr-o parte, să face că nu-1 vede.

Da' nici Sucă nu-mi calcă bătătura, că dacă-1 prinde-1 rupe.

— Mă, Licule, zîc, ştii că ai dreptate ! Vinu ăsta al tău parcă are o ţîră mghiros de „aş mai bea un kil" !

— Stai că mă reped în beci, s-aduc o oală rece şi nişte cîrnaţi uscaţ şi fr'o două, trei murături.

Cum l-aşteptam pe Licu, sîmţ aşa că parcă să uita cineva la mine. Mă-ntorc, lîngă vatră, cu botu pe labe, căţaua, să uita la mine, clipind blînd, dînd din coadă, parcă-nţălegea că de ia fu vorba î

SUCA ŞI MESERIILE

Mă, nepoate, mă, ţine minte di la mine, că-n viaţa >mului i să poate-ntîmpla or'ce, da' mai ie şi după cum ş-0 fa.ee)mu ! Şi mulţi ş-o fac cu mîna lor, că, la adicătelea, nu poţi sa e aşez pă eiuei noaptea pe calea ferată, la ceasu cînd trece acceleraţii, şi să zîci că dac-ai zîle, scapi, că s-ar putea să nici nu ai ii mp să-ţi dai seama cît ieşti de deştept.

Da' sînt unii de şi-o fac cu mîna lor !

l'otc, nepotu-miu, Sucă, fir-ar al iacă-cui să fie iei, parcă îşi ie Juşman, auz ? Toate ielea le face pe dos.

Asta ele mic avu mintea-nbîrligată şi anapoda.

Pă', de mic avu mintea-nbîrligată şi anapoda !

N-avea decît fr'o şase anişori şi-1 trimisără să ia de trei frangi, :îi la băcănie, gaz şi Sucă loă alva şi o mîncă toată de-1 apucă burta.

Sara, pă-ntuneric, dupe ce-i dete fr'o două, zîce ta-su :

— Acu ce facem, mă, fără gaz în lambă, luminez tu ?

Da' Sucă zîce :

— Aş lumina, da' n-am fitil.

Ti mai deţe ta-su fr'o două, da' de pomană, că nu să prinsă nimic de iei, ca apa de gîscă !

Cînd avea fr'o unşpe ani, îl trimeasă mă-sa dupe pîinc, şi veni după o săptămînă, că plecasă cu un şofer pi la Severin să vadă Porţile de Schier.

Cînd veni acasă, îl loă ta-su la scărmănat, pînă ce oshnj.

Zîce ta-su :

— Barem văzuşi, mă, ceva, văzuşi ceva ? ! Cum ie, mă, la Porţile de Schier ?

— La Porţîle de Schier. 'ce Sucă, laeăiu cît plosca !

Şi nu trecu săptămîna şi legă de coada mîrtanului o tinichea, şi-1 loă la goană.

Mîrtanu fugi ce fugi, şi, cînd văzu că-f zdrăngăne tinicheaua dupe iei, să-ntinsă la soare-n bătătură.

Ce-i dă-n cap lu Sucă?... îndoi tinicheaua, pusă gaz în ia, si i dete foc.

Mă, săracu mîrtanu, o rupsă la fugă şi să dusă aţă la şir.) cu paie.

Arsără paiele, arsă pătulu, începusă şi 'coperişu di la casă. da'-l stinsără vecini, că alde ta-su iereau plecaţ la prăşit.

Mă. dacă văzu şi văzu ta-su că nu poate lăsa nărodu niei-un ceas zlobod fără să facă fr'o drăcovenie ceva, făcu rost di-un lanţ şi-1 legă di-un pom în mijlocu curţi ca pe căţa.

Sta Sucă trist, şi copilaşii dupe linie pi la gard, il întărîtau .

Sucă, nebunu, trage cu tunu... împuşcă raţele, le mănîncă maţele...

Cum vroia ta-su să să hodinească şi nu putea de chirăiete, ieşi şi zîce :

— Mă, dacă nu plecaţi acas', iote, acu-i dau drumu... şi să făcu că-1 dezleagă.

Mă, frate-miu, începură copiii să chirăie ş-o rupsără la fugă, auzi, de le sfîrîiau călcâiele.

Şi-aşa i să dusă vestea lui Sucă de mic... Cum ierea cîte un copil mai şui, mai nărod aşa, odată-i zîcea mă-sa :

— Mă, îl chem pe Sucă !... şi să potolea pe loc, auz? !

Ce mai, băgase Sucă spaima-n iei, da' lu ta-su-i mînca zilele.

Mă, săracu omu, nu mai prididea cu bătaia ; dimineaţa, prinz şi sara. Ostenise omu, ce mai, slăbise, rămăsese ehiele şl os, num i Sucă, gras şi frumos !

Să gîndi ta-su, mă, ia să-1 dau la o meserie, poate s-o alege ceva de capu lui !

Vorbi cu Costică fierarii şi-1 băgă pe Sucă mecanic.

Da'-nainte vorbi cu Costică, îi zîsă :

— Să nu-1 cruţ, mă, frate-miu, bate-l cum baţi schieru, poate o să iasă ceva din iei !

53

Stătu Sucă fr'o două săptămîni şi într-o zi, cînd plecă Costică clin fierărie, s-apucă cu alt jurat de copil, cu Saiche a lu Zmucitu, şi potcoviră purceaua lu Costică.

Mă, cînd veni omu acas' călca purceaua, săraca, parcă ierea Stana lu Pecingine, cînd şi-a cumpărat pantofi cu toace şi mer- gea-ngenunchiată de ziceai că acu, acu, cade-n rît !

încercă ta-su să-1 dea la tîmplărie.

Stătu ş-acolo, pînă-1 trimisără meşterii să puie o broască la uşa di la prispa lu Dumitrache a lu Păsat şi Sucă să dusă la om cu o broască rîioasă, de leşină nevasta omului.

Pe urmă îl dete ta-su la croitorie.

Aci făcu una mai boacănă, că să apucă să-i facă lu Petrică a lu Stănoagă o pereche de pantaloni, şi-i făcu cu nasturi la manşete şi revere la şliţ.

— Mă, ce-ai vrea tu să te faci, mă ? îl întrebă ta-su, săracu.

— Primar ! zîce Sucă.

— Vai de mama ta ! pă' s-ar alege prafu de satu ăla. Mă, tu n-ai putea fi primar decît la Tîmpeşti, dacă ar fi fr'un sat să-i
zică aşa !

Acu fr'o doi ani, îl trimisă năşicu-său la moară, zîce :

— Mă, Sucă, ia fugi iute pîn-la moară, vez dacă sînt oameni mulţi la măcinat şi vino să-mi spui !

O riipsă Sucă la fugă şi nu mai veni.

După fr'o două zîle, îi zîce năşicu-său :

— Bine, mă, nărodule, nu te trimesăi io la moară să-mi spui dacă ie lume multă ?

— Aha, mă trimesăşi !

— Şi di ce nu te-ntorsăşi să-mi zîci ?

— Pă' dacă nu ierea nimeni, nu ierea nimeni la moară.

Aia, zîc io, bag samă în capul lu Sucă ie fr'o legătură făcută pe dos, ca la bicicleta lu Tăsulică a lu Pândele, care îi pusără lanţu-n cruciş, aşa că dacă vreai să mergi nainte, trebuia să-nvîrţi din picioare, d-a-ndărătelea.

Cam aşa ceva, bag samă, că ic-n capu lu Sucă, fr'un lanţ, ceva pus răsucit... !

Da' iote acu, de fr'o două săptămîni, ie cuminte.. Că făcu iei ce făcu şi să-nbolnăvi.

Să dusă la doftor, să uită ăla-n iei, il izaminâ, îl ciocăni. îl ascultă, şi p-ormă zîsă :

— Te duci acasă şi, iote, înghiţi gogoloaiele ăştia albastre între mese.

Ş-aşa făcu Sucă al meu !

Veni acasă, pusă două mese-n mijlocu odăii, se băgă nt re iele şi înghiţi toate gogoloaiele.

Ş-acuşica ie cuminte... nu mişcă... că, cum mişcă,... cum îl trece. Că-i spusăi io lu ta-su :

•— Gata, mă, i-ai găsit şmerchezu ! Te duci Ia doftor, te rogi de iei, îi dai ce i-oi da, să-t mai dea doi, trei pumni de gogoloaie d-ălea, şi, cum o ia Sucă razna, îl înghesui între mese, şi-1 intlopi ! Că poate aşa îl potolim, poate îl potolim, aşa !

NEA MARIN ÎN CONCED

Auzi, mu, nepoate, mă? Ast-vară, fîrşii io de seceră, de treierat, vine la mine fi-raiu ăi mare, care o ţine pe Li- sandra a lu Stănucel şi zîce :

— Mă, taică, ete, io am un bilet de odină şi nu pot să mă duc, c am pe-aci nişte daraveli încîlcite-al dracu şi nu pot să mă duc, că trebuie să le dau de cap şi cherd biletu. Du-te tu !

Şezui io, mă gîndii... mă sucii..., să mă duc... să nu mă duc... ? Ia să mă duc io mă, că tot nu fusăi !

Zîs şi făcut. Mă pusăi în trin, plecai. Ajunsăi la Costanţa.

Ăştia d-icişa zîc :

— Mă taică, te duci tălică la Mamaia. Mă dusăi la tobuz. Aci creau, bag samă, frio sută-năuntru, da' frio trei sute pe-afară. Numa ă fi fost do gumilastru tobuzu să-ncăpem toţi. Da' io avusăi năroc. a-mi zîsă fi-miu cînd plecai :

— Mă, taică, ia şi tu un geamandan !

Da' io n-avusăi geamandan, aşa că luai lada de campanie. Nu, că am o ladă ţapănă, c-o am di la ăl bătîrn. Făcu şi răzbelu ăl dinţii. D-aia cu schier pe margine. Că cu ia avusăi năroc 1 Cînd să deschisă uşa la tobuz, băgai lada-ntii.

Aia, cum iereau prăjiţi de soare, cum îi atinsă ăl schier pi la picioare, făcură loc, ce mai !

Mă suii, ajunsăi la Mamaia.

Aci, mă, fraţilor, minunea minunilor, mă ! Casă lîngă casă, casă peste casă. Dacă nu cunoşti, dacă n-ai pe cine-ntreba, te rătăceşti şi nu prea ai pe cina, că strini mulţi, mulţi strini.

Da' văzui într-un colt mai aşa, unu mai oaichieş. Mă, zîc, ăsta-i de al nostru, mă ⁝ Mă dusăi la iei, zîc :

— Mă, mîncaţi-aş sufletu, cum fac să găsesc şi io birou-ă« tu de ripartiţii ?

Mă lămuri omu. Ia-o p-ici,... ia-o p-ici.., ajunsăi. Să uitară ăia la irtiile mele, unu zîce :

— Mă, taică, te duci matale să te culci la Iunona. La Iunona... la Iunona... ? Mă duc io să mă culc la Iunona... ?

— Mă, tată, zîc, să să ducă să să culce la ia omu iei, mă, io-s om bătîrn, io-s venit să mă odinesc, mie daţî-m cameră la otel !

— Ei, dacă nu vrei la Iunona, du-te tălică la Bucureşti.

— Pă' ce să cat la Bucureşti, că de-acolo venii, pe-acplo trecui, iote la iei ! ?

— La o^el Bucureşti !

— A, la otel. aşa da !

Aci frumos, odaia frumoasă. Mi-ierea mie cam foame, da' cum ieream cam ostenit, nu mă mai detei jos. Spărsăi nişte ceapă, mîn- cai o ţîi'ă brînză, mă culcai, da' nu prea dormii.

Jos, zbănţuială, chirăială, dănţuială. Bag samă-n prostia mea, fr'o nuntă, ceva ! Da' pîn-la urmă cum ieream ostenit, adormii.

Pi la pătru jumate dimineaţa, ca omu, mă sculai.

Ia, zîc, mă, să văd ce-o fi la Mamaia asta, icişa mă, ce-o fi ?

Mă detei jos. Mă, fraţilor, nici picior, auzi ? Mă, zîc, n-o fi plecat ăştia toţ şi m-o fi lăsat pe mine_sîngur. Numa unii, cu-n tractor, arau aşa pe lîng-o apă mare. Mă, zîc, ce-o sămăna ăştia aci, ce-o pune, ce-o pune aci ?

Pe urmă aflai io că nu sămănau nimic. Greblau numa aşa. să facă frumos, că pi la opt dimineaţa-ncoio, începu să vie puzderie de lume, puhoi Care cum venea, să jupuia de ţoale, 'oîldîhîc în apă, fugeau, săreau, să jucau.

Iereau unii, auzi, stau întinşi la soare pe năsîp Stau pe năsîp la soare. La frio şapte-opt metri mai încolo, porni, iarbă, umbră, frumos. Iei stau pe năsîp, îi bătea soarele-n cap. Lasă-i mă, zîc dacă le-o place lor aşa !

Cum stam io şi mă uitam, văd pi-un cearceaf mai-ncolo, una bălană, da[1] bună • Bună, ce mai, dacă zîc io bună, bună ! Ca cum ierea Veta lu Căcărează, cînd ne ţineam noi cîrlă după ia la oră, cînd ieream dănaci. Da' mai făţoasă decît Veta,

Mâ uitai io la ia... să uită ia la mine... l-aş fi zis io nişte vorbe, da' nu prea ştiam vorbe de-ale iei, ştii ? Rîsă ia la mine... rîsăi io la ia... de rîsu lumii, ce mai !... Da' bună... Bună, mă rog, aşa... să te uiţi la ia, că ierea cam prăjită pe schinare. Pe schinare cam prăjită !

Pă' Veta mea, mă, mînca-ţ-aş ochii, o iau la secerat, ş-o ţîu, de dimineaţa pînă sara cu capu-n soare şi nu să prăjeşte. Nuu... Veta să prăjeşte greu, ce mai !

Mă, zîc, ia s-o iau io-neolo pe malu gîrlii, să văd ce-o mai fi

Auzi, lîng-un cort, un dm bătîrn cu păru alb,-nălţa un zmeu ! Mă, zîc, ce-o i'i-n capu ăstuia, mă ?

Bag samă, n-avu timp să să joace cînd fu mic. Lasăt-1. săracu ! Lîngă iei, nişte copii ! Da' copiii sîrioşi ! Da... ! Jucau cărţi... pe bani !

încolo, plin de ristorante, de bufete, de confetării. Mă. zîc, ia să beau io o cafea, că vă spusăi că ieream cam ostenit. Intrai, cerui o cafea, da' nu

mi-o dete. C-avea un aparat, de-ntîi ţ-o stroşa şi pe-ormă ţi-o da. Da' bună ! Beui, plătii, plecai.

Mă, fraţilor, cum mergeam io aşa, detei de un zîd de cărămiz. Mă pusă dracu să mă uit peste zîdu-ăla-n partea ailaltă ! Nu-mi venea să-mi cred oichilor. Mă frecai io la oichi... mă sucii... mă scărpinai... da' tot aia vedeam. Mă, fraţilor, sînt om bătîrn, mi-e ruşine să vă spui ! Auz ? După ăl zîd, acolo, nişte muieri în chielea goală.

Mă. zîc, ce-o fi cu ăştia acilea, mă, ce-o căta iele aci ? Bag samă sînt din ţări de-alea de ie tot anu iarnă. O fi venit aci să să-ncălzească. Lasă-le, săracile ! Da', cînd mă uit mai bine, pe cine văd între iele ? Pe contabila noastră di la comparativă, auz ? Mă, ierea neagră... neagră... ca cioara-ntre porunghei. Mii, zîc, ce-o căta asta acilea, mă ? Cum stam io şi mă uitam, vine unu la mine şi zîce :

— Mă, taică, ia pleacă de-aci, că nu ie voie i

— Pă' cum nu ie voie, că văd că le laşi ?

— E, cu dumnealor e al'ceva, dumnealor îşi cată de sănătate.

— E, dac-o cată, să dea Dumnezeu s-o găsască !

aci.

Mă, frate-miu, da' cum mă uitam io la ăle minunăţii, mă apucă un dor di la inimă, că vă spusăi că nu mîncasăm decit o ceapă şi-o ţîră de brînză. Mă, zîc, ia să mă duc io la un ristorant, să mănînc ceva, că n-o fi foc. Văzui io un ospătar, îl strig, el zîce ! viinnneeee ! Acu, aci, la ristorant, cînd ţ-o zîce că vine, tu poţ să te duci ! Că iei zîce că vine, aşa ca să ştii tu că o să vie, da* dacă ai fr'o treabă ceva, fr'un botez cumva, poţ să te duci. Pînă vii tu, vine şi iei. Cerui io o friptură, un chil de vin şi stam şi mă uitam şi io ca omu. Iereau acolo nişte băieţ de-ştia cu mozică cu fire multe. Auz, ierea unu la tobă, bag sama-n prostia mea, nu ierea toba lui, că prea da cu duşmănie în ia, s-o spargă nu alta. Să sculă di la o masă un băieţăl cu păru mai lunguieţ aşa şi luă di la altă masă o fetiţă. La joc, la dans, de ! Zlăbuţă fetiţa, sărăcuţa. Avea o rochiţă mai mult guleraş decit rochiţă. Mă, zîc, ia >ă Văd şi io cum joacă ăştia, mă ?

Mă, frate-miu, da' cînd începu s-o certe, să-i facă sămn cu deştiu, să să strîmbe la ia, s-o tragă, s-o sucească, s-o calce pe bătături ; mă, zîc, bag samă, nu e venită fata cu ta-su, că n-o lăsa ăla s-o rupă ăsta aşa !

Da' cînd mă uit mai bine, toţ trăgeau unii de alţî aşa. Mă, zîc, ce-o fi cu ăştia, mă ? Ăştia or fi veniţ la odină sau la dărîmare ? 3ag sama la dărîmare !

Cum stam io şi mă uitam, veni... aha, veni... ospătarii, de. Da' 'ără friptură, că-mi spusă iei că fu, da' să fîrşi ! Pă' s-o fi fîrşit, că cine ştie unde fusăsă dupe ia, că veni clupu fr'un ceas.

Mîncai io ce-mi adusă iei acolo, plătii, plecai Da' cînd eşii de-aci, îmi tăie calea unu-mbrăcat asa mai nflorat. Bagă un corn »n mine şi zîce :

— Parle ?

— lîî?

—- Parle ?

— Ce par mă ? zîc, mă. fti nteut aane aci, c» .r.me-o-ncurct, auz ? Da' cînd mă uitai mai bine la iei, parcă da sa ridă. Mă, zîc, aşa o fi vorba lui. Din vorbă-n vorbă, zîce omu :

— Pelican !

— Pelican pelican... ! ? ? Dracu ştie, s-o vîna noaptea ăştia Mă, frate-miu, zîc, nu ştiu, mă, că nici io nu sînt de-aci, da' ia-o şi tu-ncolo !

59

Dacă-i zîsăi s-o ia-rieolo, iei o luă, dă-nainte de-a pleca mă pupă. M-o fi sămuit cu ta-su !

Io mă luai dupe iei pîş, piş, să văd ce-o fi cu ăl pelican. Auzi drăcie, pelican ăsta ie o circiumă de ţine deschis toată noaptea. Cît belii io oichii pe-acolo, să făcu ceasu fr'o trei. Mă dusăi la otel. mă culcai, da' iar nu prea dormii, jos altă zbănţuială, altă dăn- ţuială, altă chirăială. Mă, fraţilor, ş-aşa mă odinii fr'o cinşpe zile şi fr'o cinşpe nopţ, c-acu cînd venii acasă, îi spusăi lui Veta i —- Veto, trei zîle şi trei nopţ nu mă-ntorci, auzi ? Mă laşi să dorm că dac-o fi să mă mai odinesc de fr'o trei, patru ori în viaţa mea, ca anu ăsta, pă' intru-n-odina-mare, fă, pui mîinile pe chept şi mă odinesc, pîn-la zîua de-apoi.

NEA MARIN ŞI V.E.T.A.

- At enţiune... Atenţiunea V.E.T.A.... ! Veta... trec pe recepţîie ! Cum... ? Ajunsă la treapta a cincia ? Pă', cîte trepte mai are, fă ? Veta... Veta... m-auzi ? Cîte trepte mai are ? Mai are trei ? Vasăzică opt cu toate ! Buuun... ! Stai cu oichii pe iei ! Nu-1 părăsi... Dacă se uită spre tine, închide oblonu ! Cum care oblon ?... Di la gîrlici! cum... ? Să opri ? Ie fr'o defecţiune... cumva... ? Nu ? Continuă urcuşu ? Buuun... !

Să nu-mi zîci mie Mărin, dacă de data asta nu-1 prindem în colimator ! Cum ce-i aia colimator ?... Pă' vez, fă, dacă nu făcuşi armata că 'abar n-ai... Ce zîci... ? A, ajunsă la treapta a şaptea ? ! Acuşica vine momentul ăl greu ! La treapta a opta să desprinde, fii cu oichii pe iei!... Cum nu-1 mai vez ?... Ce orbită, fă... ? Tu ieşti orbită, freacă-te la oichi ! Aa... ie pe partea ailaltă... ? Da[1] ultima treaptă o vezi ?... Aha, pă' ăsta ie principalu... ! Pusă picioru pe ia ? Ha, ha, acu fii atentă ! Cum s-o lăsa şi cu picioru ălălalt... Aa ! ? S-a rupt ultima treaptă... ? Şi ce face Sucă al meu... ? A rămas agăţat în mîini de coteţu de porunghiei ?... Pă' cît o să stea-n mîini ? Osteneşte iei şi apămîntează... apămîntează iei! Lasă-1 întîi să apămînteze ! Cînd pleacă spre pămînt, dă-mi sămnalu, să apăs pe butonu de dă drumu la cîini, să-1 recuperăm ! Dacă o mai fura Sucă porunghei, să-mi zîci mie cuţu !

— Ce zîci, Veto ? VETO, plecă, fă... apămîntează... aşa... sau pe iei, nu-1 lăsaţi !

— Ce făcu ?... Sări gardu cu cîine cu tot ?... Cum, loă cîinele în braţe ?... Aa, cîinele să ţîne de iei ?... Pă' cum, fă, ce, cîinele are mîini ?... A, să ţine cu dinţii ?

Bravo lui, că o să loăm tiparu muşcăturii după dantura lu Cartuş şi n-o să mai poată Sucă să tăgăduiască !

61

• De data asta avem probe, fă !

Gata ! Misiunea „porunghelu" s-a încheiat cu succes ! Mare lucru tecnica ! mă, frate-miu. Bine că-mi dete mie în gînd să tal treapta a opta la scară !

Acu mă duc la tata lu Sucă, să vez ce-1 lansează ăla pe Sucă al meu !

Că acu are o metodă nouă. Il bagă în odae, încuie uşa, că a pus broască nouă la uşe, aruncă cheia afară, şi-1 bate pe Sucă pînă o ia pe pereţi ca la zidu morţîi.

Cu alte vorbe îl pune pe orbită !

Că, poate, dintr-o învîrtealâ d-asta, să-i vie mintea la cap ! Că şi untu din lapte să scoate la fel. Bagi laptele într-o maşină, auz, şi-1 învîrteşte pînă iasă untu.

Poate aşa om scoate ceva din nepotu-miu ăsta !

NEA MARIN ŞI P.P.C.-UL

Mâ, frate-miu, sînt amârit rău, mă î Da' amărît rău de tot, de tot ! Că-mi zîcea mie ăi bătîrn a lu ăl bătîrn :

— Mă, nepoate, nu pune, mă, la inimă, că năcazurile sînt multe şi viaţa ie singură.

Aia ie cu năcazurile ! Multe-n viaţa mea şi cît putui aşa făcui... cît putui.

Da' să-ntîmplă cîte-o daravelă, de nu poţ să n-o bagi în samă. Că nu poţ întodeauna să faci pe surdu şi pe orbu, ştii ? Să-ntîmplă cîte una, de nu poţ să n-o pui la inimă.

Stai o ţîră că-ţ spui !

De cîte ori mă duceam pi la fi-miu, Mărinel, şi, cînd fu-n şicoală, şi pe urmă, mai tîrziu, pi la armată, trăgeam şi io ca omu pi la neamuri, pi la cunoscuţ, pe unde apucam...

Da' să-ntîmplă cîteodată de nu poate omu să te primească. Nu poate, are şi iei ale lui şi nu poate !

E, cînd nu găsam, mă duceam la 'otel. Aci la 'otel, cînd te duci, dacă nu cunoşti... ştii... dacă nu cunoşti şi vrei odae, ca să-ţ dea, trebui să-i dai. Ca să-ţ dea iei ţîe odae de, trebuie să-i dai şi tu lui. Başca banii pentru odae, care merg la stat. Ala ie preţu la odae, plăteşti şi gata. Da' trebuie să-i dai în plus.

Că odată unu mi-a zîs de la obraz, că io nu pricepeam.

— Mă, nene, zîce, te văd băiat deştept! şi dupe buletin văd că ieşti oltean.

— Aha ! zîc io. Sînt !

— Pă' atunci, nu ţ-ă ruşine ?

— Pă' di ce, zîc io, di ce să-mi fie ?

— Să poate să nu 1 cunoşti dumneata pe Tudor Vladimirescu ?

—Pă' cum să nu-1 cunosc, zîc io, că şi iei tot oltean d-al nostru fu !

—Pă' atunci de ce nu-1 bagi în buletin ? zîce iei

—Pe cine ? zîc io.

—Pe Tudor Vladimirescu !

—Cum vine asta ? zîc io.

—Mă, nene, zîce iei. Ai douăşcinci de frangi ?

—Am ! zîc io.

—Şi cine ie pe iei ?

—Tudor Vladimirescu, zîc io.

—E ! Chiteşte-1 frumos şi pune-1 în buletin, că altfel nu se eliberează cameră săptămîna asta ! Ş-afară plouă şi în gară nu ie voie, ştii ? !

Ce dracu ierea să fac ! I-am dat douăşcinci de frangi şi mi-a dat odae.

Pă urmă veneam la 'otel, gata, învăţasem lecţîia la istorie ! Făcea Tudorică, săracu, rost de odae, imediat!

Mă gîndeam io-n mintea mea a proastă... Mă, pentru ăştia s-o fi sculat Vladimirescu la răzmeriţă ?

Da' nu numai la 'otel... peste tot unde te duceai, trebuia să stai cu mîna-n pozinar.

Bacşiş... de ' Auz,... „bacşiş"... ! Sună al dracu de urît! Bag samă că ăsta nu ie cuvînt românesc, prea sună aşa pe sub mînă, bacşiş !

Acu-n urmă. cînd aflai că s-a hotărît să fîrşim. odată cu obiceiu ăsta, mă bucurai din cale-afară !

Gata! zîc io intrăm şi noi-în rîndul lumii, scăpăm de ruşine!

Că d-aia sînt amărit ! Da' amărît rău, rău de tot!

Mă duc acu fr'o săptămînă la oraş, să-mi cumpăr o coasă. Cumpăr io coasa şi mă întîlnesc cu Gheorghe a lui Ciupitu de o ţîne pe Mariţa lui Porunghelu, de făcea îngheţată ş-o vindea pe oauă !

Zîce Gheorghe :

— Mă, nea Mărine, hai, pînă pleacă trinu, să bem şi noi o bere ! Fac io cinste !

— Hai, mă [1] zîc io.

Bem noi cîte ^ halbă, mai fac io cinste cu una...

— Plata, zîc, că vine trinu !

Vine ospătaru şi mîzgăleşte un bon acolo... Zîce :

•— Douăşcinci de frangi !

— Ia dă bonu-ncoa, zîc io, şi mă uit lung la iei şi pe urmă la păretele din fată, pe care scria frumos cu litere de tipar :

NU NE JICNIŢ NU PRIMIM BACŞIŞ !

Mă uit pe bon, socoteala bună : patru halbe, pai'şpce frangi, un frâng patruzăci, remiza, nouă frangi jumate, p p c. Cu totu, douăs cinci de frangi.

— Mă, frate-miu, zîc, ce ie asta di la urmă ?

— P p c, zîce iei.

— Pă' noi nu mîncarăm aşa ceva !

— P p c, zîce iei, atîta face : nouă frangi cinzaci.

— Pă' pe ce ? zîc io.

— Pe p p c ! zîce iei.

— Pă' pe ce, mă n-auz ? că noi beurăm bere ş-atît. Iote ce-i ! Io-ţ dau nouă frangi jumate, da' spune-mi şi mie ce ie asta p p c ca să nu rămîn prost !

— Dă banii ! zice iei sîrios, şi-ţ spui.

— Na ! Acuşica spune [1]

— Mă, nene. zice iei. Ştii şi matale că noi nu mai primim bacşiş, că nu ie frumos.

— Foarte bine, zîc io.

— Ş-atunci, zîce iei, trecem pe listă p p c.

— Şi ce ie asta ?

— Foarte simplu, zîce iei, p p c, poate pică ceva, asta ie p.p c, poate pică ceva !

Auzi, mă, frate-miu, adevărată vorbă din bătîrni, că lupu' îşi schimbă păru, da' năravu ba !

D-aia zîc io, că ăstora le-ar trebui un p a m, adică poate-i află miliţîia, ş-atunci poate le~ pică ceva care să-i dezveţe de năravi ! Să-i dezveţe de năravi, aia ie !

NEA MARIN ŞI INVADATORII

IVIă, nepoate, mă, mare minune telev' zoru f mă, ie ca o fereastră aşa deschisă spre lumea largă, auz ? Stai la căldurică, la tine acas', şi afli tot ce ie-n lume. Da' lasă că afli, că de aflat să afla şi-nainte de telev'zor, da' acu vezi cu oichii tăi, ştii ?... Vezi !...

'Nainte, aflai la radio sau la cinemotograf, da' aflai cu-ntîrziere. Acu vezi chiar cînd să-ntîmplă, ştii, chiar cînd să-ntîmplă, ce mai, parcă ai fi acolo la faţa locului.

Mare lucru telev'zoru ! Mai ales dacă îl nimereşti bun.

Că şi telev'zoru ie ca muierea. O nimereşti bună, ai trai fericit.

Aşa şi cu telev'zoru... Are Costel a lu Gogu lu Neacă unu de opt ani şi ie ca nou.

Da' văru-miu, Gigei, di la Craiova, de ie frate cu Georgeta a lu Mişu avocatu, luă unu şi nu trecură două săptămîni şi stătu.

Să dusă cu iei la comparativă şi dupe ce să uitară ăia la iei. zîce unu :

— Aa, nu ie grav, i s-a ars o lambă.

— Pă' cît costă, zîce văru-miu, Gigei. S-o punem la loc ! ₀ — Pă' nu costă mult, da' n-avem lambă momental.

— Da' cînd o să vă vie ?

— Ne vine peste cîteva zîle, da' nu ne vin decît patru, că asta ie raţia la noi, patru lămbi pe lună.

— Pă' nu face nimic, zîce văru-miu, că mie nu-mi trebuie decît una.

— Ştiu io că nu-ţi trebuie decît una, da' vezi că mai sunt înscrişi fr'o 400 de inşi.

Auz, mă, vorbă la iei ! Pă' dacă le vine numa patru pe lună, însamnă că lu văru-miu îi vine rînd peste fr'o sută de luni, cam

pin 1981, după socotelile mele, aşa că omu stă şi să uită şi iei la telev'zor, da' cînd vrea să vadă şi programu, să duce pi la preteni... Aia ie cu telev'zoru... ! Cum ai noroc să-1 nimereşti auz ?

— Da' e bun, ce mai !

Acu, mai nou, ne uităm tot la năvălitorii ăia de vin iei de nu să ştie de unde şi nici bine ce gînduri au.

Că mie mi să rupe inima ele Vincent ăla, săracu. Cum, mă, iei i a văzut cu oichişorii lui şi nimeni nu-1 crede, auz, să-ţi vie să turbezi, nu alta ! Munceşte băiatul ăla de-1 trec năduşelile să adune mărturii şi cînd să zîci hait c-am izbîndit, hopa, nu ştiu cum să face şi rămîne fără iele, auz ?

Mă, frate-miu, încasează ăsta la pumni de parcă ar vţea să-i ia iei pe toţi, auz ? Care cum are chef, vine pi la spate şi- i dş cîte una-n cap, dă mi să zdruncină mie creierii !

La-nceput, nu prea puteam să sufăr figura asta, da'pe urmă cînd văzui că e băiatul tare, ştii, nu păţăşte nimic, că pînă la urmă tot iei iasă bine, mă liniştii.

Da-mi place de iei că lucrează cu dreptate, îmi place, ştii, de iei ! Mie, cp mie, da'să vezi lu Veta... A, ie lucru mare, mă ! Cînd aude Veta că vine

Vincent, lasă toate ielea pe foc, -n apă, pe unde apucă şi n-o mai urneşti de lîngă telev'zor.

Mă, aşa îi ie de drag de iei, că dacă n-aş cunoaşte-o pe Veta bine, rn-aş lua de gînduri, auz ?

Pă'într-o zî, -n ajun de sărbători, vine Veta di la gătit, şi să uită la năvălitori.

— Mă, Veto, fata tatii, ce te chinuicşti aşa, mă, stai şi tu ca omu jos ! zîc.

— Nu pot, zîce ia, că am curca n cuptor, trebuie să mă duc ! Da'iote mai stau şi io o ţîră, pînă mai face Vincent fum fr'o doi neisprăviţi de-ia !

Stătu iă pînă-mpuşcă Vincent fr'o doi şi să făcură fum şi plecă la bucătărie, la ale iei.

O aud di la bucătărie, zîce :

— Mărineee !

— Ce ie, fă ?

— Vino-ncoăce. că mi-e frică!

— Pă'di ce mă, Veto ?

Mi-e frică, zice, cu trecu Vincent şi pi la noi că iote, rămasă din curcă ce rămîne din ăia cînd îi omoară iei.

E, mă dusăi io, ierea un fum, de-abia îl deterăm afară.

Acu s-a-nvăţat Veta, cînd vin năvălitorii, nu să mai apucă de nimic,

Da'ce zîci, că-ntr-o noapte, m-am speriat rău de tot!

Cum dormeam io ca omu, pe la trei noaptea cînd ie somnu ăi bun. simţ că mă strînge ceva de mînă, de-ncheetura mîinii. ştii ?

Mă ce să fie, deschid io oichii uşurel, şi ce să văd !

Veta mea în capul oasălor în mijlocul patului, mă ţinea de mină.

— Ce-ai, fă, zîc, nu ţ-ă bine ?

Mă, frate-miu. cînd începu Veta să chirăie, să speriasă, ce mai, abia o potolii. O trăsăi pi la gîlei, vrusăi să-i aduc din beci şî o cană cu zamă de varză rece, s-o mai inzdrăvănească, da'nu mă lăsă. Zice :

•— Mărineee... nu mă lăsa singură că mor !

— Mă, Veto, fata tatii, ce ie cu tine, mă ?

Din vorbă-n vorbă, îmi spusă muierea :

— Mă, Mărine, cum dormeai tu aşa şi sforăiai, mă tot. uitai io la tine şi odată mi să păru, aşa, că ieşti strin ! Mărine* şi m-apueă o frică de-mi venea să leşin.

— Mă, muiere, mă, ce dracu mă, nu mă mai cunoşti, pă'ce tu nu văzuşi că sînt io ? Da'de mînă di ce mă ţinuşi ?

— Pă'să văd dacă-ţi bate inima, ştii, dacă ai sînge, să nu fu cumva năvălitor, că dormeai şi cu deştele di la mînă cam aşa-ntr-un fel ca iei, ştii ?

— Pă' bine, fă, zîc, eşti măritată tu ou mine de 20 de ani şi nu ştii tu dacă am io inimă... ? Veto, zîc, ţi-a loat Vincent minţile !

— Mărine, iartă-mă, zîce muierea, da'ştii ce rău mă speriai ?

Ei, să cuibări ia Ungă mine, ş-adormi.

Rămăsăi io, să mă uit în tavan...

Mă, frate-miu, ce-o fi, mă, cu ăle farfurii zburătoare, ce-o fi adevărat şi ce nu ?

Şi tot gîridindu-mă io la ăle farfurii, mi-adusăi aminte, c-aveam o strachină cu.piftie, pusă la rece afară pe prispă, ştii?

Mă sculai, loai s-o oală de vin... Mă, piftia rece, bună, vinu bun îmi mai loă din ăle gînduri...

66

Machia, la invadatorii ăştia !e-o place piftia ? Că parcă nu mi aduc aminte să fi văzut pă fr'unu mîncind ceva... Te pomeneşti că nu le place piftia. Pă' atunci, să ştii cu-adevărat că n-au singe-n vine. Să ştii că n-au I

Cine a mai pomenit om să nu-i placă piftia. Da'vorba aia. ?ă ăştia nici nu sînt oameni f Vai de capu lor !

Lasă, că are Vincent grijă, şj-i face pe toţ, ca pe curca lu Veta, de nu rămîne din iei^nici fum, auz?... nici fum nu rămîne !

BHn

NEA MARIN ŞI ANU NOU

Mă, frate -miu, cum zîcea al băt.îrn a lu al bătîrn, cînd îl întrebam io de viaţă, zîcea „mă, nepoate, fusă, fusă şi să dusă". Aşa trecu şi 1971.

Fu un an bun, di ce să zîc ! Fusăi sănătos... Veta. sănătoasă, copiii, nepoţi, sănătoşi, grîu să făcu, porumb să făcu, vin să făcu, ce mai, an cu belşug ! An bun, ce mai, că să mai intîmplară şi unele lucruri de-mi mearsără la inimă ! P ăia di la comparativă, de bâ- gasără mîinile pîn-la umeri în gestiune, îi dovedi şi-i băgă acolo unde le ie locu, că poate le vine mintea la cap, pe nepotu Stănel Brăbeie îl decoră.. mă, fiecăruia dupe muncă şi străduinţă !

Şi cum s-apropia anu de fîrşit, îi zîc lu Veta : . — Mă, Veto, fata tatii, 'ai să petrecem anu nou cum scrie la carte mă, iote, facem cum vrei tu ! Cum vrei tu, aşa facem !

— Ee, dacă vrei să facem cum zîc io. zîce ia, 'ai să mergem la Bucureşti, să petrecem anu nou la naşu Panteii :ă. că tot a zîs iei să venim. Ş-aş merge şi io o dată să petrec şi să n-am treabă ! că de cînd mă ştiu, de anu nou muncesc de dau în brînci !

Mă, zîc, are dreptate muierea ! la s-o mai scoţ, mă, în lume, să fim şi noi o dată musafiri, că gazdă fusăi de cînd mă ştiu, de cînd mă ştiu, fusăi gazdă !

Zîs-şi făcut, plecarăm, cu toate că nu mă prea bucurai, că al de naşu la Bucureşti nu petrec anu nou, fac un soi de sîrbătoare de-i zîce ca la bulion...

Loai io o dămijeană de zaibăr şi un curcan, cozonaci şi o oală cu sarmale, ca să nu mă duc cu mîna goală

Pînă la Craiova. mersărăm cum mersărăm. Di la Craiova, loai bilete la acelerat cu locuri rezervate.

70

Rezervate, vorba vine. că locurile îerau da' fiecare loc mai avea rezervat cîte doi-trei călători. Ierea un scandal in trin între ăi cu locuri rezervate, care şedeau jos, şi ăi cu locuri rezervate, de şedeau în picioare, de mai mare dragu, auz ?

Io cu Veta avusărăm năroc că ne-nţepenirăm la capu vagonului, pe-nculoar şi nu mai ajunsărăm la locuri, aşa că seăparăm de scandal. Da' pe drum, mai încolo, auzîi unii care să certau pe locurile noastre, aşa că strigai şi io :

— Taică, fă matale scanda' că sîntem din acelaş sindicat !

Ierea o-nghesuială, de mă gindii „bine că loai curcanu tăiat" că altfel îl duceam stroşit de tot, da'de tot, auz ?

Dămijana, rămăsăi cu ia-n braţă. Adică vorba vine în braţă, că nu puteam să ajung cu mîinile la ia. Sta sîrtgură înghesuită pe deoparte de mine, pe de altă parte de doi militari şi un popă. Cred că pe burta isopii sta mai mult !

La Piatra-Olt să mai dete lume jos, de putui să Schimb picioru, că-mi amorţîsă al stîng de tot, de tot.

Pusă şi Veta oala cu sarmale lîngă fereastră, da' n-apu irăm să răsuflăm, că să sui puhoi de lume de ziceai că e trinu de cauciuc, c-alfel nu-mi dau sama cum de-ncăpurăm atîţia.

Pe oala cu sarmale să sui un copilaş şi să uita pe geam Sucă ăl mic, nepotu lu naşu, ajunsăsă pe la jumatea vagonului, că uitai să vă spui, că-1 loasăm şi pe Sucă. Că zîsăsă naşu să i-1 aducem şi ta-su zîce :

— Duce-ţî-1, mă, barem de anu nou să stau şi io liniştit !

îmi spusăsă iei :

—: Mă, Mărine, pe Sucă ăsta mic, leagă-1 !

Da'io cînd văzui înghesuiala, zîc, lasă că n-are un',să duce !

Da'ăl jurat de copil, mai în patru labe, mai muşcă pe unu de picior, mai înţăpă o cocoană, ajunsă pi la mijlocu vagonului.

— Sucăăă, zîc, unde ieşti ?

— Acilea, nene Mărine ! *

— Vino-ncoa, mă !

— Vino matale !

— Pă'io nu pot, că ie-nghesuială !

— Pa'dacă nu poci matale, io cum să vin, că sînt mic ? !

— Pă'vino cum te dusăşi, auz ?

— Nu pot să mai trec pe unde venii, că mă bat ăia de-i muşcai.

IHM< zîc, mare minune eu Sueâ ăsta !

— Stai dracu acolo cuminte, să nu te cherd !

Da'cum vorbeam io cu Sucă, unu care să suisă la Piatra-Olt, îmi băgă cotu-n dămijană. Mă frate-miu, ş-avea un palton frumos, o culoare aşa deschisă... Să prinsă zaibăru de ia, minune mare ! li făcu mîneca niagră, ce mai !

începu un scandal... ! Ce mă fac io, zîcea ăla cu paltonu ăl nou,.,. ce vin ie ăsta ?..., iasă la curăţat... ?

— Zaibăr, zîc io, şi iasă de ieşit, da'numa cu foarfeca !

— Ce vorbă-i asta ? zîce iei.

—- Românească, zîc io.-

— Pu'atunci, ce fac ?

— îi faci altă mînecă, zîc io.

— O să-mi plăteşti paltonul, zîce iei.

— Pâ'di ce, zîc io, ce tu-mi plătişi vinu ?

— Pă'ce io sînt de vină ?

-— Da'ce io, io detei cu dămijana-n dumneata, sau dumneata deteşi cu cotu-n dămijană ?

— Pă'dacă ie-nghesuială ! zîce iei.

— Şi ce, înghesuiala o făcui io ?
— Pă'di ce nu staţ acasă ? zîce omu. Nici în ajunu anului nou nu vă potoliţi !
— Pă'matale di ce nu stai acasă ?
— Lasă, nu mi-o mai întoarce, zî mai bine ce fac cu -paltonu, că nu mai am ştofă să-i schimb mîneca !
Zîc :
— îmi daţi mie adresa şi vă aduc io o dămijană cu vin.
— Ce să fac cu iei, zîce omu, că io nu beau vin negru.
— N-are nimic, zîc io, vă aduc io o dămijana, o vărsăm într-o căldare şi băgăm paltonu să-1 scoatem la o culoare, că alt leac nu există ! Zaibăru n-arţ/moarte, auz?
Cum stam eu de vorbă cu omu, numai ce văd într-o gară că coborîsă unu cu Sucă de mînă.
— Mă, frate-miu, strigai io pe geam, ce ieşti chior, nu vez că ăla nu-i copilu tău ?
— Lasă, zîce iei, văd io, că un copil aşa nărod n-am văzut în viaţa mea.
— Pă'atunci di ce loaşi copilu din trin ?

— Ca să facem schimb, zîce ăla. Dă-mi-1 p-al meu de stă pe oala cu sarmale lîngă dumneata şi ţi-1 dau pe geam p-ăsta.
— Auzi, mă, la iei, zîc. Ştii ce ţi~ar trebui ? Să te las să faci anu nou cu Sucă, să te-nveti minte să mai pui mîna pe ce nu-i al tău !
Al lui nu vrea să să dea jos din trin, Sucă nu mai vrea să urce. Pînă la urmă reuşirăm de schimbarăm nărodu lui pe nărodu nostru. Chirăia Sucă şi să zbătea, că nu să lăsă pînă nu mă păgubi de două perechi de palme.
Cum să spărsăsă dămijana, ce mai fu-n ia, fr'o cinci kile, le detei de le băură unii. Aia aşa să-ncinsără, că spărsără un geam şi-acu făcurăm toţ chiciură la mustăţi.
— Mărine, zîce Veta, ia vez d-ăsta, că nu mă lasă-n pace !
— Iu, Doamne ia-mă, care, fă ?
— Asta din spatele meu.
— Nu, zîce omu, nu vă supăraţi ! Ţîn şi io mîinile sub broboadă la dumneaiei, că-mi îngheţară de tot. Dacă vreţ, vă dau un pol.
• — Mă, frate-miu, mă, zîc, vez c-o-ncurci, auz ? îţi mai dau io un pol şi ia-ţ mănuşi, că altfel te-ncălzesc io de-ţ bate coliva-n chiept, auz ?
Mă, frate-miu, cu chiu cu vai, ajunsărăm la Bucureşti.
Să îăcusără cam ceasurile şasă sara. Pînă ajunsăi la naşu Pan- telică, să făcu de opt.
— Mă, Mărine, bine că venişi, du-te dupe sifoane !
Ee... fusăi după sifoane... dupe ţigări... dupe cnbrituri... dupe buline de cap... dupe pîine, că uitasără... dupe vin că să bizuisără pe mine.
Pe la unş'ce sara, ce mai, fîrşîi, venii acasă.'
îi găsii pe toţi la masă.
— Hai, mă, odată zîce naşu, că nu puturăm să şedem dupe tine, şi mîncarăm, pe unde umbli ?
— Da'Veta unde ie ? zic io.

— Fina ? la bucătărie, mai munceşte şi ia, zîce naşu, că, iete, naşe-ta Reta ie ruptă de oboseală.

Ee, lasă, zîc io. că ia vru la Bucureşti, ştii, ia vru !

M-aşezai şi io la masă Mă. frate-miu, adormii de fr'o trei ori în sarmale... Şi fuma unu lîngă mine, de mă afumasă de tot.

73

Zic :

—• Mai lasă şi matale ţîgarea aia !

— Nu pot, zîce iei, că de trei zîle nu să găsesc „Amiral" şi astăzi găsîi.

— Ş-acu ce faci, scoţ pîrleala ? zîc io, mai lasă, mai răsuflă o ţîră !

Lăsă omu ţîgarea şi aprinsă un trabuc.

Naşu zîce :

— Mărine,-pune şi mie un şpriţ!

— Da'unde ieşti, zîc io, că nu te văd de fum.

Ii pui io vin şi bag mîna sub masă să iau sifonu.

Mă, fraţilor, şi-n loc de sifon, apucai miţa de coadă. A dracu miţă, să făcu ghem pe mîna mea.

Mă speriai, ce mai 1 Trăsăi mîna de sub masă şi aruncai miţa în braţă la naşa Reta, care o aruncă lu coana mare, care i-o aruncă lu ăl de şedea lîngă mine, care i-o aruncă lu nevastă-sa, care i-o dete lu tata socru, care mi-o aruncă mie, de o arunca» sub masă unde chirăi odată Sucă, de leşină coana mare, soacra, de !

•— Da'ce-are a mîţă, mă, nasule, zîc, ie turbată ?

— Ie beată, zîce naşu, că-1 prinsăi pe Sucă, cînd îi dete ţuică. Da'nu-i nimic, o dată ie anu nou !

Cînd mă uit bine la ăla de lingă mine, să făcusă verde. Dă-i - u oţet pi La tîmple, dă-i palme, nimic !

Chemarăm salvarea !

Zîce naşu :

— Mă, fine, du-te tu cu iei la-urgenţă, să nu ne stricăm noi petrecerea.

Mă dusăi, ce ierea să fac ?

Zîce doftoru :

-— Da'ce are ?

t— Nu ştiu, zîc, bag sama de fumat.

-— Aş, zîce iei, ie sufocat, nu vezi ? Cîte sarmale a mincat ?

— Pă'ştiu io ? zîc, nu ştiu !

Dete doftoru un telefon la naşu, şi îi spusără că nu mîncafcă decît fr'o patruzăci şi două.

— Ei, zîce doftoru, dacă reuşim să-i scoatem una, două, îşi revine. Că ie plin, zîce.

74

Ii făcu iei ce-i făcu şi omu zîce :

— Ilai-napoi la bairam, că o dată ie anu nou !

— Lasă, zîc io, că mai ie şi la anu, ori vrei să nu-1 mai apuci ? Du-te acasă !

Şi să dusă.

Io mă-ntorsăi la naşu pe jos, că salvarea nu .mai vru să mă ducă şi taxi nu găsîi.

Cînd ajunsăi la naşu, dormeau toţ. Numa naşa Keta zîce :

— Mărine, du-te la o farmacie de servici şi ia nişte bicarbonat. Da'vezi să scrie pe pungă, că altfel naşu Păntelică -nu-1 ia, că i-e frică să nu păţească ca anu trecut, cînd a loat praf de copt, de ierea să pleznească.

Mă dusăi la farmacie; loai ce loai, cînd venii acasă, auzîi zdrangăneală-n bucătărie. Mă duc io. Veta mea spăla vase de-a-npicioa- rele, de ierea gata-gata să cadă-n cazanu cu apă schiarţă.

— A, Veto, ce faci tu aci ?

— Iote-i dau o mînă de ajutor lu naşa Reta, că ie ruptă, săraca !

— Pă'ia unde ie ?

— Doarme !

— Auz, Veto, fata tatii, lasă-î să doarmă, şi tu'ai cu mine, că dacă prindem trinu ăsta de dimineaţă, ajungem pe sară acasă. Dormim pînă mîine şi sărbătorim anu nou mîine. sară, numa noi doi. Că n-o fi foc, dacă 1 sărbătorim pe două, pe două dacă-1 sărbătorim, n-o fi foc! îl sărbătorim noi doi, ca doi porunghei'!

NEA MĂRIN, SUCĂ ŞI CASETA

Auz, mu, frate-miu, făcui io ce făcui şi mai detei di-un năcaz. Pă' aia ie ! Cînd ie să dea omu de năcaz, nu trebuie să-1 cate, că vine singur. Da'... poţ tu să te şi pituli, te cată iei, te găseşte, nici-o grijă !

Plecai io la Bucureşti cu nişte treburi, da' cum avusăi multe, paporniţă, pachete, că mă rugară o droaie : „du şi mie dămijana asta lu naşu", „du oole ăştia de raţă lu cuscru", „ia şi mie plapuma asta pentru noru-mia", cum zîc, nu mai pridideam şi mă pusă dracu să-1 iau şi pe nepotu-miu, Sucă, cu mine să mă ajute la cărat. Fir-ar al iacă-cui să fie iei, că mai bine-mi tăiam limba-na- inte s-apuc să-i zîc :

— Hai, mă, şi tu cu mine la Bucureşti !

Mai bine-mi tăiam limba, auz ? Nu-ţ mai spui ce păţii cu iei în trin, că n-avea 'stîmpăr defel, defel ; intra-n vorbă cu toată lurhea, nu să potolea di loc. Şi ierea un zăpuc şi-o-nghesuială, că mergea lumea la odină, ştii ? Sucă al meu, hîţa-n-colo, hîţa-n-coace, ba că iei să dă jos să ia apă, ba că să duce să vadă dacă n-au ăia co- * vrigi la bufet — poate au ăia covrigi la bufet ! —, dacă au ăia covrigi la bufet ?, ba că i să păru lui c-o Văzu în alt vagon pe Catariţa lu Pătrunjel.

•— Mă, fi-ţ-ar starea mîi-ta a dracu, zîc, stai, mă, locului... nu vez că n-au oamenii loc nici să-şi tragă sufletu ?

Nu să potoli Sucă al meu, pîn-ce nu mă păgubi de două perechi de palme, nou nouţe !

Mă, frate-miu, da' mai bine-1 lăsam s-aducă, că pusă oichii p-o cocoană de şedea peste drum de noi, pe banga ailaltă, şi zîce :

— Auz, cocoană, nu ţ'ă frig cu rochiţa aşa scurtă ?

Mă, săraca muiere, să făcu roşie ca sfecla. Ce. năduşa ia pin-aci, da' acu o trecură toate apele. Mie să-mi pleznească obrazu de ruşine. îi detei un cot în coaste lu Sucă şi-i zîsăi printe dinţ :

— Taci, mă, dracu, că mă faci de rîs !

Da' iei în gura mare :

— Lasă, mă, nea Mărine, dacă răceşte, săraca. Mai bine să-i trag io atenţîia. Mai trage o ţîră de poale la vale, să nu-ţ îngheţe genunchii,

auz ?... şi-i scăpai aşa din greşală, una peste gură, mă făcui că aranjez paporniţăle sus, ştii !

Da' lîngă geam, sta un moş, cam bîlbîit, săracu. N-are de lucru, 'ce :

— A... au... auzi mă fr... fr... frate-miu, ce ga... ră vine ac... acu... sica ?

Da' Sucă 'ce :

— Mă, taică, di ce vorbeşti tălică aşa tocat, aşa tocat, di ce vorbeşti aşa ?, că pănă să vorbeşti matale iote trecu gara.

—- Mă... mă... mă...

— Ce ? 'ce Sucă.

— Mă... mă... măgarule !

— Olele, dupe ce mă cunoscuşi ? dupe urechi ?

— Tţ, du...dupe ră... răspuns !

Ştii, moşu bîlbăit la vorbă, da' la minte iute, la minte, la minte iute, ştii ?

Dacă văzui aşa, îl lăsai pe Sucă pe-nculoar, să să mai răcorească la cap. Da'n-apucai să-mi trag sufletu, că aud o hărmălaie, chirăială, bătaie-n toată regula, ce mai !

— Hait, zîc io, ăsta-i Sucă !

Ş-aşa şi ierea. îşi înfipsăsă Sucă ghiarăle în gîtu unuia de-o samă cu iei, de-i ieşisără ăluia oichii din cap ca la melc, auz ?

— Ce-ţ făcu, mă, ce-ai cu iei ?

— Pă' n-auz ce zîce, nea Mărine, cică noi oltenii plimbăm copiii cu roaba pin beci noaptea, pin pivniţă, de, ca să-nveţc să meargă cu metrou, auz ?

Mă, fraţilor, cu chiu cu vai îl scosăi p-ăla din ghiarăle lu Sucă. îi spusăi io băiatului :

•— Mă, ţîcă, nu te mai rîde de olteni, că ie trinu plin şi s-ar putea să dai de fr'unu mai ţăndăros ş-o-ncurci, auz ? Că s-ar pu
tea ntîmpla să te dai jos din trin cu fr'o două, trei staţii mai devreme decit trebuie, sau să intri iete-n... odaia aia cu două rotocoale pe uşă, un' să duc oamenii cînd nu-i mai ţîne, să intri de trei ori, să nu ieşi decit de două. Şi-ar fi păcat, mă, fata tatii, ar fi păcat, zău !

Ajunsăi în copartiment taman la ţanc, abea avusăi vreme să-1 iau pe Sucă-n braţă şi să-1 aridic în sus de-1 detei cu capu de tăvan. La ţanc ajunsăi, auz ? Taman cînd vrea Sucă al meu să se lase cu toată greutatea pe sămnalu de-alarmă.

— Ce-ai, mă, cu ăl sămnal, nărodule, ăsta ce-ţ mai făcu ?

— Pă' nu vezi, mă nene, că-i legat cu aţă, săracu, cine ştie ce om râu îl legă ?

Mai mă păraibi Sucă al meu de două palme !

Ce mai, cu chiu cu vai, ajunserăm la Bucureşti.

Loai io cîte două paporniţă-n fiecare mînă, loai plapoma-n schi- nare şi-i zîc lu Sucă :

— Mă, ia şi tu oole şi dămijana cu zaibăr, da' ai grijă să nu le spargi şi ţîn-te dupe mine.

Mă, fraţîlor, mă trecură toate năduşelile. Lume puzderie, papor- niţăle grele, plapoma-mi venea peste oichi... Cînd să ies din gară simţ că mă bate cineva pe umăr. Mă-ntorc io, Sucă.

— Ce ie, mă ?

— Nea Mărine, dă-i cinci lei lu omu ăsta.

— Pă' di ce ?
— D-aia, că iote, mi adusă dămijana şi oole cu cărucioru.
— Pă'bine, mă, di ce te loai io cu mine ?
— Să te-ajut la cărat !
— Şi-atunci di ce luaşi cărucioru ?
— Ca să nu sparg oole şi dămijana._
— Pă' di ce să le spargi ?
— Ai, mă, nea Mărine, parcă ce matale nu ştii că io sînt cam nărod ?
— Pă' io di ce nu loai cărucior, mă ? zîc.
— Pă' dacă nu te taie capu !
Vrusăi să-i mai trăznesc una peste gură, da' fugi
Scosăi banii să plătesc, da' ăla zîce :
— Zece frangi !
-- Pă' di ce?
7d
— Pă' d-aia, că-l adusăi şi pe eopilu matale cu cărueioru, c-ă >ă sui deasupra, să ţîie de oauă. Mă, frate-miu, plătii, ce ierea să fac ?
Cînd mă uit, dămijana cu zaibăr lîngă mine, da' Sucă nicăiri. Pusăi plapoma jos, pusăi paporniţăle pe ia, mă suii şi io deasupra, do'r, do'r l-oi vedea pe Sucă, pin ăl potop de oamini. Nimic ! Că-mi şi zîsă unu :
— Mă, colectivă, mută geamandanele ăştia agricole mai ncolo că-ncurci circolaţîia !
Auzi, vorbă la iei, „colectivă" !
— Bine, mă colivă, zîc.
— Ce colivă, care colivă ? zîce iei.
— A, matale! zîc io şi cînd mă uitai frumos la ici, 1 apucă graba, să topii-n a lume, auz ?
Mă, fraţilor, începui să strig :
— Sucă... ! Sucă... !
— Acilea, neică, vino-ncoa că detei de dracu !
Mă duc io dupe glas şi dau de Sucă-al meu, băgat între două ziduri de căşi de bani.
— Ce caţ acilea, mă ?
— Iote ăştia, zîce Sucă, sînt pentru pus paporniţăle. Le bagi-nă- untru, faci o literă şi trei numere pe partea din lăuntru şi să-ncuie.
— Cum să-ncuie ? zîc io.
— De tot, 'ce iei.
— Şi de descuiat, cum să descuie ?
— Faci numerile pe partea clin afară şi descui.
— Brava treabă, zîc io, brava treabă !
— Brava, pe dracu, 'ce Sucă, că băgai-năuntru oole de raţă de trebuia să le ducem lu Fănică a lu Majuru. /
— Pă' scoate-le !
—- Cum să le scot, că nu să mai descuie.
— Pă' fă numirile '
— Pă' nu le mai ştiu, 'ce Sucă.
— Şi-acu ce facem ?
— Pă' dacă ai putea matale să descui o ţîrişică, să văd io numirile de le făcui pe dinăuntru, că p-ormă descui io !

— Pă' io cum să descui, mă, nărodule, dacă numirile sînt-nă- untru.

— Ai dreptate şi matale, zîce Sucă, ca să desciti trebuie să ştii numirile, ca să afli numirile trebuie să descui, a dracu treabă !
— 'Ai, zîc io, 'ai să mergem la Fănică a lu Majuru, s-o descurca iei, că i-e di la oraş.
— Pă' dracu ştie unde şade, 'ce Sucă, că biletu cu adresa ie-n traistă.
— Şi traista unde ie ?
— Pă'-năuntru, cu oole.
Mă, fraţilor, îmi veni să-1 omor, nu alta. Da' cînd mă-ntorsăi la iei, să uita la mine cu nişte oichi frumoşi... apoi... c-are Sucă ăsta nişte oichi... limpezi şi nevinovaţi ca de viţăl. Să uita la mine nu-ş-cum, aşa că mă-nmuie de tot, şi-n loc să-1 trăznesc, îl pupai.
E, fîrşii io treburile la Bucureşti, venii acas', luai adresa iu Fănică a lu Majuru di la neamurile lui, şi-i scrisăi toată tărăşenia : Fane tată.
Aşa, peste fr'o zece zîle, du-te şi tu pin Gara de Nord, şi trage cu ureichia pe lîngă ăle casete. Unde oi auzi măcăială, să ştii că sînt oole tele, că iereau de raţă şi făcură oichi. Scoate săracile răţîşoare de-acolo, să le porţ sănătos, că iele n-au nici-o vină. Că mai bine-1 băgăm pe Sucă într-o casetă d-aia, îl încuiam şi uitam numirile. Aia ie ! Uitam numirile şi scăpăm de iei!
Io sînt sănătos, ceace-ţ doresc şi ţîie !
Mărin Juvete, văr din fraţ c;< cuscra mîin-ta.
Ps. O trimesăi la poştă cu Sucă, dacă o primeşti, să ştii că ai năroc. Dacă n-o primeşti, să ştii că-1 omor.
NEA MARIN ŞI TOMOBILU
nepoate, mă. îţi sp'ăsăi io ce mi să-ntîmplă ? Mă, spusăi sau nu spus'ăi ? Nu spusăi, că ele cînd nu te văzui, cînd dracu ierea să-ţi spui ? Las', că şi dacă te vedeam, ce, parcă-ţ spuneam ? Nu-ţ spuneam, că nu puteam [1] Că fusăi la spital ! Ce te miri aşa ? Nu te uita că mă vez zdravăn şi sănătos, că dacă mă vedeai cu fr'o două săptămîni deşurupat, nu dai pe mine nici-un praz degerat, auz ? Pă' stai să spui !
N-am de lucru într-o vineri şi-i zîc lu Veta :
— Mă. Veto, fata tatii, ştii ce mă gîndii io ?
— Ce te gîndişi ? 'ce ia.
— Să mă duc-pi la Bucureşti, zîc io.
— Pă' di ce ? 'ce ia.
— Iote aşa. zîc io.
— Pă' di ce „iote-aşa", zîce ia.
— D-aia. zîc io.
— E. dacă ie d-aia. du-te, zîce ia, du-te, dacă ie d-aia. Că tot trebuie să treci pi la naşu Pantelică. să-i duci hîrdăiaşu cu murături, de am zîs noi că i-1 dăm, că poate şi-aduce şi iei aminte şi ne dă maşina de cusut, pe care a zîs că ne-o dă.
Zîs şi făcut. Plecai, ajunsăi. Da' cînd ajunsăi aci la Bucureşti, la naşu Pantelică, ii găsîi pe toţ grămadă-n curte. Stau şi să uitau la un tomobil
— Bună zîua, zîc io, bine v-am găsît.
Iei nimic. Să uitau la tomobil, vorbeau toţ deodată, rîdeau, săreau în sus de bucurie...

-— Mă, drăcie, ce să fie ?

Cam beuţ mi să părură, mai ales naşu, trăznea a sîmbure de prună.

81

O văd io pe naşa Reta mai într-o parte, mă dac la ia şi zîc i

— Săru-mîna, naşe, bine v am găsît !

— Aă, bine venişi ! Iote, Pantelică, fi nu Mărin di la Băileşti. Da' ce-ai în hîrdăiaşu ăla ?

— Pă' murături ! Nu ne fu vorba aşa ? Io să vă aduc murături şi voi să-mi daţ maşina de cusut ?

— Pă' ce maşină, că nu mai ie.

— Iu, Doamne ia-mă, pă' di ce ?

— Iote, ,n-avu de lucru Pantelică, o vîndu şi cu banii de-i loă, jucă la loz în plic şi cîştigă maşina asta „Fiat 850", că chiar acuşica ne pregătim să plecăm pi la Sinaia.

— Pă' ce treabă aveţ voi la Sinaia, ce cătaţ voi la Sinaia ?

■— Pă' n-avem nici-o treabă, da' dacă avem maşină ?

Asta aşa ie ! Cînd are o?nu maşină, nu mai ie nevoie să aibă fr'o treabă, să mai duce şi-aşa să aibă de un-să-ntoarce !

Ei, să suiră iei în maşină, naşu Pantelică cu naşa Reta în faţă, ăl bătîrn cu a bătîrnă, părinţi lu naşa, socrii lu naşu Pantelică, de, în spate...

Zîce naşu :

— Loaţ şi copiii acolo-n spate.

— Mă, Pantelică, pă' nu ie voie decît patru persoane, zîce ăl bătîrn,

— Ia uite, mă, la iei ! ? Pă' ce copiii ie persoane ? Înghesuiţî-i, mă, dracu, acolo... Iote ,1a iei !

— Da' cu ciuciu Mărin ce facem ? 'ce naşa Reta.

Ciuciu sînt io, ştii ? !

— Pă' să stea şi iei tot în spate, 'ce naşu.

— Pă' cum să stea şi ciuciu Mărin în spate ?

•— Iote pe ciuci, zîce naşu Pantelică.

—- Aa, că bine zîci, 'ce naşa.

— Auzi, ciuciu Mărin ? Matale stai pe ciuci, da' cînd ţ-oi zîce io şasă, te culci pă burtă, auz ?

— Pă' di ce ?

— D-aia, că-nsamnă că ie fr'un miliţian şi să nu te vadă că nu ie voie.

— Pă' dacă nu ie voie, nu mă sui, zîc io.

— Hai, mă, zîce naşu; ce ieşti copil ? Sui dracu odată acolo că ne grăbim... Iote la iei !

82

Mă suii. Da' ca să n-am bătaie de cap, mă pusăi di la-nceput pe burtă. De văzut, nu vedeam nimic, da' o auzam pe naşa Reta că-i mergea gura ca meliţa.

— Aşa, Pantelică, bag-o-ntr-a patra, calc-o pe coadă, depăşeşte-1 p-ăla, vez d-ăla cu camionu, că vrea să să suie la noi. Iote la aia, să caută-n poşetă-n mijlocu bulevardului, şi pe ia poate-o cată moartea pe-acas', şi ia cherde vremea p-aci.

— Iote la ăla cu duba, depăşeşte şi nu semnalizează, zîce naşu. Ce, bă, ieşti chior, de nu clipeşti ?

— Lasă-I, Pantelică, zîce naşa, tu vez de volan, că de drăcuit îl drăcuiese io ! Mă, vacă neagră, trage pe dreapta !

Mă, fraţilor, dupe fr'un ceas juma, înţepenisăm de tot.

— Mă, zîc, mai ie mult, mă ?

— Ce să fie ? zîce naşa.

— Pă' Bucureşti, zîc io.

— Hă, hă, hă, iote, mă, uitarăm de ciuciu Mărin, zîce naşu, scoal, mă, dracu, de-acoio, că să fîrşi Bucureştiu de mult ! Tu nu vezi că sîntem la kilometru şasă ?

Cînd zîsă şasă, sării pe burtă, ce ierea să fac ?

Iei leşinară de rîs Al bătîrn zîce :

— Mă, fine, nărod ieşti, nu sări, mă, pe burtă, decît cînd ie şasă de miliţie, nu de kilometri.

— Mă, ce maşină ie fiatu ăsta, iote avem peste sută la .oră şi nici nu sîmţăşti

— Iote la ăla cu basculanta, zîce naşa, merge parcă ie cu oichii mortului. Ce. Pantelică, o să-i înghiţim noi motorina ăstuia, ia depăşeşte-1 !

— Ţineţî-vă bine. zîce naşu, c-o calc pe coadă.

Mă, frate-miu şi cînd o zbici odată, mă pomenii în braţă la coana mare.

— Ce te cocoţaşi pe mine, mă ? Vezi că nu-ţi cunoşti lungu nasului ? Stai dracu acolo jos, că acu apare miliţîia !

— Pă' de unde să apară, zîc io, din porumb ?

— Şasă zîce ia !

— Ce ' zîc io.

— Şasă, şi nu de kilometri.

Mă, dacă văzui c-o ţine p a iei, sării pe burtă, ce dracu ierea să fac.

•— Mă, Pantelică, zîce ăl bătîrn, de unde-1 găsîşi, mă, pe finu-tău ăsta, că numa pe bătăturile mele stă, auz, mi le nenoroci, ce mai !

— Lasă, mă, tată, zîce naşu, mai rabdă şi tu că acu ajungem. Că iete avem peste 150 la oră, da' ţîneţî-vă bine, că intrăm in curbe.

Mă, fraţilor şi cînd începu s-o cearnă, la început mai rar, da' p-ormă clin ce în ce mai des, ierea cind naşu-n naşa, cînd nasa-n naşu, cînd ăl bătîrn în a bătîrnă... cînd a bătîrnă-n ăl bătîrn... lei se veseleau tare... Aşa, Pantelică, calc-o pe coadă... sperie-i puia cu trabantu...

Io nu vedeam nimic, că mă călca pe cap cînd a bătîrnă., cind ăl bătîrn, cînd copiii, cînd toţ deodată.

Mă, fraţilor, şi cînd ierea veselia mai în toi, ne bufnirăm o dată de ceva tare, de mă pomenii io deasupra, peste ieî.

— Pantelicăăă !... ia-o la stînga, zîce naşa.

-— Taci, fă, nu fi năroadă, cum o s-o mai iau la stînga, tu nu vezi că sîntem în aier şi cu roatele-n sus ?

Da' n-apucă să fîrşească vorba, că ne mai bufnirăm o dată.

Mă, nepoate, şi d-aci-n colo nu mai ştiu nimica, mă !

Să făcu o beznă... şi mi-erea bine... şi mi-erea bine ca atunci cînd ieream copilaş mic...

Mă trezîi io, mă mîngîia ceva pe oichi. Deschid io oichii, o crenguţă de brad, cum o bătea vîntu, aşa mă mîngîia. Cînd mă uit mai bine, ieream p-o creacă, ca rufele la uscat. La fr'o trei-patru metri supt mine, iarbă verde, floricele... frumos ! Mă, zîc, ce-o fi cu mine, n-oi fi-n rai !... Da'-ncet, încet mi-ad'săi aminte de naşu... de naşa... Mă, zîc, ce-o fi cu-ăia, mă, unde-o fi ăia, mă ?...

Cum mă gîndeam io aşa, aud p-unu, zîce :

—- Iote, dom'le, mai ie unu-n pom !

— Ce caţ acolo, bade, ce caţ acolo ?

— Ce să cat, zîc io, dude cat ! aia cat...

— Hopa, zîce, dude ? Pă' ce mă, bradu are dude, are dude bradu ?

— Are, zîc io, cum să n-aibă ! Dacă are naşu Pantelică carnet de conducere, di ce n-ar avea bradu dude !... iote la iei !

— Oţule... oţule... ia dă-te jos d- acolo !

— Pă' di ce ? zîc io.

— Iote-aşa, ne suim frumuşel în maşinuţă, şi mergem o ţîrişică pin' la Sinaia.

■— Io~n maşină, nici mort!

— Pă' cît o să stai acolo ?

•— Iote, pîn' la iarnă, pîn-o da zăpada şi vin io uşurel la vale cu sania, că de zdruncinătură sînt sătul.

— Tovarăşii maior, zîce, iote ăsta, nu vrea să să dea jos !

Cînd mă uit, un miliţîian ! Şasă, zîc, şi sărîi pe burtă, ce ierea să fac !

Ee, cu chiu cu vai, ne-adună. Da' să vezi minunea minunilor, copiii, nicăieri ! îi căutarăm, ne sucirăm, nu-i găseam defel, defel. Cum intrasăm noi în a pădure cu peste 130 de kilometri, copilaşii, mai uşori, îi aruncă peste un dîmb, într-o plastă de fîn. N-avură nimic copiii, da' acoloşa ierea o tabără de pioneri care să pregătea să plece la Braşov şi ăia, la nghiesuială, îi loară şi pe-ai noştri ! '

Pe noi ne dusă la spital. Io scăpai uşor, că n-avusăi decît mînă sucită. O mînă sucită, un picior rupt şi capu spart în opt locuri. Da' să chinuiră mult pînă-mi scoasără de supt chiele acele ălea de brad. Că ieream verdee... verde de tot şi nu puteam să mă duc aşa la Veta, că cine ştie ce-şi închipuia aia !

Cu naşu să chinuiră rău... !

Auziţ, mă, fraţilor, la iei dinţ de oltean... ! Muşcasă ăsta din volan cad din covrig, auz ? Nu, că la dinţ n-avea nimic, la dinţ, da nu vrea să dea drumu la bucata aia dă volan, defel, defel. Pîm nu-1 adormiră, nu putură să i-o scoată, ce mai! Coaste, n-avi rupte decît fr'o două, că fr'o două la-nceput nu i le găsea de fel Că-i auzîi io pe doftori p-acolo, cînd ziceau că naşa Reta ar ave; una-n plus.

Al bătîrn scăpă ăl mai uşor. Da' să chinuiră şi cu iei. Să chinuiră pînă-i scoasără bujia, ştii... ? Pînă-i scoasără bujia d-acolo.. d-acolo, de unde intrasă, ce mai ! că nu putea să i-o scoată, că s" gîdila, rîdea şi să zbătea.

'A bătîrnă avu năroc ! Ia avu ăl mai mare năroc !

Auz, mă, nepoate, asta a bătîrnă, soacra lui naşu, de, asta toată viaţa iei a fost o fandosită ! Asta toată viaţa iei a vrut dinţ de aur,. auz, ce-i

lipsea iei, dînţ de aur, auz ? Şi-auz năroc pe ia, c-auzîi io o soră acolo la spital, cînd îi zîcea la alta :

— Auz, tu, ce-i găsiră lu aia bătîrnă-n gură ?

— Ce, tu ?

— Platina di la motor, tu !

Acu sîntem toţ sănătoşi ! numa naşu Pantelică mai ie-n ghips, da' şi iei tot acasă.

Că dupe accident, vorbi naşu cu-n mecanic particular, băiat priceput, ştii ? Zîce naşu :

— Mă, nea Filimoane, vez ce dracu mai poţ să faci din a maşină !

Şi a făcut omu ce-a putut ! A loat bucăţica de radiator care mai rămăsăsă-ntreagă, a loat ventilatoru, 1-a ascuţit bine, bine, motor cum nu mai avea, i-a pus o manivelă şi a făcut o maşină de tocat carnea de toată frumuseţea. Da' nu-i gata, că trebuie s-o vopsească, că mi-a zîs iei să-1 întreb pe naşu, dacă să-i dea tot coloarea dinainte.

Cînd auzî naşu, 'ce :

— Mă, fine Mărine, nu mai mă face să mă rîd, că-mi cade ghip- su-n gură.

Că uitai să vă spui că naşu ie-n ghips pînă-n dreptu gurii şi, cînd rîde, i să freacă dinţî-n ghips, ştii ?

Că-i zîsăi io :

— Vez, mă, naşule, ce-nsamnă ecesu de viteză ? Vez ce păţirăm ?

— Taci, mă, nu fi prost, că cu viteza avusărăm năroc 1 Că dacă n-aveam viteză şi nu săream în pădure la curba aia, intram în ailaltă, ş-acolo dam di'răct în păretele de stîncă, de ne-amestecam de tot, de şi pe cruce trebuia să ne scrie la un loc.

Io numa cînd mă gîndii, să fi rămas pe lumea ailaltă cu a bătîrnă, cu soacra lu naşu, de, îmi veni să iau cîmpii !

Acu, la iei acasă ie veselie mare ! Cum s-aşează toţi la masă, naşu Pantelică din pat, din odaia ailaltă, face ca maşina, ştii ?

— Uu... uuu...

Şi sar toţ pe burtă sub masă. Rîcle naşu, mă, rîde, d-a-nceput să i să toace ghipsu-n dreptu gurii.

Acu, mă duc şi io acas', da sînt mulţumit! Că mă duc acasă, da' nu mă duc cu mîna goală, că dacă nu mai avură maşina aia de cusut, mi-o deteră mie p-asta de tocat carne. Mă, să vez ce să umflă Veta-n pene, să vez ce să umflă, ştii ? Pă' cine mai ie. ca ia, s-aibă maşină de tocat carne „fiat 850",

NEA MARIN ŞI IAL-UL

A. uz, mă, frate-miu, ce mi să-ntîrpplă !

Mă duc io la Dumitrică a lu Spînu care făcu armata la călăraşi cu schimbu, cu Stănică a lu Spînzuratu, de fugi din cătănie şi-1 prinsără cu arcanu.

E... mă duc la Dumitrică care stă la Bucureşti, la fi-sa, care ie măritată cu unu di la Giubega şi face servici la aministraţîia finan- ceară şi acu au casă pin Balta Albă.

Au casa lor, nu stau cu chirie. Casă făcută acu-n urmă, că să mutară-n ia acu, de Sfîntu Gheorghe.

Mă, cînd îmi scrisă Dumitrică că stă la fi-sa şi că au casa lor, ia, zîc, mă, să mă duc la Bucureşti, că acu am unde să trag.

Iau io ca omu o dămijană de zaibăr şi un curcan, ca să nu mă duc în casă nouă cu mîna goală, ştii ?

Mă suii în trin plecai, ajunsăi. Că acu de cînd cu rapidu Tra- ian, nici n-ai timp să te gîndeşti' că şi ajungi la Bucureşti, şi ajungi la Bucureşti, auz ? !

La Bucureşti în.gară, mă suii într-un tomobil de-ăla cu pătrăţele şi, cît ai zîce peşte, fusăi în Balta Albă.

Aci cherdui mai mult timp decît di la Craiova la Bucureşti, ştii, pînă mă descurcai cu adresa. Nici tu stradă, nimic... ! Mă frate-miu, numa litere si numere !

Dag B6... Ac 8. Bc 9 bis... Sc 4 Ap 3 Et 13.

Descurcă-te, dacă poţ ! Mă trecură toate năplăielile.

Mai uşor găsăşti pe cineva la Sfînta Vineri. Aleia 4, plaţu 8' şi pe cruce scrie numele. N-ai cum să te-ncurci !

Pă' aci îţi trebuie mare năroc să găseşti pe cineva Dacă ştiam că le aşa de qreu. o puneam pe fina Domnica a lu finu Stan să-mi dea în bobi, să mă descurce ia.

Pînă la urmă nimerii un poştaş.

— Mă, frate-miu, zic, unde găsesc io adresa asta ?

— Aa, zîce iei, pă' io de unde să ştiu, că mă-nvîrt cu nişte scrisori de trei săptămîni şi nu le dau de cap.

De trei săptămîni..., bine că loai curcanu viu, mă gîndii io, că dacă-1 tăiam, acu ce mă făceam !

— Da', zîce iei, pe cine caţi ?

— Pe Dumitrică a lu Spînu !

— Pă' di ce nu spui aşa, zîce poştaşu, că dupe nume îi cunosc mai uşor. Iote, în casa aia stă. Aia de zece ietaje. Stă sus la ietaju 8, apartamentul 125.

Mulţumii, plecai.

Aci, la bloc, mă dusăi să mă sui în coteţu ăla de te trage-n sus,- da' pe uşă scria... revizie... Mă, ce mă fac io opt ietaje cu dămi- jana şi cu curcanu, care nu mai avea-stîmpăr..., o seri numai aşa de oichii lumii.. Ia să apăs io pe boton... Şi-apăsăi !

Întîi s-auzî aşa, ca nişte pocnituri, de să zgudui toată casa, şi urla unu de sus, cît îl ţineau bojogii !

— Nu mai apăsaţi pe boton, criminalilor, că să rupe cablu !

Mă gîndii... să ştii că nu scrie revizie de oichii lumii ! Ia s-o iau io pe scări, că n-o fi foc.

După ce mă trecură fr'o trei ape, ajunsăi la Dumitrache.

Sunai şi-1 auzîi chiar pe iei dinăuntru, zîce :

— Cine ie ?

— Mărin, zîc io, di la Băileşti, descuie !

—• Aş descuia io, zîce iei, da'ce, parcă pot ?

— Pă' di ce ?

— Di ce, di ce... d-aia, că iote căzu o bucată de tavan, şi să făcu o gătiră şi pe ia căzu maşina de spălat rufe a ăluia de stă deasupra şi să-nţepeni-n uşă. Fă rost de-o rangă şi scoate uşa din ţîţini, că altcum nu să poate.

Noroc că avusăi la mine bastonu de cireş pe care îl am di la ăl bătîrn şi de care nu mă despart la drum.

Băgai bastonu sub uşă, mă opintii de două ori şi scosăi usa din tîtîni. • •

— Mă, frate-miu, zîce Dumitrică, bine că picaşi tu di la Băileşti că, dacă ierea să stau dupe ăştia di la I A L, muream aci zîdit de viu ca nevasta lu Meşteru Manole.

Din una-n alta, zîc :

— Ai, mă, să stăm undeva jos, să cinstim un pa'ar de vin !

— Să stăm, să stăm, zîce iei, da* unde ? Că-n odaia din mijloc nu să poate, că ie apă di la ploaia de ieri. în ailaltă nu să poate că doarme fi-mia, săraca, că ie ruptă de obosală. Toată noaptea a cărat cu lighianu la apă. S-ar putea la bucătărie, da' nu ie lumină şi nu putem să bem tutun.

— Pă' di ce ?

•— A pus gază, ştii, să nu mai ai grija lemnelor. Da' cam sîsîie ţava, ştii, şi pîn' n-o veni frun specealist, să vadă ce ie cu ia, nu poţ s-aprinz cribitu, că ie de rău.

— Mă, zîc io, pă' dacă ai gază şi nu putem să fumăm, la tine ie izact. ca pe front, mă !

— Mai rău, zîce, că pe front te mai muţ, ba-ncolo, ba-ncoa. Aci trebuie să stau, că n-am încotro. Pînă vin specealiştii.

— Şi iei vin ?

— Nu, zîce iei.

— Pă' di ce nu repari tu ?

— Pă' n-am voie, m-amendează !

— Auz, da' gineri-tu unde ie, că nu-1 văzui ?

— Cine 1-a mai văzut de-o săptămînă ? Stă pi la coz, ca să obţină aprobare, să ne dea voie să nu mai aşteptăm specealiştii, să reparăm noi.

— Şi noi unde bem un pa'ar de vin ?

— A, zîce iei, ai în baie, că acolo să poate ! Acolo nu ie nimic. Nici apa nu curge, că trebuie, să mă duc s-aduc un specealist, să-i dea drumu.

— Nu mai ie nevoie, strigă fi-sa de dincolo, că, iete, plezni o tavă ş-acu ţîşneşte direct din părete. Da' tot trebuie să vie unu să spargă şi ţava de apă rece, că altfel ne opărim aci !

— Mă, Dumitrache, zîc, da' di ce bate vîntu aşa ?

— Aa, zîce iei, e corent acu, că nu mai ie uşă şi face eorent cu geamu.

— închide-1, zîc io.

— Pă' ie-nchis.

— Pă' atunci ?

— Nu să ştie, ie mai mic sau ie mai mare şi de-aia.

— Cum vine asta ?

•— De desupra fereştii a rămas un loc gol cam de un lat de palmă, fără zîd, ştii ?... Şi-au venit specialiştii în fr'o două rînduri. Cică fereastra e de vină. Unii au zîs că ie prea mare şi n-a mai încăput un rînd de cărămidă. Alţii zîc că ie prea mică !

— Ş-acu, ce fac ?

— Ce să facă, trebuie să se întrunească o comisie să vadă care are dreptate, ăi de zîc că ie prea mare, ori ăi de zîc că ie prea mică fereastra,

că io n-am ce-i face, nu pot s-o ntind, că dor nu ie de cauciuc, că dacă ierea de cauciuc, o-ntindeam şi gata !

— Ş-acu ce faceţ, aveţi fr'o nădejde ?

— Mă, frate, o nădejde avem, avem o nădejde, că am prins noi un specealist, adică vorba vine că l-am prins noi, că s-a prins şîngur.

A venit acu fr'o zece zîle şi s-a suit în lift să vie în casă şi acolo a rămas. E şi acu acolo, li dăm de mîncare cu sfoara, ştii ! Iei, săracu nu mai îndrăzneşte să facă o mişcare, de cînd a văzut că liftu are 15 botoane şi blocu n-are decît 10 ietaje, şi 1-a apucat groaza. Stă blînd ca un mieluşel. Noi îi dăm de mîncare, da' s-a cam îngrăşat, i-am mai tăiat din porţie şi acu face scandal. Da'alminteri ie băiat bun. De fr'o trei zîle, a-nceput să cînte, cred că să sîmte bine, ştii ! E,- la iei ne ie nădejdia. Cînd or băga ăia ai lui de samă că le lipseşte şpecealistu, o să vie dupe iei.

Ee, şi cînd or intra-n bloc, zdrang, închidem uşa de jos şi aia cînd s-o-nchide, n-o mai descuie nici dracu, că are broasca stricată din fabrică.

îi prindem aci, şi-i punem pe lucru.

— Mă, zîc io, bine gîndit... ! Mă, Dumitrică, io ies o ţîră afară să fumez o ţigară.

Ieşii şi dus fusăi ! La gară în trin şi acasă.

Pă' cum ierea să mai stau [7] Veneau cumva specialiştii... zdrang uşa de jos, ştii, şi rămîneam acolo.

Pă' ce io am vreme de cherd.it [9] Că acu vine primăvara şi-nce- pem aratu, sămănatu, prăşitu, că aci io sînt speceahstu. Fiecare cu ale lui, ştii !

Săracu Dumitrică mi să rupe inima de iei, da' şi de ăla din lift, că prea cînta anapoda, cînd plecai, ştii ? 1

„Nu mă mai despart de tine,

Niciodată, ori ce-ar fi..."

91

SUCĂ LA FACULTATE

n-ai să crezi.

Mă, frate-miu, cînd ţi-oi spune ce mi să-ntîmplă,

Să vezi şi să nu crezi ! Stai o ţîră să-ţi spui!

Vine la mine, acu fr'o săptămînă, frate-miu, Stănel, care o ţine pe-a lu cuscru Neacă. Pe Florica, de !... Aşa, şi zice :

— Mă, tată, iote colea 500 de lei, du-te pînă la Bucureşti.

— Pă' di ce, mă ?

■— D-aia, zîce iei, că mie nu-mi miroasă a bine.

— Iu, doamne, ia-mă, ce vorbă-i asta ?

■— Nu-i a bună cu Sucă.

Că uitai să vă spui, Sucă ie băiatu ăl mijlociu a lu frate-miu Stănel, cum s-ar zîce, nepotu-miu. Da' ce să zîci, că chiar aşa şi ie.

— Pă' ce ie cu iei ?

— Ce să fie, zîce fi-miu, plecă la Bucureşti să dea izamen, la construcţii, şi nu mai veni.

— Pă' n-o fi fîrşit băiatu ?

•— Pă' cum să nu fîrşeaseă, că scrisă şi la gazetă că să firşiră izamenele. D-aia, ia colea 500 de lei şi du-te la Bucureşti, vezi ce ie cu iei,

că m-aş duce io, da' n-am vreme, că am nişte treburi care nu să mai poate să sufere amînare.

Mă puâăi ieu în trin şi plecai la Bucureşti.

în trin, din vorbă-n vorbă aflai că aşa ie, că s-au fîrşit izamenele şi că ăi de n-apucară să intre, mai dau un izamen la toamnă.

Ajunsăi la Bucureşti şi trăsăi la fata lu Marincea, care ie măritată cu unu di la Galiceă-Mare şi face sîrvici la poştă.

Mă duc io la iei.

— Bună zîua

— Bună zîua.

— Unde ie Sucă ? zîc.

•— Pă', zîce femeia, ie plecat la facultate.

— Pă', ce face acolo, că izamenele să fîrşiră ?

— Să fîrşiră, zîce ia, da' să fîrşiră prost !

— Cum vine asta ?

— Iote aşa, că Sucă nu intră !

— Pă' şi atunci, ce mai cată acolo ?

— Dracu ştie, că pleacă dimineaţa şi vine noaptea.

Ia să mă duc io la facultate, mă. Ia să mă duc io ! Şi cu toate că nu mai fusăsăm, nimerii. îhî, cum ajunsăi io şi intrai la facultate. Pă' Sucă al meu, di ce n-o fi intrat ?

La facultate nici ţipenie de om, lumea în conced, ştii ? !

Mă, unde să-1 cat, că Bucureşti u ie mare de nu să mai poate şi s-a schimbat, auz, de cînd nu mai fusăi io, de nu-l mai cunoşti. Frumos, ce mai !

O loai şi io aşa pe străzi. La un colţ de uliţă, văd doi băieţi de sama lu Sucă. Mă duc la iei şi zîc :

— Mă, mînca-v-aş oichii, nu-1 cunoaşteţi cumva pe Sucă, băiatu lui frate-miu, Stăncl ?

Da' unu din iei, zîce :

— Sanchi, face mişto de noi agricultura.

Mă gîndii io... mă, cum de nimerii io peste strini, că strini iereau, că nu-nţălegeam vorbele lor şi aveau şi păru lung' aşa, bag samă veniţi de departe.

— Vă rog iertaţî-mă', zîc, da' nu-nţăleg limba dumneavoastră.

Să uitau şi iei la mine şi mestecau din fălci, parcă rumegau
Bag samă aveau ceva în gură... Sau poate aşa s-o saluta pi la iei. Rumegai şi io din fălci în loc de .bună zîua şi plecai.

Mai-ncolo văzui altu, dupe păr tot strin, da' vorbea româneşte şi ierea tot de-o samă cu Sucă.

Zîce lu altu :

— Mă duc la grădiniţă, că acolo sînt toţ băieţi 1

Mă, zîc, ce-o căta ăsta la grădiniţă, om bătîrn !

Mă loai dupe iei. Şi să vezi minune ! Cine ierea la grădiniţă cu băieţi ? Mă, să vezi şi să nu crezi... Sucă !!! Sucă, mă, a lu frate-miu, Stânei.

iei, cînd mă văzu,-ngălbeni ca băutura de-o avea-n pa'ar.

Mă aşez şi io la masă, că aci la ,,grădiniţă" ie circiumă, nu ie facultate, da, nu ie facultate !

Zîc :

—Sucă, scoate nuna de sub masă.

—Pă' di ce ? zîce iei.

—Să nu-ţi arzi pantalonii cu ţîgarea.

îngălbeni de tot.

—Hai, zîc ! Şi plecarăm.

Ajunsărăm la gazdă şi zîc :

—Lasă-ne puţin singuri că vreau să-i arăt lu Sucă metoda „0" şi pe urmă pe a ,,3"~a, că pe-a doua o sărim.

Femeia nu-nţăleasă, da' nici Sucă.

încui io uşa şi zîc :

—Ce ie cu tine, Sucă ?

Iei tace.

—Di ce ne fierbi pe toţi, mă, di ce nu scrii nimic ?

Iei tace.

—Dacă nu loaşi izamenu, di ce nu venişi acasă să-nveţi, să dai iar în toamnă, să intri, să te faci om în rîndu lumii.

Iei tace.

—Mă, zîc, poate n-auzi ce te-ntreb ? Ţi-a crescut păru peste urechi şi n-ai auzît ? Ia stai tu cu tata să-ţ aplic io metoda „0", şi-1 apucai frumuşel de chică şi cu foarfecele hîrşt, hîrşt, îi descopăr urechile.

—Acu auzi, Sucă ?

•— îhî, zîce iei.

—Aşa, băiatu tatii, acr ţ-aplic şi metoda „3"ːa, şi harşt, harşf, trei perechi de palme.

—De ce dai, taică ?

■— De „Grădiniţă", zîc io, sanchi, faci mişto de agricultură, măgarule ! Acasă ! La trin, şi acasă !

Acu stă sub nuc în grădină şi învaţă. învaţă, săracu, că dacă cunoscu metoda „3"-a, ştie că n-are scăpare. Nu intră la izamen, îi spui io lu frate-miu :

—Lasă că-1 iau cu mine la plug, la arăturile de toamnă, dacă nu ţ-o place ce „grădiniţă" fac io cu iei, să nu-mi zîci mie „taică", aia ie.

Auz vorbă la iei „sanchi", „face mişto de noi agricultura",... mă ce limbă o fi... că româneşte nu ie... !

NEA MARIN ŞI ZIUA FOMEII

Mia, nepoate, mă, mă gîndii io ee mă gîndii şi zîc :

— Ia mă, să-i iau io muierii ceva de zîua iei, ştii, de 8 Martie, de zîua fomeii ! Mă, zîc, să-i iau ceva ce nu mai avu ia, ceva frumos, să vadă şi ia ce bărbat cumsăcade are, că şi Veta, săraca, mîn- ca-i-aş gura iei, stătu lingă mine şi la bine şi la rău.

Zîs şi făcut ! Mă pusăi în trin şi plecai la oraş.

Mă, frate-miu, întotdeauna ie mai uşor de gîndit decît de făcut !

Pă', plecai io la oraş hotărît să-i iau ceva frumos, da' cînd intrai în magazin, greu de hotărît, auz ?... greu să mă hotărăsc.

Mă, nepoate, mă, numai minunăţii, auz ? Iereau nişte cercei, aşa făcuţ din firişoare de argint, feligramaţ, aşa, că-mi spusă mie fata de vindea, că aşa le zîce. Mă. nişte cercei frumoşi, de ziceai că sînt făcuţ cu sufletu, nu

cu mîinile. Mare minune, nişte firişoare ca firu de păianjen şi iereau şi inele şi brăţări la fel. Mai ave;; şi nişte mărgele de pus la gît, cu pietre de-ălea nestemate, de (■ zice Straus, adică nu, că ăsta ie cu mozîca, strasuri, aşa, că-mi zîsă tot fata aia.

Mă, îi luai lui Veta, să-i bucur sufletu !

Lasă, că văzui într-un magazin ceva, de-mi bucură şi mie sufletu. Un frigider, da' nu-i frigider, îi zîce „Frigero". Mă, nepoate, cînd îl deschisă vînzătoru, năvăli pe uşe un val de frig, de mă apucă străfigatu.

— La mulţi ani ! zîce vînzătoru.

— Inchide-i uşa, zîc io, că mă ia cu frig.

Mă, unu d-ăsta o să-mi iau, să bag în iei la "vară o lubertiţă şi, cînd oi veni încins di la muncă, să mănînc, să-mi îngheţe dinţi !

Da' nu numa că ie bun, auz ! da[1] ie şi frumos, îţi luminează casa, ce mai !

Văzui şi o mătură d-aia ilectrică de uf... uf... trage, ştii ? aspirator, aşa ! Mi-a zîs mie naşa Reta :

— Mărine, i-ai lu Veta un „Ideal", să n-o mai doară şalele de mătură ! Cu ăsta te plimbi aşa pin casă şi gata curăţenia. Da' ai grije că are putere mare, să ştii, să, stai cu oichii pe iei, că altfel îţi ia toate elea du pin casă.

Că aveau la noi unii a lu Zăpăcitu unu şi i-a prins paznicii colectivei că noaptea, peste gard, băgau ţava pintr-o spărtură în magazîia colectivei, şi trăgeau di-acolo boabe pentru orătănii, ştii ?

Da' îmi zîsă naşu Pantelică una şi mai şi ! Stai să vez !

Are iei un preten, băiat bun, însurat, da' cam calcă pe de lături, ştii ? Şi cum a plecat nevastă-sa pe teren fr'o zece zîle, omu, ca băieţî, ştii, să pusă pe bairamuri.

Cînd să vie nevastă-sa, să apucă şi făcu curăţenie ca de sărbători, ce mai, să nu rămîie frun ac de păr strin pin casă !

Veni nevastă-sa,' fată deşteaptă, cînd văzu casa lună, îi bătu la oichi şi să dusă aţă la aspirator şi găsî acolo nişte fire de păr. de altă culoare.

Mă, frate-miu, şi pusă aspiratoru pe iei de-1 curăţă de tot, de tot.

S-a făcut băiat de treabă, îmi spusă naşu, că nici la meci nu să mai duce, stă acasă şi curăţă cartofi.

Aşa că-i loai lui Veta şi-un Ideal, că io n-am di ce să mă feresc.

li loai de toate, să-i fac şi iei de zîua iei o bucurie.

Că am mai vrut io s-o bucur acu cîţ'va ani. Cădea 8 Martie într-o duminecă. Sîmbătă sara n-am de lucru şi zîc :

— Auz, Veto, fata tatii, ştii ce mă gîndii io ?

— Ce te gîndişi ? zîce Veta.

— Iote mîine, tot ie zîua ta, aşa că intru io de sîrvici în locu tău şi fac pin casă toate ielea de le faci tu. Tu stai şi te odineşti !

— Lasă Mărine, că le-ncurci, zîce Veta, ce te pricepi tu la treburi muiereşti !

— Iote, mă, la ia, zîc, mare brînză, şi pi-urmă ce treabă mare ai tu mîine, că ie duminecă. Zî tu mie ce ie de făcut şi lasă-1 pe mandea, dacă nu ţ-o plăcea, să nu-mi zîci mie Mărin !

— Dine, zîce Veta, iote, te scoli şi tu de dimineaţă, dai de mîncare la orătănii, la găini, la gîşte... Scoli copiii, îl îmbraci pe Marinei ăl mic, le dai de mîncare şi pe urmă te pui pe gătit, şi coci o ţîră de pîine, că a de ieri să fîrşi. Da' vezi ce faci de mîncare, să ajungă şi sara. încolo nu prea mai sînt multe de făcut : măturі bătătura, baţ preşurile din odaia bună, ştergi geamlîcu di la prispă şi, dacă te pricepi, mai ie o ţîră de-mpletit la ilicu lu Marinei. Sara pui masa, îl scalz pe Mărinel, culci copiii şi speli vasăle.

— Şi tu ce faci ? zîc io.

— Iote o să fac şi io ce faci tu duminica. Mă duc pi la comparativă, beau o ţuică cu unu cu altu, viu acasă, mănînc şi mă culc. Da', cum io nu beau ţuică, o să stau p-acasă, să te-ajut să te descurci.

— Ba să-ţ vez de treaba ta, că mă descurc io şi singur.

Mă, frate-miu, mă apucasă aşa un ambîţ, ştii, mă apucasă un ambîţ...

Mă sculai io cu noaptea-n cap, că mă cam perpelii, nu prea dorinii, ştii ? şi m-apucai de treabă.

Mă, nepoate, cu orătăniile mă descurcai cum mă descurcai, cînd să scol copiii, fu mai greu. Dacă văzui şi văzui, cînd zbierai odată „deşteptarea", săriră toţ-n tavan. Al mic să sperie rău de tot, începu să chirăie de lătrau cîinii pe vale, auz ?

Veta zîce :

— Ce dracu, mă, Mărine, pă' aşa să scoală copiii ?

—« Da' cum ? zîc io.

— Ia-i şi tu cu uşurelu, îi mingii, îi pupi, să-i scoţ uşurel din somn, din vise...

— Ce să-i pup, fă, nu vezi că ăla micu ie ud fleaşcă, făcu az-noapte pe iei.

— Pă' schimbă-1! zîce Veta.

— L-aş schimba io, zîc, da' cine mi-1 ia ? Nu vezi că parcă ie ciutură spartă.

— Schimbă-1 de scutece, Mărine, nu de tot, zîce Veta rîzînd.

— Nu pot, zîc, că mă spălai pe mîini să frămînt pîinea, ştii să frămînt pîinea !

M-apucai io de pîine, pusăi făină, pusăi apă, frămîntai ce fră- mîntai, da' cam făcea colareţi, făcea nişte plotoage de făină mari

7 — sa rklem cu... Nea Mărln — cd. 3Î0

cît nucile, auz ? Mă muncii io de Ie spărsăi şi, cînd să zîc că sînt gata, nu ştiu cum dracu făcui şi-mi căzu ţigara din gură în aluatu din căpistere. Mă, frate-miu, o căutai de mă trecură toate nădu- şelile, dacă văzui că n-o găsăsc zîc r

—Mă, cine o mînca-o, nărocu lui.

Da' nu mai putui să scoţ mîinile din aluat. Detei să plec, că- pisterea dupe mine. Abea mă dezlipi Veta, că-mi zîsă ia :

—Mă, cînd frămînţ pîine, presară-ţ făină' pe mîini, c-altfel te lipeşti.

Mă gîndii io... mă, ce să gătesc, mă, ce să gătesc ? Ia să tai io o găină, că m-oi pricepe io ce să fac din ia. Ieşii în bătătură, aruncai cîteva boabe şi văd o găină aşa mai grasă, una porumbacă, înfoiată aşa şi cam încrezută, cam îngîmfată, sămîna cu soacră-mea, ştii? Să uita la»mine aşa, cam de sus. E, zîc, ce fac io cu tine acuş, să vezi ce fac io cu tine ! Şi, cînd îmi veni

bine, i-aruncai ilicu-n cap, o prinsăi, o opării ş-o jupuii, că cum fu apa schiartâ, ce mai, o jupuii cu chiele cu tot.

Da' de mîncat n-avusărâm parte s-o mîncăm, frate-miu. Că cînd veni Veta şi văzu ale pene porumbace, zîce :

—Aba Mărine, ce găină tăiaşi tu ?

—Una porumbacă, zîc.

—Porumbacă, porumbacă, da' pe care ?

—Pă' io de unde să ştiu, ce le cunosc dupe nume ?

—Unde îi-e capu ? zîce Veta.

—Iote colo î %

Mă, frate-miu, începu Veta să să vaiete, s-o jelească de parcă i-o tăiasăm pe mă-sa, auz ?

—Mărineee... Mărine, tăiaşi eloţa care mai avea fr'o săptămînă şi scotea pui. Acuşica cine-mi mai cloceşte ouăle, Mărineee ? Mărinee, cine le mai cloceşte ?

— Iote, o chemăm pe-a bătîrnă, pe mumă-ta, că tot n-are la treabă şi cam samănă iele-ntre iele.

Mă, să făcu Veta foc... Intre timp să arsă pîinea-n ţăst ! Aşa că la prînz mîncarăm nişte mămăligă rece c-o ţîrişieă de lapte afumat.

Nici peste zî nu prea avusăi spor. Ba un soi de spor tot avusăi, că spărsăi fr'o două oichiuri la geamlîcu di la prispă.

Sara, nici mămăligă nu mai îu, aşa că mîncarăm ceapă cu brînză. Mîncam şi plîngeam, ştii ?

Pe-1 miCj îl scăpai în scăldătoare, băgai mîna dupe iei să-1 scoţ, mă muşcă de mînă, auz ? Pui de juvete, îi plăcu-n apă, să bălăcea de mă făcu leoarcă, mă stropi tot, ce mai !

Dupe ce culcai copiii, cum stam io-n pat în capu oaselor, ascultam greierii şi beam o ţîgare, zîce Veta :

—Hai, Mărine, lasă, nu fi supărat, io îţi mulţumesc pentru gîndu al bun. N-are nimic dacă le-ncurcaşi, de un-să te pricepi tu la treburi muiereşti ?

Mă, nepoate, mă, cînd o auzîi aşa, mi să muie inima. Mă, mîn- ca-i-aş sufletu iei, că bun suflet are Veta asta, bună nevastă ie, cum ştie ia cu o vorbă să-ţ ia supărarea, c-o vorbă.

—Hai, zîce, acu culcă-te, că-i aproape nghiezu nopţî.

—Tţ, zîc io, nu mă culc.

—Pă, ce-aştepţ ? zîce ia.

—Iote, zîc, mai aşteptăm o ţîră să treacă zîua ta, te scoli tu, fata tatii, să faci ceva de mîncare, că-mi ghiorăie maţăle cum ghio- răie tranzistor u lu popa Vîrlan, de cînd 1-a reparat Sucă. Că de cînd 1-a reparat juratu de Sucă, cîrîie-ntr-una, numa odată în doi ani a dat ora exactă şi de-atunci, muri de tot.

Dacă a văzut popa aşa, 1-a bătut în cuie la poartă, şi 1-a făcut cutie poştală, de-acuma nu-i mai zîce lumea popa Vîrlan, îi zîce popa Soni.

SUCA LA ARMATA

Mă. frate-miu, dintre toate lucrurile dupe lumea asta, cel mai mult şi mai mult, mie îmi plăcu armata, auz ?

Pă' armata ie cea mai sîrîioasă treabă. La armată fiecare lu- cruşor ie la locu lui, lustruit... numărat... matricolat... gradu ie grad... ordenu ie orden... tot ie rînduit... arînjat!

Neam de neamu nostru să-ntoarsă din cătănie gradat. După vremea călăraşilor cu schimbu, toată partea bărbătească din neamu nostru să-ntoarsă acasă cu gradu de sărgent.

Numa unu, Costică a lu Dumitrică a lu Colan, ne făcu de rîs.

Cînd să-ntoarsă iei acas', ta-su, Dumitrică, de, care avea fr'o nouă'j'd-ani şi sta la umbră supt un nuc, că îmbătîrnisă şi nu mai vedea bine, zice :

— Veni Costică, mă ?

— Veni, taică ! zîce noru-sa.

— Ce grad are, fă ?

— Suptlocotinent!

— Vai de capu lui, zîce al bătîrn, ne făcu de rîs ! Nu fu iei în stare să să ntoarcă măcar căprar, dacă nu sărgent!

D-aia cînd veni vremea de-1 loă pe Sucă de răcut, o cam băgarăm pe mînecă.

Mă,, zîc, să ştii că ăsta ne face de ruşine !. Pînă acuşica, scăpa- răm cu obrazu curat, cla' acu, bag samă, o sfeclim. Ne terfeleşte Sucă obrazu, ce mai.

Ee, îl corporă pe Sucă tomai pi la Oradea-Mare. Departe 1 dracu de casă, şi iei nu prea seria !

Că pă urmă aflarăm noi di ce ! Pă' cum să scrie, că di la carceră n-ai voie, ştii, di la carceră nu ie voie, şi Sucă al nostru mai mult p-acolo îşi făcu veaeu !

Mumă sa. săraca, să da de ceasu morţi... !

— Ce-o face Sucă-al meu, ce-o fi de capu lui, cît i-o fi de greu... cum s-o descurca ?

— Mai lasă-1, fă, zîc, ce tot îl jeleşti ? Cum să descurcă ăilulţ, s-o descurca şi iei !

— Mărineee... Mărine, nu să descurcă, că io îl cunosc, că îi sînt mumă bună ! Nu că ie al meu, da-ţ spui io ţîie : copilaş mai nărod ca Sucă, nu să ezistă !

Mă, fraţilor, şi cred că are dreptate mă-sa, îl cunoaşte ia bine ! Pă' dacă nu l-o cunoaşte ia, care să chinui cu iei de cînd ieşi din ghioace, atunci cine ? Pă' stai să-ţ spui !

Nici nu-neepusă Sucă al meu bine armata şi-ncepu cu ale nefăcute ! Pă' în primele zîle de armată îi scoasă la cîmp. Zîce gradatu : —• La dreaptaaa !

Toţ să-ntorc la dreapta, numa Sucă la stînga.

— Mă, zîce căpraru, tu ieşti surd ?

— Nu ! zîce Sucă.

— Pă' atunci di ce te-ntorci la stînga cînd io zîc la dreapta ? —■ D-aia, că pentru mine, stînga ie dreapta.

— Cum vine asta ?

— Pă' io sînt stîngaci ! Da' n-ai grije, cînd oţ zîce stînga io o să mă-ntorc la dreapta şi o să fim chit!

— Mă, soldat, fii atent la mine-aci ! Tu izecută ordenu, că al- minteri te chituiesc io, de pu te vez !

— Pă' ce sînt io, geam ?

— Drept, marş în front!

— Iote ce ie, zîce Sucă, mie să nu-mi zîci marş ! Ce sînt io, cîine ?

— Ascultă, ostaş, vrei arest ?

— Pă, n-aş prea vrea !

— Atunci învaţă a mai de căpătîi rînduială din armată, „ordenu ie orden, să izecută, nu să discută" !

— Aha !

— Nu „alia" ostaş, nu „aha"! Răspunde frumos: „Am înţăles, să trăiţ î"

-

■HHHHHUii^^nHnHHHHHHHH

— Pa' di ce să-ţ zîc să trăieşti ? că matale nu-mi zîsăşi mie !

— Iar discuţi ?

— Pă' nu discut, întreb !

— Pă' asta tot discuţîie ie 1

— Asta n-o mai ştiam ! —- Atunci, află şi taci !

— Atunci aflu şi tac.

— Zî „să trăiţ" !

— Pă' nu zîsăşi să tac ?

— Mă, ieşti nărod ?

— Da, să trăiţ !

— Bravo, mă, aşa !

Şi iote aşa, mă, fraţilor, numa d-eştia făcu Sucă-al meu ! Auz, odată iereau pe-timp lâ instrucţîie şi zîce suptlocotinentu i

— Aviaţîie inamică ! ! !

Toţ să culcară pe burtă, pin şanţuri... pe supt tufişuri... ce mai, pe unde apucară. Numa Sucă sta-n picioare-n mijlocu timpului.

— Ostaş, tu nu te-adăposteşti ?

— Pă' sînt adăpostit, zîce Sucă, sînt supt pom !

— Mă, unde vez tu pom, mă ?

— Pă' unde văzuşi matale avioane inamice ?

Mă, fraţîlor, să-nebunească omu, auz ! Să-nebunească, nu alta ! Altă dată, făcu una şi mai nefăcută... fereau iei tot la instrucţîie şi le dete orden : -

— Culcat ! Scoateţ lopata şi faceţî-vă adăpost ! Făcură toţ gropi şi să băgară-n iele.

— Acu, zîce suptlocotinentu, încărcat armele !

— Să trăiţ, tovarăşe suptlocotinent, io nu găsăsc puşca ! zîce

Ce vorbă ie asta ? Pă' nu venişi cu puşca di la cazarmă ? -— Ba da, să trăiţ !

— Şi-atuncea unde ie ?

— Nu ştiu... fu aci şi nu mai ie !

Mă, fraţilor, o cătă fr'o două ceasuri tot plutonu, puşca nicăiri. -— Soldat, o-ncurcaş, zîce ofiţăru. Curtea marţîială te mănîncă !

— Pă' di ce ? zîce Sucă.

. — Pentru că chierduşi puşca !

— Io ? Cum o cherdui, o avusăi eu mine-aeî !
— Şi unde ie ?
— Nil ştiu, insamnă că mi-o fură careva.
— Cine mă ? Nu vez că nu sîntem decît noi pe tot cîmpu ăsta ?
— Io văd... da' nu văd puşca !
— Pă' atunci ăl de ţ-o loă, ce făcu cu ia, o mîncă ?
Mă, fraţilor, într-un tîrzîu, găsiră puşca. Unde crez că ierea ?
Cum făcusă groapa Sucă al meu, coperisă puşca cu pămînt.
Mă, să supără ofiţăru, că zîsă că dinadins făcu Sucă, ca să-şi bată joc de iei. Ce mai, îl băgă la arest.
Ee, da' nu ieşi bine de-acolo şi făcu alta.
S-apucă cu alt jurat de pretin al lui, cu care plecasă la ar- mată-mpreună, cu Saiche a lu Zăpăcitu, şi-ntr-o noapte întoarsără uşor patu în care dormea comandantu de grupă. îl întoarsără cu capu la picioare, ştii ?
Da' omu, săracu, avea patu lipit de părete şi ierea-nvăţat să să dea jos din pat pe partea dreaptă.
Sucă şi Saiche întoarsără patu, cum vă spusăi, şi pi la mghiezu nopţî strigă Sucă o dată, cît îl ţinură bojogii :
— Alarmăăă... ! Deştepta...rea !
Comandantu de grupă, săracu, sări din pat la datorie, da' sări drept în zîd, că iei ierea învăţat pe dreapta, cum vă spusăi.
Dete omu cu capu în zîd, de-i trebuiră fr'o trei sferturi de ceas, pe urmă, ca să se dezmeticească, că nu mai ştia pe ce lume ie. Fugea pin dormitor şi urla :
— Alarmăăă... ! Alarmăăă... !
După ce să dezmetici, îl află pe Sucă, îl scoasă la raport şi-1 băgă iar la arest pe fr'o zece zîle !
Noi acas', în timpu ăsta, ne miram di ce nu scrie băiatu ? ! Di ceᵛn-o seri, mititelu de iei ? Ştii !
Da' scrisă o dată, scrisă băiatu... scrisă !
Dragele mele,
Aflaţ despre mine că sînt sănătos, ceia ce vă doresc şi vouă, că la cătănie ie bine şi frumos, că sînt în acelaş pluton cu Sucă şi dorm cu patu alături, cu care mă-nţăleg foarte bine. Sucă ie tot nărod cum îl ştiţ, da' ie sănătos şi nu-i pasă, ca de alminteri. nici mie. Io cred că o să izbîndesc să mă întorc gradat, Sucă nu cred, că prea le face boacăne.
IlKî
Cînd s-o limpezi vinu să-m trimeteţ şi mie Ir'o trei chile şi să-i spuneţ lu nea Mărin să-i trimeată şi lu Sucă, că poate i-1 dă maju- rului şi scapă şi iei, săracu, să mai doarmă-n pat, că de cînd a venit, ie aproape nedesfăcut, că iei s-a mutat la arest. Aia ie !
Sănătate !
Al vostru Sucă.
Mă fraţilor, dacă n-aş fi cunoscut scrisu, că ie a lu Sucă, n-aş fi ştiut ce ie cu a scrisoare. Las' că şi aşa nu ieream mai lămurit!
Pe urmă aflarăm noi, că Saiche a lu Zăpăcitu, scrisăsă acas', şi Sucă louasă şi iei scrisoarea ca să aibă model, ştii ? Da' nărodu, să louasă cuvînt cu cuvînt dupe scrisoarea lu Saiche.

Altă dată, într-o noapte, cînd fu de planton, s-apucă şi udă toate obielele cu apă, că, ştii, cizmele iereau rînduite pe-nculoar cu obielele pe ele.

S-apucă Sucă, le udă şi deschisă geamurile. Cum ierea iarnă, îngheţară obielele zloi, nu alta !

Să-ntîmplă că-n noaptea aia vru colonelu să scoată regimentu la aplicaţie.

S-adună tot regimentu, numa plutonii lu Sucă, nu.

Pîn' la urmă, să află pricina.

Cînd află colonelu că soldaţi nu să pot încălţa, că sînt obielele îngheţate, că le-a udat plantonu, vru să-1 cunoască personal.

Cînd îl văzu pe Sucă, să uită întîi frun ceas la iei, fără să zîcă o vorbă, că pe dinafară Sucă pare-ntreg, ştii ?

Pe urmă-ş luă inima-n dinţ şi zîsă :

— Ce-a fost în capu tău, ostaş, cînd ai făcut asta ?

— Nimic, să trăiţ !

— Aşa cred şi io, zîce colonelu. Acu ştii ce te-aşteaptă V

— Cam bănui io.

— Ia pedepsăşte-te singur.

— Nu poci, zîce Sucă.

— Di ce ?

— • Pen'că nu poci să mă bat sîngur, să trăiţ, şi io nu ştiu decît de bătaie.

— Pă' di ce?

— Dacă aşa mă-nvăţară ai mei ? 1

— Or fi ştiut iei, săracii, ce fac, zîsă eolonelu şi-1 băgă iar la arest.

Da', săracu colonel, nu bănuia că o să mai aibă de-a face cu Sucă.

După fr'o trei luni, îi vine lu Sucă rîndu să stea de santinelă la poarta regimentului

Vine majuru la iei şi-1 întreabă :

— Mă-1 văzuşi pe domnu' colonel ?

— Nu-1 văzui, dacă nu-1 văzui, nu-1 văzui ! Ce mai, dacă nu I văzui!

Dupe o vreme, vine iar majuru :

— Mă, veni lomnu' colonel ?

— Nu veni., nu veni. dacă nu veni, nu veni !

— Mă, fii atent la mine-aci ! Cînd o veni domnu' colonel, îmi dai de veste, c-alfel dracu te-a luat!

— Am înţăles. să trăiţ, cînd vine domnu' colonel, vă dau de ştire, c-alfel dracu m-a luat.

Peste fr'un ceas. vine şi eolonelu.

Da' Sucă al meu în loc să-i dea onoru, ştii, zîce :

— Auz, domnu colonel, vezi c-o-ncurcaş ! Te caută majuru de fr'o trei ceasuri să vezi ce-ţ face !

Mă, fraţîlor, înlemni săracu colonel. Om aproape de pensie şi de cînd ierea iei militar, aşa putere de nărod nu văzusă !

Să gîndi... să suci... eolonelu şi pîn'la urmă îl dete pe Sucă la bucătărie, la curăţat cartofi şi la arînjat mesăle.

Făcu ş-acolo fr'o două de pomină !

Pusă sare în loc de za'ăr în cafea şi za'ăr în loc de sare în ciorbă... uită cîrpa de şters oalele-n tocană şi cuţîtu în aluatu de pîine... capela îi căzu în varza călită făcută pentru ofiţări...

Cînd dete un căpitan să bage furculiţa în varză, scoasă boneta lu Sucă.

Nenărocu lui fu că ierea iscălit pe capelă, cu creion clinuriu, d-ăla chimic.

E, asta le-ntrecu pe toate !

Să supărară rău şi-1 trimisără la izamen, la doftori, să vadă ce-o fi-n capu lui.

îl izaminarâ doftorii fr'o trei săptămînî îl ţinură supt oserva- ţîie şi pe urmă îi deteră un certificat pe scria limpede :

„Soldatu Juvete Tănase Tănăsucă, zis Sucă, nu are nimic în cap, săracu ! Iei nu ie vinovat de nimic, că nu ie cu ra voinţă. Iei ie nărod şi atît ! Recomandăm lăsarea la vatră ca inapt pentru sîr- viciu militar".

Ş-aşa, mă, fraţîlor, ne făcu Sucă de ruşine, că nici de armată nu fu bun.

Acu să plimbă mîndru pin sat, nu -i ajungi cu prăjina la nas. Zîce :

— Din tot neamu, io am gradu ăl mai mare !

•— Ce grad, mă ?

— Nărod la vatră, zîce iei. Mai arată-mi unu şi-1 mănînc.

Şi are dreptate. De unde să-i scot io încă unu ca iei ? Dt ijsde să mai scot un Sucă ? Altu ca iei, bag samă, nici nu ezistă !

NEA MĂRIN IN AIROPLAN

Mă, nepoate, cînd ţi-oi povesti ce mi să-ntîmplă, n-o să-ţ vie să crezi, auz ? Mă, mare lucru tecnica !

Acu fr'un an de zîle, tot aşa-n ajun de sărbători, plec io di la Băileşti să mă duc pi la Bucureşti, că ieream martor la un procest., la unu a lu Cal Alb, care să bătusă cu Dumitrică a lu Trifoi, de ţîne pi-a lu Ciuciu Stan a lu Ştirbu, cu care ie văr din fraţ cu cuscra mîin-sa, cu a lu Dumitru Păţîtu, care a ţînut-o pe-a lu Co- coşel, de ie vară cu nevastă-mea, cu Veta, de !

Ec, mă duc io la procest, că iei să judică de fr'o trei ani. Da' cum să mutară amîndoi la Bucureşti, mutară şi procestu după iei ş-acu ăl mai cîştigat din toţ sînt io.

Că mi-a zîs şi judecătoru, că dacă nu mă prezint, m-amen- deză. Că-avu dreptate Veta, cînd îmi zîsă :

— Mărineee... Mărine, dracu te pusă să te uit la iei, cînd să bătură. Că tu plecasăi dupe sare, de rămasără şi murăturile nesărate, că pînă s-ajungi tu la comparativă să-nchisă, pe urmă intră-n inventar, intră şi Gicu a lu Ciupitu, responzabilu n puşcărie, de mi să stricară gogonelele.

Aşa... plecai io la procest, da' la Craiova mă-ntîlnii eu Stanică a lu Zăpăcitu. Zîce :

— Mă, nea Mărine, te duci la Bucureşti, mă ?

— Aha, zîc io, mă duc.

— Cînd ? zîce iei.

— Mîine, zîc io.

— Mă, nea Mărine, iote ce-i : îţi plătesc io diferenţa, şi du-t« astăz cu airoplanu, c-aşteaptă naşu ceva di la mine, că mîine ie zîua lui, auz?

Mă gîndii io... mă sucii... mă, zic, tot nu fusăi io cu airoplanu, ia hai să mă duc, că n-o fi foc ! Mai ales că-mi spusă Stănică că nu face decît cinzăci de minute pîn-la Bucureşti.

Auz, mă, nepoate, niei-un ceas întreg, mare minune, auz ?

Mă dusăi io la gara de-airoplane, ştii ?

Da' uitai să-ţ spui, că zîce Stănică a lu Zăpăcitu :

— Mă, nea Mărine, iote, ia curca asta să i-o duci la naşu, că ţ zîsăi că mîine ie zîua lui, da' ai grijă să nu te vadă cu ia în airo- plan, că nu ie voie.

— Pă' atunci cum s-o duc, mă ? zîc.

— Ei, bag-o şi tălică sub dolman.

Mă gîndii io, mă, cinzăci de minute o sta ia, că n-o fi nebună !

Zis si făcut! Băgai curca supt dolman şi mă suii în airoplan. M-aşezai io lîng-un geam, să văd, să mă uit, ştii ?

Mă nepoate, mă, şi cînd începură ăle motoare să uruie, să făcu curca mică, mică, mică de tot şi băgă capu supt aripă. Hait, zîc io, să ştii c-am năroc, că să sperie şi stă cuminte.

Mă, da' uruiau ăle motoare, de-mi clănţăneau dinţi în gură. Iu, zîc, muicăăă, bine că nu loai fr'o cheatră-n gură, c-o făceam năsîp, auz ? v *

Mă, frate-miu, şi cînd o rupsă airoplanu la fugă... fugi iei ce fugi... ş-odată mă uşurai... aşa,., mă sîmţîi uşor, ştii ?

Cînd mă uit io pe geam, văd pămîntul cîş, auz ? într-o dungă, ce mai ! Halal de tine, Mărine, zîc, te văzuşi şi-n airoplan.

Da'uitai să-ţi spui,-nainte să plecăm, vine la mine o fată Inimoasă şi-mi dă o bomboană.

— Pă'ce să fac cu ia, zîc io.

— Mîneaţ-o, zîce, ca să nu vă troznească ureichile.

— Mie ? Olele !, pă'di ce ?

— Din cauza difărenţii de presiune, zîce ia.

Mă uit io, văd c^ă toţi mănîncă boamboane, auz ?

O iau io şi dau s-o plătesc.

:— Nu, zîce fata, ie-n costu biletului.

Auz, mă, nepoate, mă, bine ie cu airoplanu !

La trin, să-ntîmplă de plăteşti loc rezărvat şi taman bine H gă- săşti ocupat. Da' de bomboane nici gînd, de bomboane !

Desfac io bomboana de foiţă şi dau s-o bag în gură. Cînd, a dracu curcă, hap, îmi ciuguli bomboana, auz ?

Aa, zîc io, acu dacă mi-o trozni ureichile, să vez ce fac cu tine, să vez ce-ţ fac ! Ştii ?

Mă, nepoate, ştii cum să vede de sus, mă? Să văd casele miei, mici şi oamenii ca nişte furnici, auz ?

Da', mă cam încălzisem ! Dolmanu gros, mai ţinea şi-a dracu curcă cald... Cum nu sta nimeni pe lîngă mine, lăsai curca mai slobodă să n-o-năbuş. Să uita aşa la mine, cam într-o dodie ! Scosăsă limba afară !

— A, zîc io, mîncaş dulce! Acu ţ-o fi sete? Mai rabdă şi tu o ţîră că n-o fi foc !

— Pregătiţi-vă de coborîre, legaţi-vă !

Băgai io curca la loc, cinsăi cureaua. Vine fata la mine, zîce :

— Nu-i bine, daţî-mi voie s-o strîng io. Mă, şi cînd zmuci odată de curea, hait, zîc, să dusără potroacele lu naşu iu Stănică a lu Zăpăciţii.

Ne-nvîrtirăm cc ne-nvîrtirăm, cînd pe-o parte", cînd pe-alta, a dracu curcă, începusă să-mi ciugulească bumbii di la nădragi, auz ? Mă, zîc, mă fac de rîsu lumii, ştii?! Mă dau jos la Bucureşti cu nădragii-n vine ! Şi-i detei un pumn de-o potolii...

— Ei, zîce fata, la Bucureşti nu ne primeşte, că ie ceaţă. Mergem la Costanţa.

Iu, Doamne ia-mă, ce dracu. fac io cu a curcă ! Şi-i mai cerui fetii nişte bomboane, ca să mă lase-n pace, s-o mai îmbunez, ştii ? îmi dete fata un pumn de bomboane şi pînă la Constanţa,-ndopai curca, auz ? Mă, zîc io,-n gîndu meu, dacă nu i-o ieşi lu naşu lu Stănică potroacele dulci, să-mi tai mie gîtu, auz ?

Ajunsărăm la Costanţa, zîce :

— Coborîţ, stăm aci pînă primeşte Bucureştiu !

BeuMo o ţigară, beui două, mă, zîc, ia să mă duc io să dau nişte apă la a curcă, să nu i să aplece d-ele bomboane !

O dusăi io acolo-ntr-un loc... ce mai... beii ia ce beii, cînd mă n- torc în sala de-aşteptare, nimeni, auz ?

Zîce unu :

— Ce făcuşi, mă, nene, fugi repede că-ţ plecă airoplanu. Şi plecat fu, auz ? Rămăsăi cu curca la Costanţa.

Mă, zîc, ce mă fac, mă, ce mă fac io-n Costanţa, că io am pro- cestu la Bucureşti şi zîua lu naşu lu Stănică a lu Zăpăciţii tot la Bucureşti ie ! ?

Ei. da' avusăi năroc, că cunoscui acolo pe unu dupe vorbă că ie du pi la noi, zîc :

— Auzi, mă, frate-miu, de unde ieşti de pămînt ?

— Di la Catane, zîce iei.

— Pă' io sînt di la Băileşti.

— Pă' şi ce caţi pe-aci ?

— Pe dracu, zîc, şi-i povestii tărăşenia.

Zîce iei :

— Las' c-ai năroc, că pleacă acuşica un airoplan nemţăsc, care să duce la Paris, da' opreşte o ţîră şi la Bucureşti. Vorbi iei cu cine vorbi şi mă suii în airoplan.

Vine la mine o nemţoaică, frumoasă, mă, bălană, de parcă ierea făcută din zmîntînă, auz, şi-mi dete o bomboană, ştii ? Da' a dracu curcă, hap, mi-o loă şi pe-asta.

Mă, frate-miu, săraca nemţoaică, să sperie de-i căzu-tava cu bomboane, auz ? !

Da' pe-urmă veni nemţoaica lîngă mine şi pîn-la Bucureşti în- dopă şi ia curca lu Stănică.

— Gata, îi zîc io nemţoaicii ! Auz, nu mai ies potroacele ăştea acre, cît îi lumea !

— Şon, zăr şon, zîce nemţoaica.

— Şon, şon.

Tti, curcă, curcă, nu soson !

...

— Zăr şon !

— Bine, zîc io, aşa i-o zîce la curcă pe nemţăşte.

A junsărăm la Bucureşti, ne deterăm jos, da' nu mai scăpăm de nemţoaică, auz ? Unde nu pupa a curcă... o mîngîia... o giugiulea...

Mă, zîc, mă vede dracu frunu di la Băileşti, mă pîrăşte lu Veta, de nu mă mai spală toată apa Jiului ! Auz !

Da' pîn-la urmă. plecă nemţoaica.

Dacă plecă, stătui şi io să mă uit dupe airoplan. Mă nepoate, mă. să vez drăcovenie, cînd s-aridică airoplanu-n sus, a dracu curcă, să /muci odată, şi-o luă-n zbor dupe iei, auz ?

— Hait, zîc io. zburară potroacele lui ' * ' "" * "

M ., bag samă, să spurcasă curca la bomboai

1 io

NEA MAIUN Şl PILELE

Pa' să vă spui io, ce-mi povesti mie neică llie, fratele lui taica. Nea llie. de, văr din fraţ cu cuscra mîin-sa ! Cu-ai iu Ciuciulete. De-o ţinea p-a lu Conovăţ. De, mă moşicu lu Tacite Pecingine, de-i zîce lumea Vitriol şi mă-sa Otravă. Aha, îmi spusă • iei mie, cinci fu la cătănie, la armată, llie, pin 35—36, bag samă. Zîsă :

— Mă, nepoate, aveam un majur, care ierea tata regimentului, mă !

Asta ierea Dumnăzău ! Tăia şi spînzura ! Aha !

Şi pusăsă oichii pă mine, prinsăsă drag de mine !

Nu mă ţînea decît la corvezi... planton schimbu II... la cură- ţatu cartofilor... la grajd... şi de hodinit, mă hodineam... aha... la

trceră... !

Şi ca să nu mă-ntristez, îmi da diz-de-dimineaţă... trei... patru perechi de palme... şi frun sac dă-njurături, ca să am la ce mă gîndi pînă sara.

Mă, frate-miu, răbdai io ce răbdai, da-ntr-o zî, nu mai putui i

— Dom-majur, deteşi, deteşi, da' de ce mă drăcuîşi ?

— Aaa..., zîce iei, văd că ieşti băiat supţîre... băiat dăştept... te şifonaşi... ? la vino-ncoa ! !

Şi mă luoă-ntr-un colţ, şi-mi mai dete fr'o trei-patru, ştii ?

— Mă, leat, zîce, vrei să-ţ fie mai uşor la armată ?

— Aha, aş cam vrea ! zîc io.

— Mă, pă' dacă vrei să-ţ fie mai uşor la armată, atunci trebuie să-ţ fie greu, cînd te-ntorci din permisie, auz ? Să cari la curcani şi la dămijeni, pîn-ţ-o ieşi mîinile din umeri !

— Pă' şi dacă n-am ? zîc io.

— Mă, vrei să scapi de cătănie

HI

Şi să stai la-n fermerie?

Ai... n-ai... dai [1]

Aşa făcui, mă, aşa făcui!

Cînd venii din permisîie, îmi fu greu... da' greu de tot, ştii ! Mă băgă la-nfermerie, de-adevăratelea, nu mai puteam dă mîni, mă dureau de nu mai puteam !

Aa... la infermerie, frumos, n-am ce zîce, frumos de tot ! Numa cu felurile de mîncare nu mă prea-npăcai ! Pă' dimineaţa, sare amară, la prînz, sare amară şi sara, porţia dublă, ca să nu mă-ncui cumva !

Mă, frate-miu, şi de unde zîceam că o să mă hodinesc ca omu, stătui mai mult în în altă parte. Patu nedesfăcut,, auz ?

Da' după fr'o trei-patru zîle, mi să amărî de-nfermerie dă tot, da' dă tot. Mi se părea cătănia miere, nu alta ! Mă dusăi la majur şi-i spusăi :

— Dom majur. să trăiţi, gata, sînt sănătos ! # — Sănătos tun ?

— Sănătos tun. zîc io !

— Aa, vrei să scapi de-nfermerie, *

Să te-ntorci la cătănie ? Atunci învaţă o poiezîie : Ai... n-ai... dai • .....

Aşa fu pe vremea lu nea llie ! Cînd nu ierea lumea aşa destupată la cap !

Da' să vezi. acu :

Acu fr'o două luni, cum mi să făcu mie sămn că vine iarna, e am io sămnele mele Cînd vine iarna, nu mă mai înţăleg cu Veta. Vara, sîntem ma pretini Eu pe cîmp cu vacile, ia p-acasă cu găinile, ne vedem mai rar.

Cînd începe Veta să mă clănţene la cap, ie sămn că să strică vremea.

Mă, zîc io dacă tot vine iarna, ia să tai io ăle lemne. Da' aveam un jurat de j agăr, care nu tăia deloc. Ştirb, ce mai !

Ca să mai scap de Veta, zîc :

— Mă, Veto, fata tatii, ce să-ţ aduc io ţie di la Craiova ?

— Iu, Doamne ia-mă, zîce ia, pă' ce caţi tu la Craiova ?

— Mă duc, fă, să iau o pilă, să ascut joagăru, să tai lemnele!

Zis şi făcut !

Mincai... mă spălai... plecai... ajunsăi !

La Craiova, mă dusăi la o prăvălie, unde lucrează Sucă a lu văru-miu, Zbangă, care şi-a bătut nevasta, c-a mîncat porcu c:ă- ţaua, care mîncasă ^îsca.

Şi văru-miu, Zbangă, vrea iei să omoare căţaua. Da' n-a mai apucat, că n-a avut grijă muierea, ş-a rupt-o porcu.

Ş-atunci, iei a bă'tut nevasta, ş-acu ţine p-a doua, că aia cu porcu s-a măritat... cu altu. Aşa !

Mă dusăi la Sucă şi zîc :

— Mă, nepoate, dă şi mie o pilă s-ascut joagăru!

Da' iei zîce :

— Mă, nea Mărine, dacă vrei pilă, te costă cinci frangi. Dacă vrei una bună, bună. austriacă, te costă treizeci de frangi.

— Pă' cum mă, zîc io, nu ie tot pilă, di ce să dau un pol în plus ?

— Mă, nea Mărine, să ştie, Cînd te duci la prăvălie, Şi vrei pilă ca să ţîe, Ai... n-ai... dai !

Băiat deştept, Sucă ăsta ! îmi spusă iei tot !

— Mă, nea Mărine. zîce, şi pilele sînt ca oamenii, ae mai multe feluri. Sunt pile pentru treburi supţîri... "mecanică fină, de ! Lucrezi cu iele numa aşa, la telefon, cînd *se strică ceva şi vrei s-o repari.

Sînt pile cu două feţe. Tragi p-o parte, abia gîdilă... abia zgîrtnă... Aa, dacă vezi că nu merge, o-ntorci pă partea ailaltă şi tragi tare... ! Aia lucrează tare, dacă ie nevoie rupe... raşpă... ce mai!

Sînt şi pile rotunde, astea rotunjesc unde ie fr'o spărtură ceva, să nu zgîrie... rotunjesc, să nu supere !

Mai sînt şi pile-n trei colţuri... cu trei muchii... Da'... că ştiu trei... !

8 — Si rîclem eu,., Nea Măria — cd, 346

Ştii tu, că ai nevoie... ştie iei, că-i spui tu... Da', ca să facă iei ce vrei tu, trebuie să ştie şi-al treilea... Să aprobe... Şefu, de ! Şi ca să aprobe, trebuie să-i dai... ca să-i dea voie să ţ dea...

D-aia, nea Mărine, cînd te duci la prăvălie şi vrei pilă ca să ţîe, Ai... n-ai... dai !

Dar odată scăpai, scăpai fără să dau !

Stat să vă spui :

Mă duc io c-o jurată de nepoată la oraş să dea izamen la şcoală... d-astea... de-nfoaie păru la cucoane... de coafeze, de 1

Să duce fata rîzînd şi vine plîngînd.

— Ce-i cu tine, fă. nu şti uşi, ce te-ntrebară ?

— Nu, unchiule, zîce, pă' aia ie, că nu mă-ntrebară ! Zîsără s-aştept şi io aşteptai pînă să fîrşi. Iei plecară şi pe mine mă lăsară.

— Mă, fa.fi tatii, hai mă, că merg io cu tine Ia iei !

Da' uitai să vă spui !

Cum vemsăm noi cu trinu la oraş, ţinu să unu geamu deschis şi mă loasă un corent la oichiu drept. Mi se bătea oichiu...

Mă duc io cu fata acolo la iei, la comisîie şi zîc :

— Mă, fraţilor, musai să primiţ fata la şicoală !

— Pă' di ce, zîc ăia, si să uitau la oichiu meu... că mi să bătea, ştii !

— Dacă, zîc io, d-aia, că fata ie copilă sîrioasă !

Aia, îngălbeniră, cînd m auziră vorbind aşa în gura mare.

Vorbeau acolu-ntre iei : „I-auz, are o pilă sîrioasă... o pîh sîrioasă..."

— Da' de unde ? zîce unu,

— Di la Băileşti, zîc io.

începură iar să se şuşotească. Băileşti... Băileşti... Cine ie ăsta mă?... îl cunoşti?... îl cunoaşte cineva?... lucrează cumva la centrală... ?

Dăteau toţi din umeri, nu ştia nimeni ! Da' unu din iei, zîce

— Şi unde ie, mă rog, Băileşti ăsta ?

-- Peste Jiu, zîc io.

Ştii !

114

Mă, frate-miu, cînd auziră vorba asta, îngheţară' de tot.

Ăla de-ntrebasă îi zîce la ureche lu ălălalt:

— Mă, dacă ie peste Jiu, o-nctircarăm, n-avem încotro !

— De,ce ? zîce ăla.

— Cum de ce ? Păi tovarăşu Ionescu Jiu lucrează la centrală. Insamnă că Băileşti ăsta, ie la minister undeva... E precis la minister !

Ş-aşa intră fata la şicoală ! Şi aşa scăpai bădie de bătrîna melodie Aai... n-ai... dai !

Acu-n urmă aflai un loc, unde nu merge deloc !

Dacă-mi spunea altu, nu credeam. Da-mi spusă tot Sucă, băiatu lu Zbangă, lu văru-miu, ăla cu purceaua... cu căţaua... aşa ! Şi pe Sucă-1 cred, ăsta ie băiat dăştept, nu glumă !

Că făcu iei ce făcu şi intră-n puşcărie !

Şi mă rugă văru-miu Zbangă, zîce :

— Ia rtiai du-te, mă, tu pi la copil... să vezi ce mai face copilu acolo mă !

Mă dusăi io la vorbitor şi din una-n alta, zîc :

— Mă, Sucă, mă, ia spune tu lu nenea, poate pot să te-ajut cu ceva... să vorbim cu careva... să băgăm fr'o pilă pe undeva...

Cînd auzi Sucă de pilă, sări ca ars :

— Ce ieşti nărod, mă nene ? Pă' aci vorbeşti de pilă ? Aci dacă te prinde c-o pilă, faci în plus doi ani, ca nimic !

Nea Mărine, ţine minte pe vecie, dacă faci fr'o şmecherie şi ajungi la puşcărie, nu ie pilă ca să ţie ! Ai... n-ai... dai... nu clai ! Stai !

113

SAICHE A LU ZĂPĂCITU, PRETENU LU SUCA

Mă, frate-miu, cine a zîs că „or'ee sac îşi află petecii", sau „cum ie turcu şi pistolu", mare dreptate a avut, auz !

Pă' io bag samă că altu mai nimerit, pe măsura lu nepotu-miu, Sucă, decît Saiche a lu Zăpăci tu, nici nu să putea.

Mă, dacă ar fi supt di la o mumă, şi sămănare la nărozîie mai mare nu s-ar fi aflat. Ahninteri, nu samănă deloc, că Sucă ie fru- mu.şăl, fir-ar jurat iei să fie. Tras pin inel şi are nişte oichi lim- pez, în care să scaldă o luminiţă fără stîmpăr ca un drăcuşor.

Saiche a lu Zăpăcitu, ie bondoc, cu un cap mare, cu păru ca eînepa şi samănă îa faţă cu - n dovleac d-ăla la care taie copilaşii toamna gură şi oichi şi bagă-n iei cîte-o luminare de spărie fetele ipari.

Cum sînt de-o samă. de cînd îi ştiu, sînt împreună.

Io unu aş da orice să aflu cum să-mpreteniră ! Ce-o fi fost cîrid să-ntîlniră iei, întîi şi-ntîi.

Da' cum să afli, că odată îl întrebai io pe Sucă :

Mă, de cînd îl cunoşti tu pe Saiche a lu Zăpăcitu ?

— Pă' de cînd jucarăm în nasturi şi-1 prinsăi, că fură, şi-i spăr- săi capu lui şi iei mie.

-— Pă' cînd să-ntîmplă daravela asta ?

— Dracu ştie ? că ierea ntr-o vară, că ţîn. minte că iei nu mai avea pă iei cămaşa, că-i putrezîsă di la zama de dude şi rămă- săsă numai guleru că avea nuri. Că de guler îl prinsăi, cînd îl bătui, c-alfel scăpa.

— Pă' dacă n-avea cămaşă, unde ţinea nasturii pe care î furasă ?

— în gură al dracu, i aşa mi detei sama, că nu vorbea.

■

flHBHHHHflHHHHHHHHHHHHIH

Mă, frate-miu, cîte na rozi» făcură ăştia doi, nu-ncap într un trin de marfă.

Pă' cînd aveau fr'o zece anişori, 'otărîră iei să plece-n lumea largă. Acu, ie drept că o bază aveau iei la gîndu ăsta, că nu mai pridideau, săracii, cu cîtă bătaie loau. Că loau la bătaie, de parcă vreau s-o ia iei pe toată. Da', oricîtă bătaie mîncau, tot nu ierea destulă, pentru ăle nărozîi de le făceau.

Nici mai mult şi nici mai puţîn, 'otărîră iei să plece-n Ajvieriei.

După ce chibzuiră, zîce Sucă :

— Pă'-ncotro ie America, mă Saiche, pă unde o loăm ?

— Pin fundu grădinii lu nea Mărin, ş-o ţinem direpţ.

— Şi cît o ţinem aşa direpţ ?

— Pîn-o facem la stînga.

Mă,' fraţîlor, zîs şi făcut, într-o bună dimineaţă, în loc s-o ia spre şicoală, o loara pin fundu grădinii, direpţ spre America:

Numa că pe vale găsiră alţ juraţ de copii, care iereau eu vitele şi, cum Saiche a- lu Zăpăcitu ierea pătimaş, s-apucă să joace cu ăia-n nasturi.

Pintre ăia ierea unu, Mină a lu Tăfălan, tare meşter la jocu-n nasturi şi scarande.

Pîn-spre sară, le luă Mină a lu Tăfălan toţ nasturii şi pe ăia di la cămaşă şi di la nădragi.

Dacă nu mai avură nasturi, jucară şi pe curele, şi-i lăsă Mină cu nădragii-n vine.

— Aba, Saiche, zîce Sucă, cum ne ducem noi în America, ţînîn- du-ne de nădragi ?

— Lasă, mă, nu fii nărod, că găsim noi pe alţi şi jucăm si le louăm şi ţoalele dupe iei !

•— Pă', pă ce să mai jucăm ?

— Iote, pe cămăşi, că-n America nu ne trebuie, că acolo ie cald.

Plecară iei mai departe, furară nişte aguridă din via lu Dada Floarea a lu Cocoşel şi ieşiră-ncolo-n izlaz.

Da' să-ntunecasă binişor între timp.

Mă, fraţîlor, da' pe izlaz iereau ciobanii lu Tătoiu eu oile şi aveau nişte cîini, d'ăia băraci şi flocoşi... şi răi că-i ţineau ne- mîncaţ. Cînd văzură clinii pe Saiche şi pe Sucă, le veni inima 1; loc şi să repeziră la iei.

■

^HHHHHBHHHHHHHHHBHHHHHHH^H

Fugeau americanii, auz, de le sfîrîiau călcîiele.

Da' nărocu li se trasă di la Mină a lu Tăfălan, că le loasă curelele.' Pă' da, că le loasă curelele, ş-acu cum fugeau, cherdură nădragii şi cîinii năvăliră pe nădragi, c-alfel, bag samă, îi rupea p-amîndoi.

Veniră iei spre casă, da' cînd ajunsără la mijlocu grădinii în deal, văzură felinare pe lîngă fîntînă, că alde mă-sa, săracele, îi căutau pin fîntînă, că numa acolo rămăsăsără necăutaţ.

Cînd văzură americanii că ie groasă şi că n-or să scape cu chelea nescărmănată, i-apucă frica. *

— Ce facem, Sucă ?

— Iote ce zîc io, să fugim cît ne ţin picioarele, c-alfel vai de chelea noastră.

Uşor de zîs, numa că foamea ierea mase cît şura şi dinspre bucătărie venea un miros de gogoşi calde, de-ţ muta nasu din loc.

Să gîndiră iei... să suciră... da' pîn' la urmă să dovedi foamea mai a dracu decît America.

O loară pin spatele căşii şi să suirâ pe gard, şi d-acolo, pintr-o spărtură di la straşină, în podu bucătăriei.

Săltară o ţirîşică capacu di la pod şi văzură pin iei cum meşterea Veta la gogoşi. Săracii, le lăsa gura apă, că cît fusăsă zîua de mare, nu mîncasără decît agurida din vie.

Pindiră iei pîn' cînd văzură că pleacă Veta dupe creci pentru foc şi rămasără săracile gogoşi sîngure-n bucătărie, chiar supt capacu podului.

— Saiche, zîce Sucă, io te ţiu de picioare şi tu "te laşi cu capu-n jos şi iei strachina cu gogoşi.

— Pă' di ce io şi nu tu ?

— D-aia, că io poci să te ţiu pe tine, tu nu poţ să mă ţîi pe mine.

L-apucă Sucă pe Saiche a lu Zăpăcitu de picioare, care s-aplecă pe gaura podului şi loă gogoşile.

Cînd veni Veta cu crecile, gogoşi ioc 1

— Mărineee... Mărine 1

— Ce ie, fă ? răspunsăi io du pi la coşere.

— Tu loaş gogoşile ?

■— Pă' ce să fac io cu iele, să le dau la vaci ?

— Pă' atunci unde sint ? că fură ici şi nu mai sînt.

— Le-o fi loat câţaua !

— Cum să le ia căţaua, cu strachină cu tot ?

Venii io-n bucătărie şi numa ce simţ un soi de foială n pod. Odată mă dezmeticii.

— Veto, zîc, adu repede scara, că oţî sînt în pod.

Da' io numa strigai, că pe urmă fugii iute-n spatele cusii şi m-aşezai supt spărtura di la streaşină.

N-aşteptai mult, că-mi căzu-n braţă nepotu Sucă şi cu pretenu lui, Saiche a lu Zăpăcitu.

Ii lOai io de ureichi şi-i băgai în bucătărie, la lumină. Mă, fraţîlor, cînd.îi văzui fără nădragi, dîrdîind de frică şi rnînjiţ pe oichi cu grăsime di la gogoşi, abea-mi ţinui rîsu, auz ? La-nceput mă făcui că nu-i cunosc.

— Ai cui sînteţ voi, mă ?

— A lu nişte oameni, zîce nepotu Sucă.

— lo-i cunosc ?

— N-ai de unde, că sînt din alt sat.

— Şi ăsta al cui ie ?

— 'Abar n-ara, zîce Sucă.

— Pă' nu sîntet împreună '? —- Tţ !

— Unde te-ntîlniş cu ăsta, mă ? îl întrebai io pe S -i 'Sie.

— Pin pod, zîce iei.

•— Şi ce făcea-n pod ?

— Nu ştiu, că ierea beznă şi nu să vedea.

— Da' gogoşile unde sînt ?

— Ce gogoşi, care gogoşi ? să-ntrebau iei cu oichii căseaţ a mirare.

— Va să zîcă de gogoşi nu ştiţ nimic ? —- Nimic!

— Da' pin 'pod ce cătaţ ?

— Pă' ieream în drum, zîce Sucă.

— încotro ? zîc io.

— Spre America, zice Saiche.

— Iote, mă, zîc io, mare minune ! Auz Veto, drumu spie .uiieri cu trece pi la noi pin pod si io'abar n-aveam.

Veta, săraca, abea îşi ţînca rîsu cînd să uita la Sucă, care făcea pe strinu, ştii ? Să făcea că nu ne cunoaşte.

— Dacă nu vă ie cu supărare, zîc io, ce cătaţ dumneavoastră în America ?

Iei să uită unu la altu ca-n fîntînă, şi tac.

— Ce cătaţ mă-n America ? A ? şi pusăi mîna pe curaua di la nădragi.

Iei înţăpeniră. începură să tremure, c-am-o cura ţapănă, d-aia lată, cu catarama de alamă, c-o am di la ăl bătîrn, care-o are di la o pereche de hamuri d-ale lu Patalache.

Veta zîce :

— Lasă-i, Mărine, nu vez că le cheri graiu ?

— Ba văd, zic io, da' poate că nu ştiu oamenii decît americă - neşte ! şi, harşt, îi arsâi una lu Sucă.

- Lasă mă, nea Mărine, nu mai da !

— Ilopa, mare minune, zîc, iote ştie americanu cum mă cheamă ! Tu ştii mă ? şi-i arsăi una şi lu Saiche.

Pă' cum dar !

— Cum ? Şi-i mai trăsăi una

■— Mărin a lu Juvete a lu Costache, da' nu mai da, că-ţ spui tot neamu !

— Veto, zîc, mare minune ! Să dusă vestea de neamu nostru pînă n A-merica, auz ?

— Mă, fraţ americani, zîc, cunosc io doi românaşi de-ai noştri, care mult vor să vă cunoască şi iei ; unu ie frate-miu, de are un copilaş cuminte cum nu să mai văzu, de-i zîce Sucă, şi ălălalt ie un preten cl-a lu frate-miu, unu a lu Zăpăcitu. Să vez ce să bucură ăştia cînd v-or vedea.

Mă, fraţilor, să-ngălbeniră americanii, de ziceai că sînt altă aia, auz ?

Zîs şi făcut.

îi chemai io pe-alde ta-su. Cînd auziră, săracii, ce le trecusă pin cap lu Saiche şi lu Sucă, să cruciră şi-i loară la bătaie.

Da' nu-i loară aşa. or'cum S-apucară să-i bată gospodăreşte. Şi ca nu care cumva să i nmoaie mila, făcură schimb între iei.

Tata lu Sucă bătea la Saiche, tata lu Saiche bătea la Sucă.

Mă, fraţîlor, da' băteau cum să bat preşurile de sărbători, că fiecare dintre iei zicea-n mintea lui, că ălălalt jurat, nu copilaşu lui ie de vină, ştii ?

Da' cu toată bătaia de-o mîncară zi de zi, nu să potoliră.

Pă' nu trecea zî să nu facă iei cîte una nefăcută, fie împreună, fie fiecare sîngur, pe sama lui.

Ee, pă' pin timpu războelului, auz ce le trecu pin cap.

Vine într-o zi Saiche la Sucă şi zîce :

— Mă, Sucă, unde ie mîrtanu ăla al vostru, ăl negru ? ,

— Pă' trebuie să fie p-aci, pe undeva.

— Auz, înhaţă-1, fă rost de-o ţîră zmoală şi de fr'o cîteva nuci si vino cu iele în buruienile di la vatra de sat a lu Florea Tăfălan.

— Pă' di ce ?

— Las', c-o să vez, să vez ce ne ridem, auz? Da' vez să nu te vadă careva.

Zîs şi făcut.

S-apucă Saiche a lui Zăpăcitu, tăie două nuci pe jumate, pe muche de, le mîncă nghiezu şi le umplură cu Smoală topită.

Aşteptară iei pîn-să răci zmoala, da' nu pîn-să să-ntărască, ştii ?

Cînd ierea ia aşa moale şi lipicioasă, loară mîrtanu şi-i încălţară fiecare labă în cîte-o tuma de nucă.

Mă, călca săracu mîrtan, auz, parcă ierea pe tampoane, parcă ierea beut, ce mai [1]

Vorbiră cu alt preten d-al lor, Sîle a lu Măcelaru, şi le-adusă ăla un motoraş de... de dracu ştie ce, că nu ierea bun de nimic, da' de pîrîit, pîrîia de-ţ loa urechile.

Să pitulară iei într-o zi de duminecă în fundu grădinii lu Popa Petrică şi pîndiră pînă ieşi lumea di la biserică.

Sîle a lu Măcelaru dete drumu la motoraş, de bîrăia de zîceai doamne, ce-o fi, şi Saiche a lu Zăpăcitu începu să urle ca din gură de şarpe :

— Vine airoplanu păzîţi, oameni buni, vine un airoplan nămţăsc

Băgă spaima n lume, ce mai! Mai ales în ăi bătîrni .care sînt cam fuduli de urechi.

Să sperie lumea începu să fugă... să să vînzolească...

Sucă aruncă mîrtanu încălţat pe acoperişu de tinichea di la casa lu popa Petrică.

Mă, fraţilor, săraca miţă, cînd văzu că luneca-n. jos începu să dea din ce-n-ce mai iute din picioare. Turuiau nucile pe acoperiş, de ziceai că bate chiatra.

Saiche cu Sucă şi cu Sîle începură să dea-n lume şi să urle i

— Mitraleraaa... păza mitraleraaa... ne-npuşcă pe toţ.

Saiche a lu Zăpăcitu să tăvălea pin prau :

— Burta meaaa... burta meaaa... mă-npuşcă în burtă.

Mă, fraţilor, să pitulară oamenii pe unde apucau, auz ! Pin şanţuri... pe supt poduri... pin buruieni.

Saiche să tăvălea-ntr-una, da* acu de rîs, ştii !

Odată să făcu linişte şi mitralera, ostenită, săraca, căzu dupe acoperiş. De-abea mai sufla.

Cînd să dumirară oamenii, pusără mîna pe iei şi-i loara la scărmănat. de bag samă nu rămîneau zdraveni dacă nu scăpau cu fuga.

Stătură iei fugiţi pin vii fr'o săptămînă.

Da' cum viile iereau culease, îi răzbi foamea.

Ee, dacă-i răzbi foamea, veniră acas'.

Da' io bag samă-n jprostia mea, c-acolo-n vii, cît stătură iei hă- mesîţ şi hăituiţ, să lega-ntre iei o pretenie de-adevăratelea.

Că de-atunci rămasără prcteni toţi trei, de nici dracu nu-i mai desparte.

S-or fi prins fraţ de cruce, mai ştii ?

C-adîncă ie vorba bătîrnească de zice că pretenu la nevoie se cunoaşte.

Da' bag sună că şi nevoia naşte pretenia.

TIMPU PROBABEL

Mă, fratele meu om, adevărată vorbă, cine n-are bătirni, să-şi cumpere ! Că, dacă nu di la bătirni ne vin vorbele adinei cu judecată, atunci di la cine ?

Că bine zîce vorba bătfrnească, că nu tot ce zboară să mănîncă ! Că io, dacă mă tăia capu, puteam să tălmăcesc vorba asta, şi pe-n- ţălesu că nu tot ce să zîce i-adevărat, ş-atunci scăpăm de năcaz. Pă' scăpăm de năcaz, că mai bine mă uitam pe cer în sus, sau trăgeam cu coada oichiului la Bimboaşcă, dacă umblă cu paiu-n gură. JLa porc, de ! Că Bimboaşcă nu m-a minţit niciodată. Sau mă uitam la coşu di la cerdac, să văd dacă să lasă fumu-n jos, decît să mă iau după timpu probabel, di la telev'zor ! Acu ie drept că-i zîce probabel ! Mă. frate-miu, da' cînd zîci că ie probabel vreme frumoasă, te gî-ndeşti ca omu, că şi de n-o fi soare, să te topeşti de căldură, da' vreme uscată tot o să fie, c-alminteri, mai bine zîci că probabel o să plouă, de-o să rupă pămîntu sau o să dea îngheţu, da' io bag >samă-n prostia mea, că ăl mai cinstit ar fi să zică : „Dragi tilespectatori, vremea de mîine va fi probabel, 'abar n-avem cum" sau „dracu ştie" ! sau „aveţi şi voi răbdare pînă mîine sară, ş-o să vedeţ -cum o să fie vremea mîine !" Adică ce vreau io să zîc ! S-.o spuie mai pe nţălesu oamenilor, că io d-aia detei de năcaz că mă pusă dracu acu cîtva timp, într-o sară, să belesc oichii la timpu probabel. La'televizor, de! S-arătâ harta pă- mîntului, cu cearcăne pe ia, şi ne louă la isplicaţîi, la lămurit, de ! „— Dragi tilespectatori. zîce omu cioclonu din deal, să ciomni cu ciocTonu din vale" şi ne-arăta pe cearcănele după hartă, cu băţu. „— Aşa că dacă să domniră -iocloanele, s-ar putea să ia naştere un corent rece, care să zădărnicească taifînu"... Mă, zîc, bine c-apu-

12.1

cai de-1 cosii pe-al meu din vale ! „— Da' corentu ăsta rece să ciomneşte şi iei cu-n corent cald, care s-ar putea să nască o de- presune, care s-ar putea să ne-atingă şi pe noi. Aşa că vremea va fi-n consăcinţă. Noapte bună !"

— Veto, zîc, gata, vine primăvara ! Anu ăsta scăparăin de griji. Lemnele de supt patu pătulului ne rămîn pentru la anu.

— Aba, Mărine, pă' de unde ştii tu ?

— Iote, spusă la telev'zor ! Că vine-un corent cald, care ne-atinge şi pe noi.

— Pă' bine, Mărine, de unde corent cald în febroar ?

— Dracu ştie, zîc io, o fi rămas deschis pe undeva, că de cînd cu ăle răchete, parcă poţ să mai ştii ? O fi rămas fr'o gaură-neolo spre soare, neastupată, şi vine zăduf pe ia.

Mă, fraţilor, şi, pe vorba lor plecai la un neam de-al meu, Costică a lu Mercea, du pă lîngă Cărbuneşti, să iau di la iei nişte dră- gănele pusă-n ţuică, de-astă toamnă. Că pi la iei p-acolo, la deal, să face şi ţuică şi drăgănele, bişeag. Belşug mare, ce mai !

Auz, are Costică ăsta a lu Mercea un meşteşug, le pune iei cu dichis, de iasă o vişinată, lucru mare !

Cum n-aveam de lucru cîteva zîle, zîc, hai, mă, să mă duc p-acolo, ştii ? Da' dupe vorba ălora di la televizor, plecai îmbrăcat cam subţirel. Las' că-i mai bine aşa, zîsăi io-n gîndu meu, să nu-năduşesc Ia ntors, cînd oi veni-ncărcat.

Mă, neică, mă, sufletu meu, de la Craiova-ncolo să lăsă un ger... un ger ca la Bobotează, auzi ?

în trin, foc ioc f Crăpau chietrele, ce mai ! Dîrdîiam, mă, dar dir- dîiam, de-mi auzam măsălele-n gură ! Zornăiau ca măzărichea pe coperişu de tinichea di la biserica lu popa Nicu.

întreb io p-un ceferist :

— Mă, fraţilor, da' foc nu daţ ?

— La ce ? zîce iei.

— La vagon, eă-ngheţăm dracu, de ne daţ jos monumente.

—- Ie difect ! zîce iei.

— Cine ? zîc io.

— Focu, căldura.

— Pă' di ce ? zîc io.

— Draeu-1 ştie, zîce iei. Da' matale de ce plecaşi la drum aş.i fălos, numa-n ilic ?

— Din cauză de „probabel", zîc io.

— E, ie plină lumea de necazuri. Io am avut un văr, sa credea bob de mazăre. Cum vedea cîte-o curcă, o rupea la fugă.

— Ş-acu ce face ?

— S-a prăpădit, săracu !

— Dumnăzău să-1 hodinească, da' di ce ?

— Din cauza unui curcan, cînd 1-a mîncat.

— Iu, Doamne, ia-mă, ce vorbă-i asta, cum 1-a mîncat ?

— Pă' ierea la o cumetrie, şi cum mînca iei o bucată de carne, n-are de lucru şi-ntreabă pă cumătru „— Ce fel de carne ie asta, de-i aşa gustoasă ?" „— De curcă", zîce omu ! Săracu văru-miu, cînd îl auzî, l-apucă sughiţu. Dă-i cu pumni in spate, sperie-1, unu n-are de lucru, zîce : „— Mă, s-o fi necât cu fr'un os !". Aia cum iereau cam beuţ, îi băgară mîinile în gură, să-1 cate de os. După fr'o juma de ceas, o muiere zîce : „Lăşaţî-1, mă, că nu mai sughiţe". Da' iei, săracu, ce să mai sughiţă, că nici nu mai răsufla. Aia ie !

— Parcă auzii io ceva de-o-ntîmplare ca asta, da" cum îl chema pe văru matale ?

— Bobi că !

. . Bobică şi mai cum T

— A lu Mazăre !...

Mă, fraţîlor, ce ieream io-ngheţat pînă aci, da' dupe chestia asta-ngheţai de tot!

Mă, tremurai pîn la Cărbuneşti, de, bag samă, făcui plan'u -la tremurat pe fr'o trei ani.

Năroc că la neamuri mă-ncălzîi, că schiarsă Costică a lui Mercea fr'o două chile de ţuică, cu care stropirăm o oală de varză călită cu carne de oaie, ş-avea şi nişte ciuşti murate de-ţ lăsa gura apă. Varza caldă, ieşeau aburi din ia, da' mămăliga rece, ţuica schi artă, ciuşca iute, ce mai, ne omenirăm cum trebuie !

Pe sară, cînd începură să clipească obosîţ cărbunii-n vatră, ne deterăm la poveşti şi-i spusăi lu Costică tărăşenia lu văru lu ăla din trin.

— Fugi, mă, zice Costică, om bătîrn şi căşti gura la braşoave. Bag samă, ceferiştii ăla al tău, minţa de-ngheţau apele ! Da' ceva adevărat tot s-ar putea să fie, c-aci la noi a fost unu, de să ţînea
cu Domnica a lu Negură. Da' Domnica asta ierea muiere biseri-
■

coasa şi i-a zîs că nu-1 ia de bărbat decît dacă ţine postu-ăl mare. Omu 1-a ţînut, da-n ultima zî a mîncat un peşte. S-a-necat cu-n os ş-a murit.

— Pă' şi ce legătură are ?

— Are ! că şi p-ăsta tot Mazăre-1 chema.

Mă, fraţilor, bag samă-n prostia mea, că-mi căzusă varza greu, că toată noaptea numa drăcovenii visai. Ba să făcea că sînt peşte şi mă-nec cu-n bob de mazăre.., ba că sînt curcă şi mă-nec c-un peşte... ba că mă cheamă Mazăre şi mă-nec cu te mir'ce...

Ce mai, a doua zî mă sculai mai obosit decît mă culcai !

Loai io două dămijeni cu drăgănele puse-n ţuică, da' cînd să plec îi zîsăi lu Costică :

— Dă, mă, şi mie un cojoc, că ţî l-oi trimite io pin careva.

Mă dusă omu la gară, mă sui în trin, plecai.

Mă, frate-miu, da' acu ierea o căldură !... ierea o căldură... cuptor, nu alta I Scosăi io cojocu, scosăi ilicu, mă-mi venea să scot şi cămaşa, cla' mai ierea lume-n trin, ştii !

Mă, năduşam toţ ca la treierat, auz ?

Vrusăi io să deschid un geam, da' ierea unu c-o falcă unflată, săracu, cît un dovleac. Zîce :

— Mă, nene, nu-1 deschide că mă omori, să face corent şi mă unflu şi pe partea astalaltă ! , <.

— Da' ce-ai ? zîc io. Brîncă ?

— Nu, măsălele, zîce iei,. de Săptămîna trecută, că iote, fusăi pînă la Timişoara, tot cu-n trin d-ăsta şi ţinu unu geamu deschis de mă procopsii, c-atunci cînd calc pe iele, parcă mă muşc de oichi auz'?

Mă, fraţilor, nc-apucarăm s-apăsăm pe toate butoanele, nimic ! Din ce în ce mai cald. Trăsărăm de toate manivelele, nimic.!... De ce. trăgeam, d-aia să-ncălzea, parcă puneam paie pe foc...

N-avusăi de lucru... mă pusă dracu şi trăsăi şi io de-o manivelă de-aia... că nu mai ştiam de ce să tragem, că ierea un vagon de-ăştia noi...

Mă, frate-miu, cînd s-opri trinu odată... venirăm unii peste alţii, auz, ne făcurăm ciulama, nu alta...

Hop; că vine un ceferist, da' nu ăla cu văru cu curca, şi zîce :

— Cine trasă sămnalu .?

—- Dumnealui, zîce ăla cu falca umflată, s-arată la mine !

12i;

— Iote, mă, Ia iei, zîc io, pă' ce, nu-npinsărăţ şi trăsărăţ' toţ, de ce şi de unde vă plăcu ?

— Da, zîce iei, da' dumneata trăsăşi de ăla... şi ăla ie sămnalu de alarmă.

— Pă' io de unde să ştiu ?

— Scrie deasupra.

— Pă' aia, zîc io, că trebuia să scrie didisupt.

— Pă' di ce ? zîce iei.

— D-aia, c-aşa să face, că şi matale cînd. o să dai ortu popii, pe cruce o să-ţ puie poziţia deasupra şi dedesupt o să scrie. Ce- feristu zîce : „Ia nu mai lungiţi vorba ! Trăsăşi sau nu trăsăşi de sămnalu ăla ?"

— De ăla, da, zîc io. Io trăsăi d-ăla.

— Pă' di ce ?

— De cald !

— Di cee... ?

— Pă' iote, ie zăduf prea mare şi vrusăi să ne mai răcorim o ţîră, ştii ?

— Da, da' acuşica oprişi trinu şi plăteşti amenda.

I-auz, mă, năroc pe capu meu, mai ales că să spărsăsără şi dă-mijenele cu drăgănele şi miros am toţ. a vişinată, de zîceai că sîntem bomboane d-ălea umplute.

— Mă, frate-miu, zîc, plătesc ! Dacă ie să plătesc, plătesc J Da' opreşte şi matale a căldură, că crăpăm. Ne sare zmalţu, auz ?

— Nu pot, zîce iei, ie difect !

— Pă' di ce ! zîc io.

— Dracu-1 ştie, zîce iei.

I-auzi, mă la iei vorbă... i-auz vorbă... Pă' ce vorbă-i asta ?... Pă' ce, ăsta-i răspuns ?... Cum nu merge cîte ceva... dracu ştie. , ştie dracu... zîc :

— Pă' dacă le ştie iei, săracu, pe-toate, voi pe ce mai lo»iţ leafă ?

— Dracu ştie, zîce, şi să dusă.

Mă, frate-miu, ajunsăi la Craiova şi fără vişinată si cu banii loaţ.

Cînd ne deterăm jos din trin, ce ieşeau aburi din locomotivă, da' ce ieşeau din noi...

Ala cu măsaua umflată, zîce : <

— Ia-mă, nene, şi pe mine, du mă pănă-n sala de-aşteptare !

— Pă' cc, ieşti orb ? zîc io.

— Nu, zîce iei, da' mi s-aburiră ochelarii şi nu văd !

— Nu pot, zîc io, că p-aci ie corent şi mi-e că ţi să umflă şi măsaua ailaltă, da' ai năroc că sînt om bun. Ia-o drept-nainte. îl apucai de umeri, îl întorsăi şi-1 îndreptai peste linii.

— Ţîne-o drept, zîc.

Mă fraţîlor, mă unsă pe inimă, că-1 fluieră un ceferist, şi zîce :

— Ce umbli mă printre linii, ca găina pin lemne, şi-i trasă o amendă, ele mă unsă la inimă. Mă unsă la inimă, ce mai !

— Mă, falcă dublă, zîc, nu ierea mai bine dacă mă lăsai să deschid geamu ? Să ne' răcorim ?

Di la Craiova pînă la Băileşti, avusăi năroc, că mă răcorii, mă răcorii de-abinelea, ce mai, că nimerii într-un vagon cu geamurile vraişte, şi căldura, dracu ştie di ce, nu mergea.

Ee, ş-aşa cu una caldă ş-una rece, ajunsăi !

Acas', ba de frig, ba de năcaz, m-apucai să crăp nişte buturugi.

Vine la mine nepotu-miu, Sucă, şi zîce :

— Mă, nea Mărine, om bătîrn şi nu te taie capu ! Pă' ce mai spargi mă lemne, ce te mai chinuieşti, că să-ndreaptă vremea, că dete la telev'zor timpu probabel. Să-ndreaptă vremea !

—- Mă, Sucă, dacă te mai aud o dată zîcînd vorba asta, vorba asta, dacă o mai zîci o dată, te-ndrept io, şi nu probabel, cu siguranţă te-ndrept,

ştii, şi-ţ dau şi fr'o două de ţî să umflă falca ca la cine ştiu io ! Auz. vorbă la iei... timpu probabel... Să găsî iei să-mi zîcă taman mie vorba asta... taman mie să mi-o zîcă !

Mă, nepoate, mă, să ţîi minte di ta mine, că ăl de a zîs că socoteala de-acas' nu să potriveşte cu-a din tîrg, ăla a fost ora păţît! Ala om păţît a fost!... Cine ştie cîte o fi pătimit iei şi-o fi tras di la a nepotrivealã ?

Mă, frati-miu, pă' stai strîmb şi le judeci drept... tc gînde.şti... le chiteşti... şi cînd zici că tot ie în regulă, din te miri ce, auz. din te miri ce, iasă de-a-ndoaselea.

Pă' stai sa vez ! Mă, să vez, şi să nu crez, auz ?

Cum s-apropiau zilele din anu ăsta de fundu sacului, îi zîc io lu Veta :

— Mă, Veto, fata 'tati, te gîndişi cum să petrecem anu nou ? Ai, fă, zîc, să ne gîndim din vreme, să ne pregătim ca oaminii. Să nu facem cum fac unii, de nu pregătesc nimic, şi-n noaptea de anu nou, umblă cu colindu ! Să-ndoapă la unii., să-mbată la alţii... şi să culcă la ăilalţ. Şi a doua zî, la iei acas' casa curată pa'ar, nici străchini de spălat, nici duşumea de frecat, nici crăiţari cheltuit.

C-aşa cunoscui io unu la oraş, un preten de-a lu naşu Pantelică.

îl întîlnesc io acu fr'o doi ani, în ajun de ajun de anu nou, cu braţu plin de cutii de bomboane.

— Pă', zîc io, ce faci cu-atîtea bomboane ?

— Pentru anu nou ! zîce iei.

—■ Pă' ce, mîncaţ numa bomboane de anu nou, numa bomboane mîncaţ ?

— Nu, zîce iei, că io nu fac anu nou la mine acas' ! Mă duc pi la pretini... sun... zîc „la mulţi ani", le-arunc in braţă o cutie cu bomboane şi m-aşez la masă Mănînc, beau, dacă-mi place, rămîi, şi-mi rămîn şi ălelalte bomboane ! Dacă nu, mă duc la alţî... Da' din două-trei cutii, musai s-o nimeresc !

— Brava ! zîc io, brava treabă ! Scapă omu şi de tămbâlău şi de cheltuială.

Da' vezi, că scăpă şi de omenie ! Pă' da, scăpă şi de omenie, că nici lui nu i să potrivi socoteala d-acasă mereu.

Pă' da, că, anu trecut, să vorbiră pretenii lui să petreacă anu nou la Sinaia ! Şi lui nu-i spusără nimic. Aşa că, în noaptea de anu nou, umblă băiatu cu coiindu, da' nu găsî pe nimeni.

Spre dimineaţă, îl răzbi foamea, aşa că s-apucă şi-şi mîncă toate bomboanele.

Mă frate-miu, da-1 apucă o durere de măsele... da' ştii... rău . rău de tot... ! De-ncepu anu nou a doua zî de dimineaţă la urgenţă !

Da' acolo dete de unu care petrecusă anu nou ca omu, cu ţuică... cu vin... nu cu bomboane.

Ala. cum ierea. cam vesel, i le scoasă pe toate !

Ku bomboanele, măselele, de !

Pă' da... măselele, că, acu, săracu nu mănîncă decît orez ci lapte... Că fălcile ăle noi nu sînt gata, ş-acu cînd vrea să mănînce fr'o sarma, o suge ca pe caramea. Ca pe caramea o suge !

D aia zîc. Ia să tai io p-rcu. Da' cum avea peste fr'o sută de chile, mă, zîc, ia să 1 chem io pe Sucă să m-ajute, că singur nu-i răzbesc !

Scosărăm noi porcu n mijlocu bătăturii, băgarăm mâinile pe di- disunt, io-n faţă, Sucă dindărăt, îi prinsărăm picioarele cruciş şi cînd ne opintirăm odată, îl râsturtiarăjn.

— Mă, Sucă, zîc, ţîne-1 bine şi culcă-te peste iei să nu scape

Potrivii io cuţîtu şi detei o dată cu toată puterea.

Mă, frate-miu, da' cînd să zbici odată... mă dete de-a berbeleac*, şi o rupsă- la fugă aţă, supt patul.

— Di ce îi deteşi cîrumu, mă, năroduîe ?

— Pă', mă, nea Mărine, dacă mă gîdila cu stîngu dindărăt ş nu mai putui sa rabd !

— Şi acu ce facem, mă ? Dacă moare porcu pe-acolo, cum î pîrlim ? Mă, nea Marine, ştii ce zîc io? Să-1 pîrlim, unde-o cădea Ce ieşti nărod, mă ? Supt patul, să ardem ca şobolanii ?

l']0

Cînd$_{f}$mj$;pregăleam să-i dau lu Sucă al meu fr'o două, să vez şi să nu crez : iasă porcu împleticindu-să de supt pătul şi cade mort în mi.jlocu bătăturii.

— Mă, zîc, mare năroc avusărăm !

Strînsăi io paie să-1 pîrlesc, cînd rămăsăi cu gura căscată !

— Mă, Sucă, zîc io, ia uită-te tu, mă, că mie, bag samă, îmi loă Dumnezeu minţile ; m^, porcu ăsta are sau n-are belciug de sîrmă-n rît ?

— N-are ! zîce Sucă.

—- Pă' şi io văd că n-are !... Da' al nostru avea ! Ce minune o mai fi şi asta ?

Cind mă uit mai bine, văd că nu ie porcu nostru. Da' n-apucai io să mă minunez cum trebuie, că-1 aud pe vecinu, pe Dumitru lu Zbangă, zîce :

— Mă, nea Mărine, mă ! Vez că porcu nostru scăpă şi trecu la voi, da' văd c-al **"stru trecu la noi.

— Pă' ş-acu ce factm, mă ?

— Mă, nea Mărine, cum sînt de-o samă, io zîc să-i lăsăm aşa. Ce rost are să n 1 uzmim c i iei, acuşica ?

— Mă, zîc, ca ..ane zîci !

— Să-1 mîncaţ sănătoşi ! zîce Dumitru.

Da' Sucă al meu :

— Mă, nea Dumitre, 'ai că avusăşi năroc ! Că matale ţinuşi porcu legat, şi nu mîncă decît boabe A lu nea Mărirt fu zlobod şi ie mai gustos că mai da şi pe dupe patul.- 'Ai că avusăşi năroc !

Mă, fraţilor, "muncirăm noi fr'o trei zile, de nu mai ştiam cum ne cheamă, auz ? Făcurăm cîrnaţ'-, caltaboşi, tobă, piftie. Făcu Veta sarmale cu fr'o două zîle-naint'e, ca să aibă vreme să scadă,.. friptură... tot, ce mai ! Zaibăru sta-n beci, ca plutonii-naime de atac, n-aştepta decît ordinu.

Ei... pîn' la urmă veni şi ultima zî.a anului ..

înhămai io la sanie pe roatba şi pe Arete, să mă duc la gară să primesc pe naşa Reta şi pe naşu Pantelică cum ne fusăsă vorba. ,

•Mă, fraţilor, da' naşu Pantelică ăsta băiat subţire, ca să nu vie cu mîna-goală, o adusă şi pe-a bătîrnă şi pe 1 bătîrn, părinţii lu naşa Reta, de !

Mă, fraţilor, di ce să mint ? Del bătîrn mă bucurai, da' de-a bătîrnă nu prea, că ie cam fandositâ. Că, iote, ş-acu veni c-o drăcovenie în cap, cu pene, de nu mai putui s-o ţîn locului pe roaiba. Sforăia, săraca iapă, să uita-n urmă...

— Coană mare, zîc, vez că iapa ie chioară. Ia-o pe partea chioară şi sui în sanie, c-alminteri o păţim.

Mă, săraca iapă, pînă acasă mînci nori, ce mâi, şi nu-mi ierea de alta, da-mi ierea frică că leapădă, c-are mînz.

Cînd îi văzu Veta pe-alde naşu, să bucură de-adevăratelea, da' cînd dete cu ochii de-a bătîrnă, să-nverzî!

Pe urmă cînd mă prinsă pi la bucătărie, singur, zîce :

— Aba, Mărine, di ce mi-o adusăşi ie p-asta ?

— Ce, fă, ieşti năroadă ? Pă' io o idusăi ? Naşă-ta Reta, ş-acu dacă veni, ce ierea să-i fac ? S-o cherd pe drum ?

Mă, fraţîlor, zîc, ce mă fac io acu cu asta, că ie mofturoasă '

Mă, zîc, ia să-1 chem io pe Sucă, să sărvească la masă ! Că uitai să vă spui că de fr'o trei luni să-nscrisă Sucă ia o şicoală d-asta, de ospătari.

Mă, cînd auzî Sucă, s-arătă foarte bucuros.

— Mă, nea Mărine, zîce Sucă, mă, dacă nu ţ-o plăcea, să dea Dumnezău să-mi cherd pantofu sting, să merg şchiop, să-mi zîcă lumea invalid !

Mă, zîc io, ai grijă de coana mare, că-i crescută la oraş '

— Lasă, mă, nea Mărie, pă' ce nu ne-a-nvăţat pe noi nea Gogii lu Tămîie cum să servim ca pe strini ?

Mă, fraţîlor, pusărăm noi masa în odaia di la linie, o arinjă Veta frumos, cu crenguţă de brad... Da' Sucă al meu pusă în fiecare strachină cîte un cartonaş cu numele nostru pe iele.

— Mă, zîc, cg ie eu-ăştia, mă ?

Lasă, mă, nea Mărine, că aşa ie la răcepţie !

Mă. zîc, aşa o fi... da' ai grijă, după ce omu bea două-trei pa'are de ţuică, strînge-le dracu, s:t nu care cumva să le mînoăin din greşală.

Ne-aşezarăm la masă. Naşu în capu mesii, în dreapta naşa Ret.?, în stînga a bătîrnă, căzu bucuria pe mine să stau lingă ia... ăl bătîrn lingă naşa.

Zîce Sucă :

— Tanti Veta, se/, şi matale, că sîrvesc io !

— Mă, zîc, de cînd îi zîci tu lu tuşe-ta tanti, mă ? •— Lăsaţ tineretu să-nveţe manera ! zîce a bătîrnă. In gîndu meu, zîc, n-are decît să-nveţe, da' pă altele, nu pe

Veta mea, că io cînd aud că-i zîce „tanti" în loc de tuşă, mie mi sună a bătaie de joc !

Ei... beurăm noi cîte un pa'ar de frunte de ţuică schiartă cu }iper şi foi de dafin.

Adusă Sucă nişte cîrnaţ calz şi nişte tobă rece... Da' a bătîrnă, zîce :

— Doamne fereşte, aţ stricatv cîrnaţî, i-aţ făcut cu usturoi !

— Pă' cu ce ierea să-i facem, zîc io, cu odicolon ? -— Lâs-o-n pace, mă, fine, zîce naşu, las-o o ţîră nemîncată, că
pe urmă mănîneă şi surcele, c-o cunosc io !

— I-auz, Reto, cum îşi bate bărba-tu joc de mine !

— Bine că mă mai răzbună şi pe mine cineva, zîce ăl bătîrn, că mi ai m în cat zilele între ăle două războaie !

— Şi pe urmă te-a lăsat ? zîce naşu.

— Nu, zîce ăl bătîrn, da' avusăi io grijă şi venii din războel cam surd, ş-acu nu aud decît ce-mi convine !

Mă, frate-miu, d-aia-1 iubesc io pe-ăl bătîrn, că ştie s-o întoarcă, auz ?'

, Mă, fraţilor, toate mearsără bine, pînă la sarmale. A bătîrnă să mai muie după şapte-opt pa'are de ţuică, naşu să făcusă roşu ca sfecla, cum îi şade lui bine... ăl bătîrn mînca... naşa cînta... Veta rîdea... Ce mai, ne sîmţam bine !
Că, bag samă, de-aci ni să trasă, că-1 scăpai pe Sucă din oichi [1] Că iei, cum să tot ducea în beci, ba dupe ţuică, ba dupe vin, îl scăpai din oichi şi nu-1 pusăi să fluiere „M-a făcut muica oltean", ştii, ca să nu poa'să bea in beci ! Şi, bag samă, trasă cîteva gîturi, că cînd îi zîsă Veta să-aducă sarmalele, Sucă zîce :

— Le-aduc acuşica, da' stînget lumina ! — Pă' di ce ?

— De-aia, ca să vă servesc ca la oraş !
Cum i'eream toţ veseli, hai, mă, zîc, să-i facem voia, că n-o fi foc !

Da' chiar asa fu !

Cura stam noi pe beznă, odată vine Sucă di la bucătărie în flăcări, tot un foc, auz !

Iu, Doamne ia-mă, arde Sucă !

Pusăi mîna pe faţa de masă, o trăsăi, toate ielea după ia să-n- prăştiară pin odaie, îi pusăi lu Sucă faţa de masă-n cap, şi-ncepui să-1 bat, să-1 stîng !

Urla săracu Sucă, ca din gură de şarpe !

Mă, cu chiu cu vai, îl stmsăi ! Dau să-1 aridic de jos, cînd mă uit la iei, săracu, ierea numa carne vie pe oichi.

— Mă, zîc, nu-1 atingeţi, săracu !

Da' văd că dă Sucă cu mîna aşa peste faţă şi rămîne curat la obraz. ,

Auz, nu ierea ars, da' ierea plin de sarmale, de varză.

— Mă, zîc, cum loaşi, mă, nărodule, foc ?

— Loai pe dracu, zice Sucă, vrusăi să sîrvesc sarmale flom- bate !

— Ce e aia, mă ?

— Sarmale flombate, ca la oraş !

— Pă' aşa să sîrvesc sarmalele la oraş, în flăcări ?

— Nu, zîce Sucă. clătitele să Sîrvesc aşa, da' dacă tanti Veta nu făcu clătite, zîsăi să fac figura cu sarmalele !

— Pă' şi cum le deteşi foc, mă ?

— Cu spirt !

Mă. fraţîlor, aşa şi făcusă Aveam o sticlă cu spirt de ăla vînăt, o turnasă pe sarmale, de acu puţau, de ziceai, Doamne, ce-i aia ! ?

— Pă' bine, mă. zîc, ce sînt io, să mănînc sarmale cu spirt ? Ce sînt io, mă ? Primus, să mănînc sarmale cu spirt ?

Mă, fraţîlor, taman cînd mă găteam s?.-l trăznesc, s-aude din fundu curţi o chirăială, de să-mi stea inima, nu alta !

— Mă, zîc, asta ce-o mai fi ?

Auz, a bătîrnă, cît îl stinsârăm noi pe Sucă, să dusăsă ca omu afară... în fundu curţî... acolo-ntr-un loc... ce mai !

Da' cum, sta ia liniştită, odată vede că vine peste ia o arătare... că uşa nu să-nchide, dacă nu-i ştii şmerchezu ! Vine spre ia o arătare, aşa ! că scăpasă viţaua, şi, de cînd am înţărcat-o, să ţine după oameni.

Fugirăm repede acolo, o găsirăm pe-a bătîrnă leşinată pe tron, ce mai !
134

O adusărăm în casă, zîce Veta .

— Mărîne, ado iute nişte oţăt s-o trag pi la tîmple ! Da' ăl bătîrn, care nu să urnisă di la masă, mîncasă şi beusă de unu singur, zîce :

—■ Mă, fine, dacă nu găseşti oţătu, fac cinste, auz ?

Mă, fraţilor, pîn-la urmă, îşi veni în fire a bătîrnă, da' chirăia... mă chirăia, că-1 văzu pe dracu... că-1 văzu cu oichii iei... că avea şi coarne...

— Pă' cum să n-aibă, că are viţîca aproape un an, zîc io !

Cînd auzî că nu fu dracu, că fu viţaua, începu să chirăie şi mai tare :

„Că ia vrea numaideeît la Bucureşti, că ia nu vrea să moarâ- mpunsă prin bălării, că mai bine călcată de tranvai pe bulevard !"

Mă, fraţilor, chirăia, de ziceai că arde ! Că şi strigă veci nu iniu. Dumitru lu Zbangă, peste gard :

— Mă, Mărine, mă, să mai îmbată lumea, da' nici aşa !

Să sparsă petrecerea... s-aleasă pra'u, ce mai.

— Hai, mă, să ne culcăm, zîc, om petrece mîine pe lumină

Ne culcarăm noi. Naşu cu naşa Reta în odaia di la linie, ăl bătîrn cu a bătîrnă, -în odaia di la mijloc, io cu Veta, în bucătărie

Mă, fraţilor, da' taman cînd s-alunec în somau ăi buh. taman cînd să. alunec aşa uşor în somnu ăl bun, începură iar chirăi)urile

Da' acu nu mai chirăia a bătîrnă, chirăia naşa Reta ! A bă tîrnă să luoă după ia, chirăia şi ia, da' nu ştia di ce !

Fugii io în odaia di la linie... Naşu, Dumnăzău să-i dea sănătate, sforăia de zornăiau geamurile, 'abar n-avea... Naşa Reta, cocoţată pe lada de zestre a lu Veta, în colţu odăii, galbină ca turt; de ceară...

— Ce ie, năşico, ce să-ntîmplă ?

Da', săraca, dîrdua de-i clănţăneau dinţî-n gură. Mu-nţ ti<' >vam nimic din ce zicea, că zicea ceva şi arăta spre patu lu naşu Pantelică.

Cu chiu cu vai, începui să înţeleg... că zîcea :

— Pa... pa... pan... Pantelică a... are... tre... tre... trei picioare...

— Ce vorbă ie asta la mata, năşico ?

Mă, fraţilor, da' cînd mă uitai, înţepenii... De supt cerga lt naşu, ieşeau trei labe... !

|gg|g- Mă, zîc, să fi fost patru, mai înţălegeam, da' trei ? Mă trecură toate năplăielile, ce mai ! Da' îmi luoai inima-n dinţ, apucai de cergă şi trăsăi odată scurt, ştii !

Supt plapomă, Sucă al meu, dormea ca un îngeraş, cu un picior scos afară...

Cum o frecasăm noi cu oţăt pe-a bătîrnă, iei, luoat de beutură, trecusă-n odaia di la linie şi să culcasă frumuşel.

Mă, fraţîlor, nu mai putui să. rabd şi cînd îi muşcai una lu Sucă, sări ca ars :

— Nu mai da... ! Nu mai da... ! Nu mai da, că spui tot ! Ouăle le furai di la tuşa Veta, a lu nea Mărin !

— Hapa ! zîc, ia mai zîi o dată ! Ce zîsăşi ?
Pă' ce zîsăi ? zice Sucă, că vorbii pin somn !

— Mă, fi-ţ-ar starea ta a dracu ! Tu mă faci să cred în visă ?

Acu înţăleg io ce ie cu ăle cinzăci de ouă ! Că băteam săraca cât i s-o omor şi mă miram :

— Căţa să mănînce ouă, mai văzui io, da' să le mănînce cu coaje cu tot, să nu lase nici-o urmă?... asta nu mai văzui !

Mă, fraţîlor, îl loai pe Sucă la scărmănat... chirăia, de ziceai că-i opărit !

Muierile săriră să-1 scoată din mîinile mele, da' la-nghesuială să mai aleasă şi-a bătîrnă cu fr'o două, nu ştiu cum să nimeri !

Da', cum ierea hărmălaia mai mare, bairamu.mai în toi, să des- chide uşa, şi intră văru-meu, Ionel Buruineac, cu văru-miu Licu a lu Vîrban şi cu popa Soni, veseli tare, fiecare cu cîte o ploscă de vin.

—- Mă, Mărine, venirăm să petrecem la tine ! că te ştiam noi om de viaţă, da' anu ăsta o făcuşi latăde tot, că s-aud chiuiturile di la capu satului !

Şi iote aşa avusărăm şi noi noroc de petrecurăm de anu nou ca oamenii, pîn-a doua zî, sara.

De-aia zîc io că socoteala de-acas' nu să potriveşte cu a din tîrg ! *

Pă' cine şi-ar fi închipuit c-o să apuc io să văd în noaptea de anu nou pe-a bătîrnă, soacra lu naşu, dansînd cu popa Soni pin mijlocu bătăturii !

Şi viţaua să ţînea după iei, că vă spusăi că, de cînd am înţărcat o, săraca, să ţîne după oameni!

CĂRUŢA CU PATRU VITEZE

Hai, bidivii lu taica... aşa, copilaşi, mîncaţi pămîntu... mhicaţx pămintu, ca să nu mai zică alde naşu Pantelică că v-aţ demodat.

Aşaaa, căluţii lu taica, nu mă faceţ de ruşine !

Auz vorbă la naşu Pantelică :

— Gata, a trecut vremea cailor, acuşica ie vremea tomobilului !

Aş vrea io să-1 văd pă iei d^{ac}ă mai iasă cu tomobilu toamna la culesu porumbului din nămoalele din care ies io cu căruţa. Aia ie !

— Aşaaa, uşurel, zmeii lu tata, să tragem acuşica la parcaj, că am să le zîc una dumnealor :

— Auz, mă, fraţilor, să-mi zîcă mie naşu că tomobilu ie mai bun decît căruţa 1 Auz... să-mi zîcă iei una ca asta ?... Pă' ce vorbă ie aia ?

Aş vrea să Văd : are coraj să treacă cu tomobilu pin faţa căşii lu Marghioala lu Fleaşcă, unde a răsturnat astă toamnă Saiche a lu Zăpăcitu remorca cu cuie ? Pă' da, că a răsturnat nărodu re morca plină cu cuie... Să-1 văd pe naşu, are coraj ? Că au cules oamenii cuiele, da au rămas destule de prăsilă şi cum dă cîte o ploaie parcă încolţăsc ca usturoiu..

Că numa în două săptămîni făcură acolo pană de cauciuc fr'c douăzeci de tomobile.

Da' nu ştiu cum dracu s-a nemerit bufetu taman peste drum cu mici calzi şi bere rece Face omu pana... mai mănîncă un mic... mai o bere., merge treaba... Toate bune, nUma că, o ţîră mai la deal, ie şi Meliţîia Păi da !... Şi atunci, care mai ie afacerea ?... Cherdere de vreme pînă faci pana... micii, plus berea fr'o 15—20 de frangi, plus 250 amenda !

Pă, io, fraţîlor, cu căruţa trec şi pin mama cuielor, niănine şi mici, beau şi bere şi trec la deal fluierînd, n-am habar !

Acuşica ie drept că rîaeă n-are cauciucuri, căruţa cam zdruncină. Da, da are şi chestia asta şmerchezu iei, că dacă mă zdruncină nu adorm la volan. ...Păi vez....? Aia ie !

Pe urmă cu maşina, cînd termini benzina, cînd faci pana deş teptului, de, nu mai ai ce-i face, tragi pe dreapta şi te uiţ la stele, io chiar dacă sînt la drum lung şi fîrşăsc grăunţăle am două posi bilităţ : ori ţîn o consfătuire cu caii şi cu ajutoru biciului îi lămuresc să meargă şi nemîncaţ, or trag pe dreapta, desham o ţîră şi-i las să pască, că benzină pentru cai pe marjginea şanţului, slavi domnului ! Păi, de... că maşina lu naşu nu merge decît cu benzină de 98. Caii mei, dacă n-au ovăz, mănîncă şi dovleac. Ba, ăsta din stînga a mîncat odată şi o pătură şi cureaua mea, de m-a lăsat cu nădragii-n vine şi cînd m -am dus acasă... să mă omoare Veta !

— Mărineee... Mărine, unde ţă cureaua di la nădragi ?

— Fă, muiere, mi-o mîncă calu !

Mă, fraţîlor, auz minte la ia, n-a vrut să mă creadă şi fr'o trei zîle mincai numa ..urzici şi ciorbă de lobodă pînă avusăi năroc de bălegă calu catarama di la curea şi-mi intrai în porţîie, că altfel ajungeam să mă ţîn de garduri de foame.

Pă' cu căruţa pot să merg pe toate drumurile că are carosări? înaltă, nu dau cu toba de işapament de piroiu drumului. Şi dacă veni vorba de işapament, să v-o spui p-a dreaptă, mie îmi place căruţa că nu poluiază.

Acu, ie drept, că să mai întîmplă să poluieze şi calu cînd mănîncă tărîţa încinsă, cla' atunci mă dau jos şi o iau frumuşel înainte şi cavi vin singuri dupe mine.

Aş vrea să văd şi io tomobilu ăla care vine singur dupe tine, şi-1 mănînc. Care să vină singur ca căţaua. Na... că zîsăi şi vorbi asta ! Degeaba rîd unii cînd văd căţaua supt căruţă. Are rostu iei, ie pe post de sămrial de alarmă. Ia să-ncerce fr'unu să-mi spargă căruţa ca să-mi fure casetofonu sau ştergătoarele ! Căţaua imediat io pe post de sămnal de alarmă. Ia să-ncerce fr'unu să-mi spargă de-1 cunosc dintr-o mie !

Ce mai la deal la vale, io sînt mulţumit cu căruţa.

Da', acu cît'ăva vreme, avusăi treabă la oraş şi plecai cu căruţa Ca să nu mă duc singur, îl loai şi pe nepotu Sucă, fi-ar chelea-n

saramură să-i fie ! Da... mai bine nu-1 loam, eă mă omori cu întrebările, îmi făcu mintea chisăliţă, nu alta.

— Mă, nea Mărine, degeaba zîci matale că ie căruţa mai bună ca tomobilu, că la căruţă n-ai volan.

— Cum n-arp, mă, nărodule, ce vorbă ie asta ? Pă', la căruţă am volan perfecţionat!

— Cum vine asta ?

— Păi, da, zîc io, că hăţurile sirvesc şi la conchis şi de frînă şi de dat de-a-ndărătelea. Mă, prostule, căruţa o conduci numa cu mîinile, la tomobil ai nevoie şi de picioare

— Asta aşa ie, da', să te văd io la stopuri cum te descurci ?

— Nici n-am nevoie, şă descurcă caii singuri. Cînd văd roşu, stau, că aşa l-am învăţat.

—- Pă', de unde ?

— Mă, da nărod mai ieşti. Bă-, io cum am porţîle vopsite, nu le am roşii ?

— Ba da.

—- Păi vezi ? Iar cînd văd verde, pleacă la iarbă la păscut.

— Da, da' ce te faci cu galbinu, că dacă treci pe galbin, gata ai încasat amenda !

— Nu trec caii mei pe galbin, mă, Sucă, numa neeheză şi dau din copită.

— Pă' di ce?

— Pă' d-aia, că iei cred că ie ovăz !

— Mă, nea Mărine, le-ntorci ca la Ploieşti auz ? D aia îmi place mie de matale că le-ntooorci... ! Auz, da cînd vrei s-o iei li dreapta, cum faci, cum semnalizezi ?

— întinz mîna. Ia întinde-o că chiar trebuie s-o loăm la dreapta.

Auz, mă, fraţilor, năroc pe Sucă — cum a întiiv mîna, cum i-a pus o babă cinci frangi în palmă.

— Mă, nea Mărine, să ştii că io de-acuşica întinz mîna întruna !

—- Ba să-ţ vez de treabă, că-ncurcăm circulaţîia şi odată întinde miliţianu bastonu şi tragem pe dreapta şi s-ar putea întîm- pla să nu scăpăm cu cinci frangi

—[1] Auz, nea Mărine, hai că te prinz acuşi, a cu ocaua mică, da* dai o îngheţată dacă te prinz ?

— Dau, mă !

— Ilai că te-am prins, că la căruţă n ai schimbător de viteze, hai că- ţ loai îngheţata !

— Nu fi, mă, prost, da' biciuşca ce ie ? Mă, să ţîi minte di la mine că biciu ie ăl mai al dracu schimbător de viteză. Dacă nu mă crez, te bag şi pe tine în viteză cît ai zîce peşte î

— Stai mă, nea Mărine, că te crez, da de prins tot te prinsăi. Tomobilu are patru viteze, căruţa cîte are ?

— Tot patru !

■— Zî-le să le-aud şi io, că le mănînc !

— Mă, Sucă!... Viteza întîi ie la pas. Viteza a doua ie la trap .şi a treia la galop.

•— Da a patra... care ie a patra... vez că n-ai viteza a patra ?

— Stai, mă, nu te bucura înainte de vreme că am şi viteza a patra. Numa că la căruţă viteza a patra ie sicretă, se-ntrebuinţează în caz de nevoie.

— Nu te cred ! Vreau s-o văd !

— Vrei s-o vez ? Atunci tîn-te bine că bag într-a patra ! Păzea ! Moliţia !

NEA MĂRIN SI GAIŢELE

DE LA NAŢIONALU BUCUREŞTEAN

Şi clupe ee beurăm vinu din dăuiijoana pusă în casa de fier de Anul Nou de naş Pantelică şi dupe ce trasarăm un pui de somn şi dupe toate emoţiile că trecurăm cu dreptu' în anu' 1079, îi veni o idee, o idee îi veni lu' naş Pantelică, să ieşim şi noi puţin pe străzile capitalei, că de-aia am venit, nu să stăm în casă ea muierile, ci să mai vedem şi noi oamenii cum arată după Anu' Nou.

Sucă, cum sta pe recepţie, atîta aşteptă şi zîse : Mă, nene, mă duc şi eu puţîn la copiii din 'uru' blocului, să mă joc şi cu cu ei şi să văd clacă jucăriile ălor din Bucureşti sînt la fel ca ăle olteneşti, că apoi iar ne întoarcem la Băileşti şi nu ştiu şi eu cum sînt jucăriile din capitala ţării.

Mă, avu dreptate copilu, avu dreptate copilu, auz' să nu ştie iei cum sînt jucăriile bucureştene şi ce-o să le spună iei oltenilor de cum a petrecut la Bucureşti şi cum şi cu ce s-a jucat, şi-i zîsăi — du-te, mă, Sucă, da' să nu o laşi pe tu.ş-ta Veta să te aştepte prea mult, că ştii tu că e zlabă de înger, bă, că e zlabă de înger.

Nici nu zîsăi bine năvodului să să ducă, că uşa di la intrare şi zburâ din ţîţîni, bă, că parcă intrase în casă taifune, nu altceva. Naş Pantelică să uită la mine, să uită la uşă şi nu-i veni să creadă că Sucă e aşa de bine crescut, că poate să smulgă uşa de la locul iei. Pusărăm noi uşa la loc şi de pe scară auzirăm nişte bătăi zdravene în ceva metalic că ne şi speriarăm, iar Sucă chirăia ca din gură de şarpe : veniţi să mă scoateţi de aici, că nu mai pot, nu mai
pot sta aici.

Nărodu', în graba de a să duce la joacă, deschisă uşa de la co- teţu ăla de te trage-n sus şi-n jos de i să zîce lift, mai devreme şi

nu ştia ce să mai facă, rămînînd între etaje. Alerga! eu şi naş Pantelică, încercarăm să deschidem uşa, Sucă ţipa de mama focului, da' ditamai măgăoaia se înţăpenise bine între etaje şi nici nu se sinchisea de orăcăiala noastră. Ne sucirăm noi, ne învîrtirăm, cum să-1 scoatem pe nărod din lift, da' tot degeaba. Şi veni unu mare şi gras, ca ăl de la televizor, care ar fi trebuit să să hrănească raţional, că s-a îngrăşat peste măsură, şi cînd începu iei să apese pe butoane, să bată în casa liftului şi apoi nu ştiu ce a meşterit iei cu
0 şurubelniţă, că odată văzurăm că ljftul o porneşte, ducîndu-1 pe Sucă la parter şi cursăse năduşeala de pe el, că să făcusă lac ia picioarele lui, lac să făcusă la picioarele lui.

Şi uite aşa ne scăpă omul ăl gras de bucluc, că altfel nici Sucă nu să ducea în stradă şi nici noi nu plecam de acasă.

Lua râm noi un otobuz ca să ne ducă în "centru, la Teatru Naţional, că naş Pantelică îmi spusăsă că acolo să joacă o piesă cu oltence şi olteni, o piesă numită Gaiţele şi, de, eu oltean, naş Pantelică aşijdcrea, ar fi păcat să nu ne întîlnim cu oltenii noştri, păcat că nu veni şi Veta cu noi, dar aşa-s muierile cînd rămîn măcar o oră fără bărbaţ — discută d-ale lor, de modă, de mîncare, aşa că rămase cu naşa să să mai pună la punct şi ea cu moda, că cine ştie cînd o mai veni pin Bucureşti.

Şi cum zîsăi, ne urcarăm noi într-un otobuz ce mergea spre centru şi unde văzui pe unu mare, mă. mare şi nătîng, că împingea nişte biete femei la urcare, că am crezut că o să-şi dea duhu săracele. Ereau şi ele îmbrăcate ca de sîrbătoare şi unde-1 auzii pe nărod . mai staţ la cratiţă, nu vă mai plimbaţ atît şi împopoţonate ca nişte sorcove. îmi erea milă de ele, mă, şi-mi venea să-1
1 ui de ehept pe coate goale, pe maţe-fripte. Şi ele, săracele, n-au scos un cuvînt, nici un cuvînt, auz, nici ele şi nici bărbaţi lor. N-o fi avînd şt iei acasă o nevastă, nu i-o fi milă de ea dacă alţi s-ar purta cum s-a purtat iei în ăl otobuz ? Şi uite aşa am mers cu ceartă şi în mare înghesuială, că ierea să-mi dau şi duhu. La Băileşti nu există aşa ceva, jur că nu există, acolo juveţii să salută şi te întreabă de toate ălea. Mai bine rămîneam acasă şi nu să mai lega nimenea de mine şi de alţî.

Ajunşi la destinaţie a trebuit să trecem pin pasaju subteran. Ce să vezi '? ! Ce să vezi ? ! Oamenii merg pe didisupt, iar maşinile,
1 i'2 >
d" sint maşini, merg pe deasupra. Bine că n-a fost si Sară cu n i, v-a cine ştie ce boroboaţă ar mai fi făcut.

In faţa teatrului, îmbulzală, de, toţ oltenii îşi dădusără întîlnire la Teatru Naţional, ca să-şi vadă suratele zîse „Gaiţe".

Naş Pantelică, cu mai multă isperienţă în ale teatrului, după ce cumpără beletele de la casă (na, uitai să-1 întreb dacă nu cumva şi casierele teatrului sînt şi ele oltence), urcarăm noi cu sfinţenie treptele de marmoră şi tare mă minunai de toată frumuşaţa asta de teatru. Mă', la noi, la Bâileşti, zău, că nu văzui aşa ceva, zău că nu văzui.

Nici nu aj.unsărăm bine în sala de spectacol, că nişte fete, unele bălaie, altele mai puţin, ne luară în primire ca să le arătăm beletele, ca să loăm program de sală, că nu ieste de ajuns să stai cuminte în fotoliu şi să te uiţi la spectacol. îl trăsăi uşor de haină pe naş Pantelică şi-lj întrebai dacă nu cumva am intrat în împărăţia oltenilor, că numai oltencele îs aşa de aprige, că te întreabă cîte în lună şi-n stele şi nu te lasă în pace cu una cu două. Rîsă de nu mai putu naşu Pantelică de nărozîia mea şi mă împinsă uşor către rîndu unde aveam locurile.

Locuri bune, bune locuri loă naş Pantelică şi-m zîsăi că probabel să cunoaşte cu una din casierele teatrului, că dupe noi venea aşa o mulţime de lume, aşa o puzderie de oameni şi de peste tot se auzea o mozîcă, frate, aşa că te apucă la inimă şi mă gindii cu mare drag la Veta mea, care rămase să-i ţînă de urît naşei şi să mai vadă de neastîmpăratu ..la de Sucă.

Săraca Veta, mă cuprinse o milă de ia, că-mi venea să las baltă întîlnirea cu „oltencele".

Lumina să stinsă uşor, mozîca să potoli şi după ce să rădică cortina, dădui cu oichii de-o casă mare, bogată şi de nişte femei c« să învîrteau de colo-colo.

îl trăsăi de mînă pe naşu şî-i zîsăi :

— Pă', aici nu sînt oltencele noastre, bre ! Nu vezi că aici e Draga Olteanu în carne şi oasă, Coca Andronescu, bre. Tanţa lu Costel, Tanţa lu Costel, bre, unde mă adusăşi, îţ baţ joc de mine ?

Unu nervos, din spate, mă bătu pe umăr ea să termin vorba, iar alţii mă sîsîiră.

Actriţele jucau cărţ, să certau intre ele, mă, aprige şi actriţele astea, mă, parcă ereau muierile noastre din sat cînd să ceartă din te miri ce, că nu mai poţ să le potoleşti cu nimic şi numai cînd au obosit atunci să duc pe la casele lor, ca a doua zî să înceapă gîl- ceava din senin, din senin s-apucă de gîlceavă. .

Mi se făcu milă de ăle certate şi avusăi aşa o clipă dorinţa dc-a mă duce pe scenă şi s-o zgîlţîi puţin pe Draga Olteanu că iea iera c apu răutăţilor, nimeni nu i-a mai intrat în voie pînă la fîrşit.

In pauză, îmi zîsă naş Pantelică despre tot ce să petrece în faţa oichilor noştri şi d-abia atunci înţălesăi eu despre ce este vorba în piesă.

Mă, şi ăsta care scrisă piesa, mă, parcă a stat cu iele, că aşa de bine le zîcea şi aşa de bine le-a prins nărozîia că parcă ar fi fost fratele lor. Şi inte una, Aneta Duduleanu — a mai mare şi voinică, mă, că arţăgoasă muiere ieste, nimeni nu-i mai intra în voie. Am avut părerea că pe toate le-ar tîrnui Duduleanca asta mai mare, sa te ferească sfîntu să intri în mîinile ei, că praf te face, nu altceva, praf te face.

Gătite cu mărgele, cu cercei, mănuşi, bre, ba şi cu maşină mică la scară, tot viespii au rămas, pînă n-a băgat-o în mormînt pe aia bălaie, pe Margo, nu s-a lăsat, gaiţe adevărate, gaiţe, nene, gaiţe.

Da' îmi plăcu cum jucară toate şi ăle mai puţin tinere, şi ăla tinere, toate sclifosite şi înţăpate. Păcat că nu le văzu şi Veta mea. Da' bărbaţii, mă. nişte papă-lapte, nu le-a zîs nici unul măcar să tacă, nici unu nu îndrăzni, că săreau toate pe iei şi-1 nimiceau. Nici unu nu* avu coraj. Mă minunai tare de ce văzui şi ce auzîi, că după fîrşirea piesei îl loai pe naş Pantelică şi mă dusăi la actori şi le făcui invitaţia să vină şi la noi, la Băileşti, că îi primim cum să cuvine şi că oltenii noştri or să fie încîntaţi.

Cum mă văzură, cu toţî îmi mulţumiră de invitaţie, da' ce chi- răială pe ei, că mă cunosc de undeva, nu ştiu prea bine de unde sau că samăn cu cineva, da, samăn cu Nea Mărin, juvetele de la televizor şi uite aşa făcurăm cunoştinţă şi mult să bucurară, să
Mi
bucurară mult că le făcui o vizită şi că or veni degrabă la Băileşti.

Şi acu mă grăbesc să ajung mai repede acasă, să nu ajungă „gaiţele" înaintea mea, că ar fi mare ruşine.

£u primu trin aterizez acasă să am timp să scoţ nişte zaibăr de ăla de care-i dădui lu naş Pantelică de Anu Nou, iar Veta să aibă timp să facă nişte plăcintă cu praz, .prăjitura naţională a oltenilor că, de, muieri aprige sînt „Gaiţele" şi apoi om avea de-a face cu ele, că doar sînt invitatele mele ş-ale ălor din Băileşti.

S -auzim de bine.

ANUL NOU 1978

Mă, fraţîlor, pă nesimţite să scursără şi zîlele lu 77. Vorba lu Tăqăsucă a lu S.mdu lu Pezevenchiu : „Lambă, lambă iar n-ai gaz. io ţ-ain pus şi tu l-ai ars." •

Da' cum anu ăsta care trecu fu an bun şi să făcură de toate şi pentru gură şi pentru alte t ebuinţe, zîc :

— Mă, Veto, fata tatii, ai, fă, să no tragem şi noi sufletu oţîră şi să chibzuim cum petrecem mu care trecu şi mai ales cum îl în- tîmpinăm pe ăla care vine Că la noi, la români, sărbătoarea de Anu] Nou are două feţe. Un i întoarsă spre ce fu şi alta întoarsă spre ce-o să fie.

— Mărine, zîce muierea, io parcă nu l-aş mai face acasă, că dupe aia am de . muncit cîte o săptămînă pînă pui iar casa pe roate.

— Da' unde atunci, la naşu Pantelică ?

— Pă', cum dar, Mărine. io fug de muncă di la mine şi să mă nham la treabă la naşa Reta ?

— Pă' atunci ?

— 'Ai, Mărine, să ne-nscriem şi noi să mergem undeva la munte, să petrecem numa noi doi, ca doi porunghei.

— Fă, zîc, bine gîndit, da tu fii fată deşteaptă. Pregăteşte şi o oală cu sarmale, nişte răcituri, murături, că de zaibâr mă-ngri- jesc io.

— Pă' ce nevoie avem, Mărine, nu ne-nscriem şi cu masă ?

— Mă, zîc, nu ştii tu vorba românului, că „paza bună trece primejdia rea" ?

— Bine, bine, ceva de-ale gurii o să iau, da de zaibăr ce mai avem nevoie să te omori cu o dămijană ?

— Mă, femeie, uite ce ie, tu vezî-ţi de raiohu tău, că io am grije de-al meu ! Nu plec io fără motorină la drum. Iote l i ea !

Mă, fraţilor, zîs şi făcut. Mă dusăi io să iau bilete, ca să petrecem anu nou, sus la munte, la Stejeriş, la cabana „Căprioara",

— Mă, nea Mărine, zîce nepotu Sucă, să n-ai parte de abonament la tilivizor pe anu care vine, dacă nu mă iei şi pe mine să petrecem Anul Nou la-nălţime, că fără mine nu te descurci, că io cunosc, că am mai fost la Stejeriş cu iscursîie, da matale ?

— Mă, zîc, io te-aş lua, da mi-e că ne facem de pomină.

— Nea Mărine, mă jur că nu ies din vorba nu tale.

— Atunci, jură-te !

— Pă' cum ?

— Zî dupe mine, cuvînt cu cuvînt !

— Zî dupe mine, cuvînt cu cuvînt !

— Stai, mă, oţîră, că nu-ncepu jurămîntu.

— Stai, mă, oţîră, că nu-ncepu jurămîntu.

— Ilo, mă, nărodule !

-»- Ho, mă, nărodule !

Jart, şi-i trăsăi o palmă, să-1 opresc.

— "Ce dai, mă, nea Mărine, că matale zîsăşi.

— Ce dai, mă, nea Mărine, na, că mă molipsii di la nărod! Mă, fii atent aci la mine. Zî aşa : Să-mi cadă păru dupe picioar? dacă oi ieşi din vorba matale.

— De ce taci, mă ?

— Pă' cum dar, vrei să-mi mai tragi o palmă ?

— De ce ?

— Pă' io n-am păr pe picioare, matale ai. Vrei să mă prinz' Mă, nea Mărine, să fiu al dracu, dacă să . mai ezistâ şmecherie cu ghivent.mai mare ca matale.

Dacă văzui că mă laudă aşa, mă mai muiai.

— Mă, zîc, atunci jură-te tu pe ce ai mai scump.

— Mă, nea Mărine, să n-am parte de ce văd naintca okhilor.

— Mă, şi ce vez tu-naintea oichilor ?

— Pe matale ! "

Jart. îi mai trăsăi o palmă.

— Nea Mărine, io îţ spui cinstit pe faţă, că ce am io mai scump pe lume eşti matale., şi matale te superi ?

147

— Mă, Sucă, iartă-mă. Iote. mă loă mîna pe dinainte.

— Pă' n-ar fi fost mai bine să.te ia mintea ?

— Mă, zîc, ia vez, că iar mă păgubeşti de fr'o două.

— Nea Mărine, bag samă că ai început să-nbătîrneşli, că nu mai ştii de glumă.

Mă, fraţilor, ce să mai lungesc vorba. Cu chiu cu vai, ne suirăm în trin, da n-apucarăm toţ la un loc, nuu. Io, cu Sucă, nimerirăm, bag samă, la compartimentu ăla pe care îl lasă cefereu dinadins fără foc, ca să nu să strice răciturile.

Pînă la urmă ajunsărăm Ia Craiova, de unde loarănn otobuzu pentru Stejeriş.

Mă, fraţilor, da ierea o-nghesuială... Acuşica, ie drept, că mai mult din cauza dămijenelor, că ierau mai multe decît călătorii.

— Mărine, ăştia or merge toţ la Stejeriş ?

— Nu cred, Veto, că dupe cum văd numa io am dămijana plină, alelalte sînt goale.

Da-1 întrebai pe şofer :

— Mă, frate-mio, unde să duc cu atît amar de dămijene ?

— Pi la neamuri, la ţară, să mai facă plinu de sărbători.

— Mare minune, zîc, io am mai fost cu otobuzu ăsta şi astă vară. Acu ie plin de dămijeni, astă vară n-am văzut pe nimeni cu sapa să vină la neamuri, să dea o mînă de ajutor.

— Aşa ie, zîce şoferu, ie mai uşor de pilit decît de prăşit !

Ajunsărăm noi la poalele Stejerişului. Da' cum ninsasă nevoie mare, nu mai răzbea nici-un otobuz pînă sus la cabană.

— Pă', ce ne facem, Mărine ? zîce Veta.

— Lasă, dadă Veto, zîce Sucă, iote mergem cu tilifericu.

•— Olele, cu scaunile ălea legate pe sîrmă ? Nu mă sui, nici moartă !

— Taci, fă, să nu mă faci ele rîs, tu nu vez că suie toată lumea ?

---Auz, nea Mărine, da' cum ne suim toţ, că pe scăunele n-au loc decît cîte doi.

— Lasă, mititelule, că tu mergi cu mine, zîce una, da sănătoasă ştii, mai ceva decît Marghioala lu Fleaşcă, adică avea suta cu bătaie, ce mai, sărea bine suta de kilograme.

1 18

Să sui Sucă al ateu cu ea,- da' scăunelele cam într-o rină, ştii ?

— Nea Mărine, dă şi dămijana să ne chilibrăm oţîră.

~ Lasă, chiiibrează te cu sarmalele, că dacă scapi dămijana, te omor !

Io mă suii cu Veta pe alt scăunel şi-ncepu să ne tragă-n sus. Mă, frate-mio, erea o frumuşaţă, să vedeau spinările munţilor, albe, supt noi. pădurea, brazii coperiţi de zăpadă, ca-n bazine, ce mai.
. — Ce zîci, Veto, de atîta frumuşaţă ?
— Care frumuşaţă ?
Cînd mă uit la Veta, ea cu oichii nchişi.
— Ce faci, fă,.deschide oichii !
— Nu pot, Mărine, că ameţesc, că io şi cînd eream mică nu mă dam în scîrci, că ameţeam.
— Iote, mă, şi io credeam că mă ţii aşa-n braţe, de drag.
Mă, fraţilor, da odată ne pomenirăm că să opreşte tilifericu şi rămăsărăm atîrnaţ.
Supt noi, fr'o sută de metri, aşa. Da', avusăi năroc cu zaibăru, că trăsăi un gît şi-mi mai revenii, hui mai veni inima la loc.
Mă, zîc în mintea mea, mare coraj au şi-mparaşutaţii ăia. Auz, mă, frate-mio, să-ţ iei tu inima-n dinţ să sari aşa-n hău. Mare minune... şi mai trăsăi un gît. Că, io, bag samă, că dacă sta tilifericu înţepenit mai mult, îmi făceam coraj de-mparaşutat, că, dupe al patrulea gît, începu să mi să pară pămîntu mai aproape.
— Mă, Sucă, bagă de samă să nu să rupă scaunele cu voi.
— Nu, mă, nea Mărine, că ne orientarăm, ce dracu ! Iote, cluin- neaiei mîncă din sarmalş^şi ne mai uşurarăm oţîră.*
— Mă, nărodule, ciiffi vă uşurarăţ, mă ? Ce, le aruncă jos ? Le băgă n burtă, aşa că tot atîta atîrnaţ.
— Că bine zîci, nea Mărine. Lasă c-o tai io di la porţîie... Nea Mărine, vez că asta vrea să m-arunce jos.
— Pă' di ce, mă ?
— Zîce să mă duc dupe sarmale, că io aruncai" oala să ne uşurăm.
— Las-o, mă, să te-arunce, că să dezechilibrează scăunelu şi vine dupe tine.
Da' avusărăm năroc, că plecă tilifericu, şi începu şi Veta să mai răsufle.
Pîn' la urmă ajunsărăm la cabană, aci, la „Căprioara". Da', aci, altă dandana, că cică nu sînt locuri, că toate sînt ocupate de echipa de fotbal „Leii din Socaricu", care sînt în refacere.
— Da' di ce să refac, mă, frate-mio, cî.ştigară fr'un campionat ?
— Da' de unde, că nu fură-n stare să bage măcar frun gol în toată etapa, adică să fiu drept de băgat, băgară fro cinei, da' la ei în poartă. Acu, să refac, că de aia au comandat numa vin de Dră- găşani şi fro două sute de sifoane, că anu trecut au beut de Odo- beşti şi gol, că cică d-aci li s-or fi tras, di la gol şi acu vor s-o dreagă.
— Pă' şi noi ce facem, că avem bilete pentru ,.Căprioara" ?
— Duceţi-vă la „Ursuleţu", mai la vale.
Aci, la „Ursuleţu", ajunsărăm greu, că trebui să trecem pintr-un loc pe unde treceau unii la vale, pe nişte doage de butoi, repede de-ţ loau oichii.
— Mă, nea Mărine, unde s-or grăbi ăştia aşa, zîce Sucă, io m-aş loa după iei,
— Ba, stai dn\cu locului şi ajut-o pe ţaţă-ta Veta să n-o ia la vale.
Aci, la „Ursuleţu"..., alta ! Că cică...

— Dumneavoastră aveţ bilete la „Căprioara". Aci nu mai avem locuri, că să filmează.
• — Ce să filmează ? întreb io.
— Filmu „Zăpuşala".
— Zăpuşala, pă', acu iarna ?
— Pă', dacă nu l-au terminat ! Da' nu face nimic, că iote rînim de zăpadă muntele ăla. scuturăm brazii şi ie ca vara. Dacă vreţ să filmat şi dumneavoastră, dezbrăcaţi-vă-n cămăşi...
— Las-o moartă... S-o chema filmu „Zăpuşala", da' mie mi -a-ngheţat şi zaibăru-n dămijană.
— Pă' di ce nu spui că ai zaibăr, mă, nene, că atunci poate mai găsîm frun loc... două...
— Vez, Veto, ce bună ie motorina ?
Ne-apucarăm noi să facem formele de cazare, aşa că io scosăi dopu la dămijană...
— Mă, nea Mărineee. vino repede ncoa, să auz un ecou, cum n-ai mai auzit, că ie aci o vale mareee...
150
Mă. fraţîlor, şi mă duc io în spatele eabanii. Ierea o prăpastie, de nu să vedea fundu şi în faţă să ridica un munte pînă n nori. Priveam şi nu ne venea să credem 1 începu Sucă al meu, să strige :
— Cotu şi pişeotuuu... Nimic.
Strigă iei iar, cît îl ţineau boşogii.
— Cotu şi pişcotuuuuu... ■ Iar nimic.
Mă, nărodule, zîc, nu s-aude, nu să--ntoarce glasu, că ie zăpada moale. Ie afinată.
— Stai că mă duc mai la margine.
Mă, fraţîlor, n-apucai să-1 opresc, că unde nu alunecă Sucă al meu şi o loă la vale pe turu nădragilor, de ziceai că ie sîmplonu de Caracăl.
— Ajutooor ! striga iei, săracu. .
— Cotu şi pişeotuuu...
Auz, al dracu ecou, taman acu răspunsă !
Aşa că în loc să petrecem la „Ursuleţu", plecarăm la vale să-1 căutăm pe nepotu Sucă.
— Mărineee... Mărine, dacă mănîncă copilu fr'un urs !
—- Lasă, fă, că dacă s-o-ntîmpla una ca asta, n-o să-i fie moale !
— Pă' di ce ?
— Pă, dacă gustă din Sucă, 1-a loat dracu. Turbează pe loc. Pi la patru dimineaţa, ajunsărăm la cabana „Zori de zi".
— Veto, hai o ţîră să ne-ncălzîm, că nu mai poci !
înăuntru, veselie mare... petrecere, ce mai ! Cîntau unii, nem- ţăşte. Mie să nu-mi vie să-mi crez oichilor... Nepotu Sucă să-ncîrli- gasă de mînă cu o nemţoaică bălană.
— Ce faci, mă, nărodule ?
— Brudărşaft !
— Mă, fiţ-ar chelea-n saramură, las-o pe Brudărşaftâ-n pace si vino-ncoa !
Da' vine unu la mine şi, cu oichii pă dămijană, zîce :
— Bite zăr !

— Ce zăr, mă, că ie zaibăr, dă-1 dracu. Pe urmă să uită la Veta şi zîce :
— Frau ?
—Hau, ? ie Veta, muierej^melif?
—Son... son !
—- Ce şoşon, mă, frate-mio, că văd că ai cizme.
Mă, io bag' samă, c-o s-o-ncurcăm rău cu ăştia !
Ne aşezarăm noi la o masă, chem io un ospătar, şi-i zîc :
—Dă-ne şi nouă ceva de mîncare !
-— Ce ? zîce iei.
—Pă'... ce-aveţ.
—Pă'. aia ie, că nu avem de toate.
—Pă', daţi-ne din ce aveţ !
—Pă', io ce spusăi, că nu avem de toate.
—Mă, frate- mio, ce' vrei să zîci ?
—Zic ce zîc !
—Adică?
—- Hai că ieşti cusurugiu ! şi-mi întoarsă spatele.
Chem io pe altu, ăsta mă loă mai pe departe, cu uşurelu...
—Nene, dacă ai beut un pahar în plus, să fii sănătos, mai greşeşte omu ! E Anu Nou ! Hai să trăieşti !
-— Mă, vere, noi am mînca ceva... !
„— Pă', vez că ieşti cîrcotaş ? Pă' nu-ţ spusă colegu clar? Ni avem-de toate, adică nu mai avem nimic, s-a terminat! ...Pă' acu vii... or nu-nţălegi româneşte.
- Veto, zîc. or io nu mai înţăleg româneşte, or băieţii ăştia vorbesc păsăreşte Hai să-1 loăm pe nepotu Sucă, să mergem să căutăm pin zăpadă oala cu sarmale de-a aruncat-o nărodu din tili- feric, că altă ieşire n-avem !
Mărinee... ro nu merg să mă tai... că sînt îngheţată, bocnă..
—Ba o să mergi, fata lu tata, că a ta a fost ideia să petrecem Anu Nou la înălţime ca doi porunghei... Da' să mergem, Paloma lu tata, să prindem otobuzu să sărbătorim şi noi Anu Nou ca oamenii, acasă... nu ca porungheii voiajori...
Da'-nainte de-a pleca, vreau să vă urez din inimă : Un an bun. Roade bogate, Pace,
Sănătate, că-i mai bună decît toate ! La anu şi la mulţi ani!

REVELION 1979
Mă, frate-mio, avusărăm parte anu ăsta de o toamnă, cum mai rar are omu parte să vadă. Lungă şi frumoasă, însorită si mănoasă, de ne sădi la toţ în suflet bucurie şi voie bună. Că-mi
şi zîsă Saiche a lu Zăpăcitu, tractoristu, de :
—Mă, nea Mărine. dacă ar fi toate toamnele aşa, să fiu al dracu de n-aş umbla pe tractor numai cu mînuşi albe !
—Mă, Saiche, ai răbdare că odată şi odată o să scape oamenii nu numa de foamete, da' şi de murdărie.
Că i-am zîs si lu Veta :
A

— Fă, dupe mintea mea, dacă toţî oamenii s-or otarî să nti mai cheltuiască banii pe armamente, ar fi viaţa o sărbătoare şi munca ar fi curată, ca o fată mare primenită să să ducă la horă. Da, odată şi odată trebuie să le vie mintea la cap oamenilor, şi atunci pacea ar înflori în zîmbetele şi privirile lor.

— Mărineee, Mărine, mi să pare mie că tu cam faci politică.

— Pă, tu nu faci, muiere ?

— Nu mă prea pricep !

— Copii, ai făcut ?

— Făcut!

— De crescut, i-ai crescut ?

— Pă cum nu ?

— Pă atunci, tu faci politică mai abitir ca mine şi încă d-aia bună, că dacă ai dat viaţă la copii şi i-ai crescut, însamnă că tu lupţi pentru viaţă, pentru pace !

153

Da' iote mân loai cu vorba şi uitai ce vreau să zîc. Aha ! Vorbeam de toamna asta că a fost frumoasă şi mănoasă.

D-aia, cum să apropiau zilele lu '78 de fundu sacului, ii zîc lu Veta :

— Veto, pregăteşte-te de drum, să mergem să sărbătorim Anu Nou la Bucureşti, la naşu Pantelică.

— Mărine, io parcă n-aş mai merge.

— Fă, zîc, nici io n-aş merge, da n-avein încotro, că ui-a trimis naşu vorbă, că nu cumva să-1 las fără zaibăr de Anu Nou, că să-neacă cumva fr'unu cu sarmale şi dacă n-are ce loa de beut şi dă ortu, îl am pe suflet şi-1 port în spinare pe lumea ailaltă. Şi io decit să fac pe măgaru cu a bătîrnă în spinare, de rîsu lumii, mai bine îi duc zaibăru şi gata !

— Mărinee, Mărine, te-ai prostit, ai început să crez în blestemele lu Pantelică ?

— Nu. fă, da mă fac că cred, ca să nu-i stric omului plăcerea. Da o răzbunare tot am io pentru iei şi nu pă lumea ailaltă, pe asta d aci.

— Ce răzbunare ai ?

. — îl loăm cu noi şi pe nepotu Sucă, să le organizeze viata la ald •• naşu.

Zis şi făcut. Ne făcurăm noi paporniţăle, umplurăm dâmije- nele. Pe Bismarc il loarăm viu. Bismarc, de, curcanu de i-1 ducem lu naşu plocon. Nu-1 tăiarăm că ie mare al dracu, înfoiat şi ţanţoş, că îmi"zîsă nepotu Sucă :

— Mă, Nea Mărine, nu-i loa gîtu lu Bismarc, că ne deşală pînă la Bucureşti. Lasă-1 viu, să să care singur. Am io grijă de ie! !

Mă, zîc, nu ie prost degeaba Sucă. ăsta, are iei ceva în zama de sub căciulă.

Aşa că pe Bismarc îl loarăm viu, şi i-1 detei în grijă lu nepotu Sucă.

Pă, cu Bismarc avusărăm năroc, că în compartiment iere > o-nghcsuială de nu ţ puteai trage sufletu, da ierea una îmbrăcată în roşu.

Mă fraţilor, cînd o văzu Bismarc, unde nu să ttfoîă, de ziceai că plezneşte, si io, bag' samă, că ar şi fi pleznit dacă din cînd in cînd n-ar fi dat drumu la presiune. Nepotu Sucă să uita pă geam şi

134

fluiera, Bismare începu şă gîngureascy, aşa că goni compartimentu. Rămăsărăm numa noi şi unu gras de sta pă trei locuri.

— Matale, zîc. nu ţi e fricâ de curcan ?

— Nu, zîce omu, dacă ai şti matale cîţi clin ăştia au intrat în gliiozdanu meu, şi să bătu cu mîna pă burdihan.

Eee, cu chiu cu vai, ajunsărăm noi la Bucureşti, da nu-nainte de a plăti o amendă pe măsură, că al dracu curcan cînd veni con- trolu, nu stătu şi iei ca lumea liniştit sub bangă, că controlorii avea nişte ciorapi vişinii şi cînd îi văzu, Bismare începu să-i ciugoalâ, de să sperie omu si sări in braţă la Veta.

— Bine, zîc, că fusâi de faţă, Veto tată, că dacă veneam de afară dupe culoar şi te găseam c-un -ceferist în braţă, cred că nu-ţ mai trebuia belet de-ntors.

Cînd ajunsărăm la alde naşu, acilea pregătiri mari... Nici nu intrarăm bine pe uşă, că pe Veta o şi cherdui în aburii di la bucătărie, că abea o aştepta naşa să potrivească gustu la potroace, ru- meneala la sarmale şi crescutu la cozonaci.

Pă mine mă loă naşu in primire :

— Mă, fine Marine, adusăşi zaibăru ?

— Pă da cum dar, să putea altfel ?

— Ia dă-l-ncoa, la probă [1]

Probă naşu un pa'ar, nu să dumiri probă p-al doilea, plescăi din limbă şi, după proba-treia, îi pusă eticheta

— Valută forte ! îi trag preşu de subt picioare, lu şefu meu de sirvici, cu zaibăru . Da' ea nu cumva să-şi moaie-n iei mustăţile ăl bătîrn, ajut- , să-1 punem la- adăpost.

Loai io dămii mă loai dup--- naşu. Da' văd că în loc să mergem spre pivn;; ni duce in odaia bună şi deschide o casă de bani, de i-a dat-o ir. «-. >ş, Reta de zestre, ăi bătirni. goală. Nu pe naşa, pe casa de ban; i-a dat o goală şi goală a stat pînă ce .» băgat naşu zaibăru-n ia A iu- naşu uşa cu trei chei şi-a băgat cheile-n pozînar. '

— Fine Mărine acuşica avem acoperire în aur !

— Poate vrei să zici, în zaibâr

— Lasă, mă ci zr.ibăr..' tău 'O nur cu'at !

Mă. frate-mio. c' î>- tia 10 intrai in zoru ăl mare, că mă Irimea- sără dupe sifoane.

Mă dusăi io la fabrica de sifoane, da aci ierea o coadă, de tre- juia să stea strimbă dupe colţ, că altminteri o scurta otobuzu .'37 de trecea p-acolo.

Mă aşezai io la rînd şi-ncepui să beau tutun şi să-mi rumeg •ăbdarea. Că aia ie, la treburi d-astea, de asta ai nevoie. De răbdare şi tutun !

N-am de lucru şi intrai în vorbă c-un coleg de suferinţă. Zîc :

— Mă, fraţîlor, di ce nu v-aţi umplut sifoanele pînă acuşica, de aşteptarăţi ultimile ceasuri din '78 ?

— Da' matale di ce nu le-ai umplut ?

— Pă io nu sînt de-aci.

— Da de unde ? '

— Di la Băileşti.

— Şi ce, p-acolo, pin Oltenia, nu să umplu sifoanele, de hiaşi drumu pîn' la Bucureşti ?

începură toţ să rîdă, da unu mai şugubăţ zîce :

— Auz, bade, da matale ştii di ce sînt oltenii a doua zi de Anu Nou zgîriaţi pe oichi ?

-— Nu ştiu, mă, frate-mio ! Da ce vorbă ie aia ?

— Pă d-aia. zîce iei, că de Anu Nou mănîncă şi iei cu furculiţa.

Auz, mă frate-mio, vorbă la iei I

Altu zîce :

•— Da ş!ii di ce, mai nou, oltenii nu mai fac mămăliga-n ceaun ?

—- Nu ştiu, zîc, da-n ce o fac ?

— Pă, in tigaie, ca să aibă loc în servieta diplomat.

[1] Aaa, mă, fraţîlor, v-o spui p-a dreaptă, mi să sui sîngele la cap. da mă apţinui, ştii... mă apţinui, că n-aveam încotro, păi n-aveam încotro, ce mai.

Da' nu mă lăsa" nici io ! Zîc :

— Da' dumneavoastră ştiţi, di ce au oltenii bazoane de chele I: coate ?

— Nu ştim, zîşără iei într-un glas !

— Pă d-aia, zîc io, ca să-şi facă loc pintre fraieri.

— Cum vine asta, zîce unu.

— Iote aşa, zîc io, şi-mi făcui vînt de ajunsăi în faţă.

Da' tot nu scăpai d-acolo înainte de unşpe şi ceva. Mă, zîc, ştii că iar păţăsc fr'una, dc fac Anu Nou în tramvai, numa cu tutur si sifon.

15(5

Mă, fraţilor, eu chiu cu vai, ajunsăi acasă înainte de miez;» nopţii. Acilea, în loc să găsesc petrecerea în toi, ierea o hărmălaie că la-nceput nu prea îmi dam sama ce putea să fie.

încet, încet, mă dumirii... ! Al dracu Bismare, cînd nepotu Sucă să oţărî să-i ia gîtu pe balcon, să opinti, să zbătu şi, fîlfîind de două ori din aripi, sări pe balconu de-alături, care iera mai mic.

Sucă cu alde naşa începură să ehirăie. Ieşiră oamenii din balconu cu pricina pi la fereşti, alţii pi la balcoane.

Nărodirde Sucă n-avu de lucru şi strigă :

— Păzea, că sare de sus !

Unu mai tare de urechi, în loc de sare de sus, înţăleasă că arde sus, ce să facă omu, chemă pompierii !

Acuşica, scandalu ierea în toi, că nu iera nici foc, da nici Bismare, că sărisă în stradă şi-1 loasă unu, îi legasă o funtiţă roşie de gît şi plecasă cu iei la gară, să zîcă „La mulţi ani" la călători.

Da' ce ierea afară, ierea nimic pă lîngă ce ierea în casă ! Pă da, că masa ierea pusă, da naşu cherdusă cheile di la casa de bani şi nu putea să umble la valuta forte. La zaibăr, de 1

Mă, frate-mio, mare năcaz, că să adynasă lumea, masa începusă, să apropia Anu Nou şi iei n-aveau cu ce-nchina, cu ce ura, de!

Chemasă naşu pe mecanicu di la bloc şi să căznea, săracu, cu nişte dălţi, cuie, sîrme şi alte drăcovenii.

Sucă-al meu îi da o mînă de ajutor şi-şi da cu presupusu :

— Auz, mă, nene, n-ai nişte praf de puşcă să-i arucăm broas- ea-n aer ?

— Mă, Falconeti, zîc, pleacă de-acolo, nu-ţ mai băga nasu unde nu-ţ fierbe oala !

— Lasă copilu, zîce a bătîrnă, să-nveţe o meserie.

— Iu, Doamne ia-mă, zîc, asta ar mai lipsi, să-nveţe nărodu să spargă case de bani !

— Pleacă, mă, d-acolo, lasă că te-nvăţ io meserie, la primăvară, cum să ară şi să samănă pămintu.

— Eee, zîce naşu, dacă ar fi aci pretenu meu din armată, Flori că Gură de Lup, ar deschide-o cît ai zîce peşte.

— Pă du-te şi cheamă-1, zîce naşa Reta.

■— Pă nu este acasă, zîce naşu, ie la o şcoală de reciclare pe şase ani.

— Ce fel de reciclare, întrebă unu.

—învaţă să spargă ehiatră, zîce naşu.

Da' tot cu Sucă avusărăm năroc, că zîce :

—Mă, nasule, am o ideie !

•— Iu, Doamne, ia-mă, asta ne mai lipsea, zîc.

—Ce ideie, mă, zîce naşu.

—Pă io zîc să zdruncinăm casa de bani pînă s-o sparge dămijana şi pe urmă curge zaibăru pi la broască.

Mă, fraţîlor, aşa şi făcurăm, de io, bag samă, că, de cînd ie lumea, ăsta ie prima zaibăr obţinut pin efracţiune.

Şi acu, în prag de an nou, vă urez, din inimă, sănătate, spor la muncă şi, mai întîi şi-ntîi, pace, că ie mai bună decît toate.

La anu şi la mulţi ani !

ANUL NOU 1980

Mă, fraţilor, mare minune şi eu vremea asta Pînă a băga de samă, iote, că mai trecu un an. Mare minune cu vremea, nu ştii cînd trece.

Acu io v-o spui p-a dreaptă. Di la o vîrstă-ncolo, parcă trece şi mai repede. D-aia ie bine cu omu să să grăbească şi să-nfăptu- iască din tinereaţă ce are de-nfăptuit, că pe urmă încep să te-ncurce, ba şalele, ba vederea, ba auzu, ba ţinerea de minte.

Că mă uit io la a bătîrnă, la soacra lu naşu Pantelică, de. cînd ierea tînără, cine mai ierea ca ea ? Că avea o ţinere de minte de te speria. Acuşica, săraca, uită di la mînă pînă la gură.

Intră odată în odaie peste naşu Pantelică, şi 1 întreabă tot pe iei :

—Aba, Pantelică, mamă, di ce venii io ?

—Ca să ai de unde pleca, coană mare !

—De unde să plec ?

—De aici.

—Şi unde să mă duc ?

—Spre bucătărie-ncolo !

—Da' ce să fac acolo ?

—Să nu dea ciorba-n foc !

—Ai dreptate, maică, că bine zîci !

Şi plecă, săraca, da' din uşe să-ntoaroe :

—Pantelică, maică, nu ştii tu încotro e merceria?

—Spre Sfrnta Vineri, coană mare !

•— S-a şi făcut vineri, că io credeam că e de prînz, că-mi te cam foame.

—Aba, nasule, zic, pă ce, uită să şi mănînca, săraca.

159

— Da de unde ! De mîncat, maninca. citi ' uită că a mîncat. Dă ieri a mîncat de fr'o nouă ori, şi spre sară, cînd să ne culcăm, zîce :

— Da' noi, astăzi, nu ne aşezăm odată la masă, că nu pusăi nimic în gură toată ziulica.

— Mă, nasule, zîc, da' le-ncureă rău, săraca.

— Mă, fine Mărine, ţîne minte di la mine, că asta, a bătîrnă, aşa o să le-ncurce pînă la urmă, de ne-ng'roapă pe toţi !

—• De, mă, nasule, fiecare vîrstă cu plăcerile ei, ce să-i faci !

Da' cum să apropia fîrşitu anului, îi zîc lu Veta :

—• Mă, Veto, fata tatii, pă ce, fă, noi ne lăsăm aşa ? Noi unde petrecem Anu Nou ? -v

— Mărine, zîce fomeia, io parcă l-aş petrece, odinindu-mă, că m-a cam ajuns osteneala.

— Lasă, fă, că o să ne odinim cînd ne-o veni vremea, de-o să ne troznească ureichile Acu, cît mai sîntem zdraveni şi verzi, trebuie să ne-nveselim. Trebuie să ne-nveselim, că avusărăm an bun, sîntem sănătoşi, să făcură de toate şi zaibăru dă cu coatele în butoi de nerăbdare.

—- Pă di ce, zîce Veta.

— D-aia, că cică vrea să mă cunoască, să vadă di ce sînt în stare şi n-aş vrea să mă fac de rîs.

Da' n-avusărăm parte nici anu ăstă să sărbătorim Anu Nou acasă, că primii o tiligramă di la naşu Pantelică, care nu suferea să fac altminteri.

„Fine Mărine, vino urgent Stop Revelion sac Stop Adă zaibăr Stop Stop Te sărut Stop al tău naş Stop Pantelică Stop".

- Veto, zîc, nu mai ie de stat, trebuie musai să mergem, că-mi spune mie inima că naşu ie la-nghesuială şi trebuie să-1 ajutăm !

— Pă, de unde ştii tu că ie la-nghesuială ?

— Pă' nu vez cîţ de stop ne scrisă, săracu ?

— Mărine, io parcă n-aş merge. Dacă vrei, du-te tu singur... Şi-ncepu muierea., ba că p-ici... ba pă dincolo...

Dacă văzui că mişcă-n front, odată mă-nfoiai şi detei milităria jos din pod.

— Fă, fii atentă aci la mine. Din clipa asta, comanda la băiatu ! Stop. Noi doi mîine Bucureşti Stop Cu zaibăru Stop Guraaa
Stop Stop! •"

160

A doua zî, conform ordinului de împrăştiere, plecarăm la gară, da fără Ipsilante. Că uitai să vă spui :

Mă apucasăm să-1 îngraş pe Ipsilante, curcanu de, să-1 îngraş pe Ipsilante special pentru sărbători. Da' cum dădusă-n daru beu- turii, că-i mai dam cîte un ciocănel de rom, să să frăgezească, că mi-a şi zîs nepotu Sucă :

— Mă, nea Mărine, curcanu matale duhneşte ca Gogu lu Plămădeală, cînd ia chenzina.

Aşa că să făcusă zdravăn Ipsilante, numa bun de băgat la cuptor. Da' într-o zî dm săptămîna trecută, caut io curcanu să-i dau boabele şi raţiia de rom, ia-1 pe Ipsilante de unde nu ie. Il caut io in coteţ, pe sub magazîie. dupe pătul... Pînă la urmă îmi dau cu presupusu că o fi ieşit pin

fundu grădinii, spre baltă-ncolo. Mă duc io şi cînd ajung la malu gîrlii, rămăsăi cu gura căscată, ca trăznit.

Pe malu gîrlii, finu-mio, Jenică a lu Crăcănel, şedea pe chici şi jur-împrejuru lui. penele lu Ipsilante.

— Unde ie curcanu, mă ?

— Nasule, nu te supăra, da a zîs dumnealui, Ipsilante, că vrea să să scalde oţîră şi m-a rugat să-i păzesc ţoalele.

— Şi unde să scaldă, mă ? Fi-ţ-ar starea ta a dracu !

— în oală, naşule, la ăia mici, la copilaşi, că aşa le-a plăcut curcanu, c-au strigat toţ şapte-n cor : „Săru-minl lu naşu, trăiască Ipsilante !"

— Pă' ce să mai trăiască, mă, dacă i-ai loat gîtu. Lasă că ne socotim noi cînd mă-ntorc di la Bucureşti !

Şi iote aşa, mă fraţilor, m-a lăsat finu Crăcănel fără curcan de sărbători.

Aşa că plecai ia naşu, cu Veta, cu zaibăru şi dacă nu-1 mai avusăi pe Ipsilante, ca să nu mă cluc cu mîna goală, îl loai cu mine pe nepotu Sucă.

Da' în trin ierea o-nghesuială de nu puteai să-ţ tragi răsuflarea, da avusărăm năroc cu Sucă, că le zisă la oamenii dintr-un compartiment :

— Nu vă supăraţ. lăsaţî-1 şi pe dumnealui, şi arătă la mine, jurat ti, să stea oţîră jos, că 1-a muşcat un cîine turbat şi dacă stă mult în picioare ! apucă năbădăile...

Aşa că rămăsărăm singuri în compartiment, cît ai zîce peşte !

U - Sâ ridero cu... Neu Mânu - cd. 346 jgj

Ajunsărăra noi la Bueu' "şti şi d aci, cu troleibuzu, la nnşu Pantelică. Mă, fraţîlor, ce-mi place mie in troleibuz, ie lucru mare. îmi place în troleibuz, că aci sînt oamenii foarte apropiaţi unii de alţii. Pă' aveam io în faţă o cocoană bălană, care, bag' samă, venea di la coafor, că avea în cap o claie afinată aşa, şi trăznea a odicolon, că-mi şi zîsă Veta :

— Aba, Mărine, ce caţ tu cu mustaţa în păru lu asta bălană din faţa ta ?

— Taci, fă, nu vezi că ieşti năroâdă ? Pă unde vrei să-mi ţîn mustaţa. Pă' ce, io am mustaţa-n ceafă ca s-o ţîn în barba ăstuia, de mă gîdilă de cînd urcarăm ? Fi-i-ar barba a dracu !

Eee, cu chiu cu vai ajmsărăm la naşu Pantelică. Aci. tărăbolu dracu, că iereau cu pregătirile-n toi. Io plecai ca de obicei dupe sifoane, Veta intră în bucătărie, schimbu doi, la cratiţă, şi lu Sucă îi zîce naşu :

— Mă, Sucă, ia dă tu fuga şi ia tortu di la cofetărie, că vreau să-i fac o surpriză lu Reta, da vez cum îl aduci, să nu să strice, că te deznod !

— Lasă, nasule, n-avea grijă, ce dracu ! Am io grijă să nu să strice.

Pînă la urmă, ne pusărăm la masă, să petrecem anul ăl nou.

Toate începură bine. Ciorba bună, acră, potrivită de Veta cu zamă de varză, ciuşca iute şi zaibăru bun şi gros al dracu, că s-a făcut anu ăsta minune mare, că-1 şi întrebă unu dintre invitaţi pe naşu :

— Mă, Pantelică, de unde ie, mă, motorina asta, ţiţeiu ăsta, că ie bun al dracului ? !

— Di la Băileşti, din Orientu oltenesc, iote, ăsta ie petroliştii, zîce naşu şi arată la mine.

— Cum dai barilu ? zîce ăla.

— Numa pe pretenie, zîc, că altminteri n-are preţ !

Da' tot gustînd din motorină, îi cam loasă apa. Toate mergeau frumos şi bine, pînă cînd n-are de lucru naşu şi-i zîce lu ăl bătîrn, lu socru-su, de, care ie cam tare de urechi :

— Mă, tată, zîi lu a bătîrnă să aducă sarmalele !

— Fă, adu sifoanele, zîce ăl bătîrn.

— Le-aduc acuşica, zîce a bătîrnă, şi veni, mă, fraţîlor, în toiul petrecerii cu... paltoanele.

— Ne dai afară la ora asta ?

Să şifonară rău invitaţii, ce mai.

— Pă d-aia ne-ai invitat, ca să ne dai afară, ca să ne goneşti ?

Pînă le isplică naşu, că a bătîrnă n-are ţinere de minte, pînă mai beură oamenii un pa'ar, două, mai o piftie, mai o sarma... pînă la urmă să liniştiră.

— Ei, ş-acu am o surpriză pentru scumpa mea soţie ! Sucă, ad-o surpriza !

Reta, roşie ca racu, zîce :

— Pantelică, te ştiam io galant, da la o surprinză din partea ta, zău că nu mai m-aşteptam.

— Mă, Sucă, zîce naşu, nu cumva s-a stricat tortu ?

— Ce dracu, nasule, pă ce io sînt prost ? Cum dracu să să strice, că de cînd îl luoai di la cofetărie, îl băgai într-o căldare şi pusăi peste iei gheaţă pisată cu sare.

Mă, fraţilor, cînd văzu naşu tortu făcut tot una cu gheaţa care să topisă, îi dete lu Sucă cu surpriza-n cap şi stropi toţ invitaţi.

Acuşica, cred că vă-nchipuiţi ce tiribombă ie la iei acolo.

Da' io profitai de hărmălaie şi mă fofilai pînă aci la tilivizor, că nu mă lasă inima să nu vă zîc şi dumneavoastră :

— Anu care vine să v-aducă numa bucurii, belşug şi sănătate, că-i mai bună decît toate ! La anu şi la mulţi ani ! Aia ie ! •

NEA MARIN ŞI ANUL NOU 1981

Făcurăm ce făcurăm şi mai trecu un an. Un an în care avusărăm şi greutăţ, da şi reuşite încununate de bucurii.

Da' ăl mai de căpătîi lucru, dupe mine, ie că ne vedem din nou în prag de an nou, voioşi şi sănătoşi. Că acu di ce să n-o spunem p-a dreaptă. Nu ie nimic pe lume mai scump decît sănătatea şi nimic pe lume mai frumos ca omu sănătos şi la trup şi la suflet. Că degeaba ieşti sănătos ca un taur şi umbli toată zîua bosumflat şi nu te bucuri de viaţă, de parcă ai avea bătături pe suflet.

Iera la noi unu, Stan a lu Veselie. Ăstuia nu puteai să-i intri-n voie cu nimic. Dacă iera soare, iei zîcea că arde prea tare. Dac, turna cu găleata dupe trei luni de secetă şi să întîmpla să-i zîci

— Uite, Stane, bine că plouă !

Iei zîcea :

— Nu plouă bine, plouă rău !'

Cînd a vrut să să-nsoare fi-său, Stănel, cu Paraschiva lu Iorgu lu Straşină, iei zîce :

— Cum o s-o iei, mă, neisprăvitule, pe Paraschiva, tu ai orbu găinilor ? N-ai văzut că are-un neg în barbă ?

— Pă' şi ce dacă are, i-1 tai cu un fir de păr de cal.

— Pă' nu vez că ieşti năród ? Dacă i-1 tai, ce şmerchez mai are îşi cherde pe vino-ncoa !

Ce mai..., una peste alta, nu-i puteai intra în voie cu nimic ş în nici-un fel !

Degeaba îl chema pă iei Stan a lu Veselie, că înăuntru n ave; decît venin şi mohorală. D-aia vez, nu ie bine să te iei dupe nume că nu întotdeauna ce scrie pe itichetă ie şi-năuntru.

164

Pă n-am loat io o sticlă de bere şi-nâuntru ierea ulei ?

Acu, ie drept, că socru-mio a loat una de ulei şi înăuntru iera apă minerală. Acu' îl trimesăi pe Sucă să ia una de apă minerală, că poate are înăuntru bere şi le schimbăm între noi sau le schimbăm itichetele, sau lăsăm sticlele aşa şi pînă la urmă îi schimbăm p-ăia de le ncurcă, că de schimbat trebuie să schimbăm ceva !

Că dacă pînă acu cîtăva vreme iera la modă să radem itichete, acuşica, din contră, vez itichete pe toate ielea.

Pă' umblînd io pin tîrg dupe tîrguieli pentru Anu Nou, numa ce văd în faţă la grădina publică un sărgent american. Bluză kaki, pe chept scris cu arnici „U. S. Arrny' şi pe braţ, gradat.

Mă, zîc, o fi venit omu cu O.N.T.-ul să vadă Băileştiu şi cum două, trei vorbe tot mai învăţai şi io di la televizor, îmi iau inima-n dinţi şi-i zîc :

— Welcome !

îmi răspunsă omu-imediat : f

— Ilello boy, faci mişto de mine ?

Iote, mă, zîc, învăţă şi româneşte, da' nu prea bine !

Zîc :

— Cînd ieşti sîngur, nu să zîce boi, să zîce bou.

— Ai, mă, nea Mărine, ce dracu, nu mă mai cunoşti ?

Cînd mă uit mai bine, Saiche a lu Zăpăcitu^.

— Ptiu... fie-ai jurat să fii!

Iote, aşa mă lămurii io, fraţilor, ce ie cu ăle itichete, că di la o vreme mă loasăm de gînduri.

Pă' da, cînd fusăi la oraş, ierea plin de motociclişti japonezi, că scria pă iei : „Honda"..., „Suzuchi"...

Ie plin de itichete. Da acu, dacă mă lămurii că sînt româneşti, mă întreb şi io ca prostu :

— Mă, de scris pe dinafară, văd io ce scrie, da' ce-o fi pe dinăuntru ? Aia ie !

Că-nainte vreme, dacă nu mă-nşală pe mine ţînerea de minte, să puneau itichetele pe dinăuntru, acuşica, dacă nu sînt pe dinafară, cică n-are ţoala preţ.

Nu mai vorbesc, că au apărut şi pe maieuri fel de fel de poze. Ba cu barbă..., ba fără..., care mai de care mai colorate şi cu fel de fel de vorbe.

165

Pă' din cauza unui maieu din ăsta iera s-o-neurc rău de tot!

Mă duc io astă vară cu nepotu Sucă să scăldăm caii la baltă. Ne dezbrăcăm frumos, punem ţoalele pe mal şi ne apucăm de treabă.

Nici n-apucarăm să udăm bine caii, că începu un vint şi să pusă o ploaie, de turna cu găleata, nu alta.

— Sucă, zîc, echiparea şi-acasă, că pînă ajungem sînt şi caii şi noi spălaţ ca la carte.

Ne-mbrăcarăm la repezeală şi pînă acasă ajunsărăm ciuciulete, nu alta !

Acasă îi zîc lu Veta :

— Mă, Veto, fata tatii, scherbe repede nişte ţuicomicină şi dă-mi ţoale uscate, că alminteri trec pe penicilină şi n-o să-ţ pară bine.

Mă dezbrac io de ţoalele ude, cînd o văd pe Veta, că-ngălbi- neşte.

— Aba; Mărine, nu ţa ţie ruşine s-o iubeşti pe Eoni ? Cine ie Boni, Mărine, mîncaţi-aş io sănătatea. D-aia îmi mănînc io zilele cu tine de-o viaţă, ca să-ţ cherz minţile la bătîrneaţă ? Cine ie Boni, Mărine... ?

începu să bocească, săraca, de zîceai că să prăpădeşte mumă-sa !

— Mă, femeie..., ce ai? Ai dat în boala lu Calache... ? Ce tot zîci acolo, că nu-nţăleg. Să tiu al dracu dacă ştiu io cine ie Boni ?

— Cum nu ştii. Mărineee, cînd ,ţi-ai scris şi pe maieu : „Ay Iove you, Bonny !" Adică ,,Te iubesc Boni" !

— Fă, nu fi năroadă, bag samă ie maieu lu Sucă. îl încurcarăm la baltă.

— Cum a lu Sucă, Mărine, cînd scrie negru pe alb ,,I Iove you Bonny M", adică Mărin, că dacă iera a lu Sucă, sc ria : I Iove you, Bonny S, adică Sucă ! Pă' ce, tu crez că io sînt proastă, nu ştiu să citesc? Am ajuns să mă înveţ tu, inglezeşte ? Să-ţ schiarbă ţuica Boni, Mărine, că dacă pui mîna pă ia, ţi-o ţăsăl io, să mă ţîie minte !

Şi iote aşa, mă, fraţîlor, şezui fr'o săptămînă pe regim de ciorbă de lobodă, pînă într-o sîmbătă cînd i să făcu milă lu nea Vornicii şi dete la tilivîzor formaţîia de muzică uşoară „Bonny M" şi să lămuri Veta să rupă gîtu la un pui, de intrai în poiţîie.

EV io, bag samă, în prostia mea, că asta ic o modă, ceva..., că nu scrie numa pe ţoale. Aş !... Au început să scrie pe toate ielea...

Pă' veneam io spre casă şi mă-ntîlnîi cu Marghioala lu Fleaşcă, venea di la piaţă cu o plasă plină cu ceapă de apă. Da' pe plasă scria „ABBA"

— Fă, zîc, de unde găsLşi ceapă de abba ?... de apa... na, că n- cepui s-o iau şi io razna.

Dumitru lui Trăncănici avea o pungă cu Universitatea Craiova şi i-a dat-o pe două pungi cu Dinamo lu Gogu lu Sfîrîială care le loasă pe şasă pungi cu Faru Constanţa di la unu care avea şi o pungă cu Dobrin, pe care n-a vrut să i-o dea decît pe-o pungă cu F. C. Oltu, da să rupsăsă o bucată şi-i lipsa Purece şi-a zîs că nu-1 dă pe Dobrin pe iechipă incompletă, aşa că pînă una alta a rămas fiecare pu punga lui.

Pă', dacă ie să facem fiecare punga noastră, atunci mă apuc şi io şi fac sacoşe „Naşa Reta"..., paporniţă „Veta"... şi sarsanals „Sucă" sau „Saiche a lu Zăpăcitu".

Da io, spusăi, bag samă- că asta cu ietichetele ie o modă şi o să treacă, cum au trecut şi altele pe apa sîmbetii şi pînă la urmă o să umble oamenii ca oamenii, nu ca colctele poştale.

C-am văzut pe unu în tramvai la Bucureşti cu o cămaşă făcută din jurnale, aşa că pănă să mă dau jos la Obor, citisăm toată „mica

publicitate" şi ajunsăsăm la „timpu probabel", da să fîrşisă cămaşa, aşa că i-am zîs :

— Mă, frate-mio, dezbracă-te oţîră şi întoarce-o pe dos că aş vrea să aflu cum o să fie vremea.

S-a supărat omu nevoie mare şi mi-a zîs :

— Mă, agricultură, mare năroc ai, că nu-mi pun mintea cu tine !

— Ba, matale ai năroc, că ai cămaşă din jurnale !

— Adică ce vrei să spui ?

— Pă' aia, că dacă o aveai cumva făcută dintr-un calendar şi rupea fiecare cîte o foaie, intrai în iarnă numa cu guleru.

Da' cînd mă uit mai bine, pe cap avea o şapcă pe care scria „Soni". Ai, zîc, că să potriveşte !

167

— Mă, taică, tc rog să mă ierţ, da la matale, bag samă, ce scrie pe ietichetă, ie şi-năuntru, nu ca pă sticla mea pă care scria bere şi năuntru iera ulei.

Ce poate fi mai frumos, ca omu îmbrăcat cuviincios !

D-aia zîc, în anu care vine, n-ar fi rău să punem ietichetele la locu lor. Cu ocazîia asta vă urez din inimă : Un an nou plin de bucurii, spor la muncă şi multă, multă sănătate !

La anu şi la mulţi ani !

Aia ie !

166

REVELION 1982

Mă. fraţilor, nici n-apucă omu să-şi tragă sufletu că şi trece anu Nu ştiu cum vi să pare dumneavoastră, dar mie, di la o vîrstă încoace, mi să parc că,trec anii ca săptămînile şi lunile ca zilele.

De aia zîc io că omu trebuie să fie cu grijă şi să-şi pună temei vieţi, încă din anii tinereţi, cînd ţi să par anii mai lungi şi ai şi putere şi mintea întreagă, şi mai trează.

Da' ce vroiam io să vă zîc..., aha ! Cum să apropia fîrşitu 'a anu ăsta, îi zîc io lu Veta :

— Mă, Veto, frumoasa lu neică, noi unde petrecem, fă, fîrşitu anului ?

— Poate tu, Mărine, ai chef să petreci fîrşitu, io vreau să petrec inceputu lu 82.

■— Hopa ! lo-te-te la ia ! Pă' ce, fă, vrei să ne despărţim, să petrecem separat ?

— Nu petrecem separat, că ăsta ie nărocu tău. Fîrşitu lu 81 cade în aceeaşi noapte cu începutu lu 82 !

Mă, fraţilor, muiere, muiere, da* mintoasă !

Păi, bag samă, că are dreptate ia, că aşa sînt oamenii făcuţ, unii să privească numa în urmă şi alţî numa înainte. Da' io zîc că ăl mai bine şi ăl mai bine ie să te uiţ şi-n urmă, să vez ce fu, şi să. ştii şi ce ai de făcut de-aci-nainte. Aia ie !

Da ce să mai lungesc vorba. Cum stam noi şi ne băteam capu, juratu de .Sucă, care să tot învîrtea pe lîngă noi, zîce :

— Mă, nea Mărine, dacă mă loaţ şi pe mine cu voi, vă spui io unde să petreceţ Anu Nou.

— îu, doamne, ia-mă. pă' ce-oi fi io blestemat nici în noaptea de Anu Nou să nu scap de tine ?

— Pă' ce rost are, că te nveţ prost şi pe urmă o să ţ fie şi mai greu, eă-n restu anului n-ai cum să scapi de mine.

— Pă' di ce, mă ?

— D-aia, că noi sîntem legaţ unu de altu, taman ca tuşea eu junghiu !

— Şi io cam ce-aş fi, mă, fi-ţ-ar chelea-n saramură, cam ce-a, fi, junghi ?

— Nu, mă, nea Mărine, nu ieşti junghi, da ieşti unchi şi cine a mai văzut unchi fără nepot. Pă', omu care n-are nepot, ăla nici nu ie unchi, ăla ie un fel de nimenea. Că să ţîi matale minte di la mine, nepotu face unchiu, aşa c-ar trebui să mi mulţumeşti că fără mine ai fi un fel de nimenea.

— - Ce vorbeşti, mă ?

— Zău că aşa ieste, că auzîi io nişte oameni care vorbeau !;» moară Zîcea unu :

— Mă..., şi cînd iera cearta mai în toi, unde nu veni Mărin cu furca...

— Care Mărin. mă, zîce altu, a lu Bozumflatu ?

— Nu, mă. Mărin, unchiu lu Şucă î

Aşa că vez matale, fără mine nu ştie lumea că ieşti a lu Juveto zicea că ieşti a lu Bozumflatu şi nu ţ-ar fi convenit.

Bine, mă, zîc, te iau, dacă fără tine io sînt nimenea, te iau ce dr.-icu să fac. Zii, unde mergem de Anu Nou ?

*

Mă, nea Mărine, l-am auzit io pe a lu Zdrăngănici cînd vorbea eu Gogu lu Plămădeală ca să facă Anu Nou în colţ, la Petre a lu Chetroi.

Pă" bine, mă, or face oamenii Anu Nou între iei, ce să caut io acolo ?

.- Nuuu, că vor să facă revelionu toţ vînătorii între iei şi i-am auzit cînd făceau l'sta şi te trecuseră şi pe matale.

— Pă' dacă sînt pe listă, atunci pe tine di ce să te mai iau

— D-aia, că te-scăpai de grijă, eă pînă te anunţau iei, îţ băteai capu de pomană, or capu, săracu, nu trebuie bătut de pomană.

— De unde ştii' tu chestia asta ?

— Din isperienţă, că la şicoală degeaba îmi băteam io cap.u la aritmetică, că Vi orei a lu Năsturel afla rezultatu-naintea mea. Atunci m am gîndit io, ia să fiu mai deştept ca iei.

— Şi ce-ai făcut ?

— Păi, aşteptam pînă rezolva iei problema şi pe urmă copiam rezultatu.

— Şi tu zîci că asta înseamnă să fii mai deştept ?

— Pă' da cum dar iei muncea, io stam şi note loam la fel.

— Asta aşa o fi, numai că Viorel a lu Năsturel să poate descurca şi fără tine, da tu fără iei ce dracu faci ? Cum te descurci ?

— Nu să descurcă nici iei fără mine, că iei nu poate sări gardu din fundu grădinii, ca să fure gutui.

— Stai aşa, zîc, că ţi-a ieşit un porunghel din gură ! Va să zică tu mi-ai furat gutuilff ?, şi-1 blagoslovii cu două părechi dă palme.

— Mă, nea Mărine, să fiu al naibii dajră matale nu ieşti ritro- grad !

— Ce sînt io, mă ?

— Ritrograd !

— Pă' di ce ?

— Pentru că mă baţ retroactiv. Dă-le-ncolo de gutui, că acuşa vine Anu Nou şi atunci însamnă că gutuile le-am furat anu trecut. Matale ţ-ar conveni să-ţ ţînă tuşa Veta socoteală di ce făceai cînd ierai dănac ?

— Ce făceam, mă ?

— Parcă io nu ştiu. că mi-a spus nea Stan a lu Conovăţ.

— Şi ce ţ-a spus, mă ?

— Că te ţineai cu Dumitra lu Căpistere !

— Măăă, taci dracu, că te-aude Veta, îşi aduce aminte şi adio revelion. Veto, fata tatii, îl loăm şi pe Sucă cu noi de revelion ?

Vine Veta di la bucătărie, ştergîndu-se pe mîini, să uită la Sucă, ca la felu trei şi zîce :

*

— Iar o să ne facem de pomină !

—• Ce să facem, fă, zîc, ie al nostru, ie şi iei mititel.

— Auz, tuşă Veto, vreau să-ţ spui ceva de nea Marin, zîce Sucă.

Mă,-fraţilor, în mine să făcu inima ca purecile.

— Ştii ce-mi place mie la iei ?

— Ce, mă, zîce Veta.

— Că are suflet bun !

Şi dupe ce plecă Veta, zîce Sucă :

— Hai, mă, nea Mărine, să mai zîci matale că nu mă descurc. Păi mă descurcai io cu matale care iţ merge mintea ca briciu, dar cu alţî mai prostovani. Să vez ce-o să ne distrăm de Anu Nou cu mincinoşii ăia !

— Care mincinoşi, mă ?

— Cu vînătorii şi cu pescarii, că aşa le zîce lumea : „mincinoşi".

Aşa că acu cîte va zîle ne întîlnirăm membrii societăţii de vânătoare „Eretele" la Petre a lu Chetroi, să organizăm revelionu.

Pusă omu pe masă nişte cîrnaţ şi nişte zaibăr şi ne apucarăm de organizare. Dupe ce organizarăm frio 10 kilograme de zaibăr, zîce Gogu a lu Plămădeală :

— Hai să vă zîc una nemaipomenită. Mă duc io anu trecut ta vînătoare in pădure, la Piţigaia. Dupe ce am înpuşcat şapte iepuri si opt vulpi şi un lup...

— Hooo, mă, opreşte- te, zîce a lu Zdrăngănici, păi noi ce mai împuşcăm ?

Dar Gogu, pe care-1 loasă apa, sau, mai bine zîs, zaibăru, îşi vede d-ale lui şi zîce :

—• După ce am împuşcat io zece iepuri, cinşpe vulpi şi patru lupi. numa ce aud într-o salcie scorburoasă, fii.. fii... Cînd mă uit, un crocodil cît toate zilele, cu păru înfoiat şi cu trompa încîrli- gată să uita urît la mine. Dar io pac... şi jos cu iei. 11 jupoi şi ii iau pielea... îi iau pielea... îl jupoi... Şi începe să sforăie cu capu pă masă.

— Mă, nea Mărine, zîce Sucă, ce făcu nea Gogu cu chelea crocodilului, c:ă, uite, adormi şi uită să ne spt.de.

— îi face şi iei muierii o pereche de cizme de plastic, zice a lu Zdrăngănici.'da ia uitaţi-vă la Mărin a lu Galiceanu, are bretele... Mă, Mărine, te boierişi, nu mai porţ curea, trecu.şi la bretele !

— Mi le a adus fi-mea de zîua mea, da''nu sînt bune de nimic cînd bag mîinile în pozînare, îmi cad nădragii. Le păstrez mana pentru vînătoare.

— Pă' la ce sînt bune ?

•— Cu anu ăsta, zîce a lu Galiceanu, nu mai vînez cu paş-. i vînez cu bretelele !

— Pă' cum ? Le faci praştie ?

— Da' de unde ! Leg bretelele intre doi pomi şi în partea ‘tilaliâ pun o oală. Cînd vine iepurile, sare peste bretele si cade în oală: Io îi pun numa capacu, foc şi gata !

— Mă, zîce Mitei a lu Sfoiegitu, ia ihai lăsaţ balivernele, să vă spui io una adevărată ! Mă duc astă vară la pescuit, la Cîlierii. Plec cu noaptea-n cap, dar ajung cînd acolo iera deja pe baltă unu di la Nădejdea. Din vorbă-n vorbă, zîce ăla :

— Dumneata ai mai prins peşti aici ?

Io, ca să-1 oftic, zîc :

— Chiar cri am prins un crap de zece kilograme. Dar matale prinsăsi ceva ?

— Cum să nu, zice omu. Da cînd venii 10, iera întuneric, aşa că aprînsăi felinaru ăsta, da' nu ştiu cum dracu făcui, că-i lovii şi căzu în apă, da-nairîte de-a veni dumneata, odată văd că să-n- tinde firu la undiţa asta, trag io şi ce crez că iera ? -

— Să nu-mi spui că iera felinaru !

-— Ba da, zîce iei, da' ce ie de pomină, ie că iera încă aprins!

— Hai, las o baltă, că ie prea gogonată !

— O las, zîce omu, da mai lasă şi matale fr'o nouă chile din crapu ăla şi atunci sting şi io felinaru.

— Bă, băiat dăştept ăsta di la Nădejdea, zîce Dumitru lu Zdrăngănici, da io am cunoscut unu şi mai dăştept. Mă duc io cu iei, astă vară, la potîrnichii. Trage iei fr'o zece focuri, nimic. Io, care împuşcasăm fr'o nouă, că ştiţi că io trag, nu mă joc, ca să-1 otrăvesc zîc : -

— Da' cu ce tragi, nene ?

— Cu grăunţă, zîce iei, că sînt prea zlabe. La anu trag cu alice şi le iau gata îngrăşate, nu prăpădite ca ale matale !

Da' nici io nu m-am lăsat şi zîc :

— La anu să bagi pintre alice boabe de piper şi căţăi de usturoi, ca să fie gata împănate, să nu ţî să aplece cumva de atîta grăsime.

— Mă, zîce Gogu a lu Plămădeală, care, dupe ce trăsăse un pui de somn, iera mai treaz ca noi toţ, să ţîneţ minte dr la mine că şi vînătorii sînt de mai multe feluri.

Asta vară. într-o noapte, îeram eu caii la păscut pe Grinda Mare şi aud într-un tufiş doi iepuri, unu mai bătîrn şi altu mai tinăr, stăteau de vorbă. Zîce ăl tinăr :

— Ce ne facem, taică, la toamnă, cînd o începe vînătoarea şi-or veni vînătorii peste noi ?

— Să nu-ţi fie frică, zîce ăl bătîrn, că nu toţ oamenii care au puşcă sînt vînători. Unii dintre iei sînt aşa de miloşi, că închid oichii cînd trag. Stai să-ţ povestesc una, ca să nu-ţ mai faci atîtea griji ! Acu fr'o doi ani, găsîsăm io nişte morcovi uitaţ în pămînt de fr'un puturos, la o margine de pădure. Aş fi loat io morcovii, da nu puteam, că iera pămintu îngheţat. Spre nărocu meu, într-o zî numa ce văd io pe unu cu puşca. Mă uit io bine la iei şi-mi dau sama că nu ie vînător.

— Pă" dupe ce l-ai cunoscut taică ? întreabă iepuraşu ăl mic.

— Pă' avea la pălărie prea multe pene şi tinichele. Aşa că-i ies io-nainte, să mă vadă. Iei să ia dupe mine şi. încet-încet. il duc la locu cu morcovii. Acolo mă opresc şi mă uit la iei. Iei să uită la mine. Io pun o labă in sold, iei pune puşca la oichi.

— Şi... ?

— Şi... poc..'. !

■— Şi matale ?

—- Io... ţop... săr într-o parte Iei poc... io ţop. . iei poc... io ţ >p, pînă a terminat cartuşele. Cînd le-a terminat, rn-am strimbat ta iei. s-a spăriat şi-a loat-o la fugă. Dar cît a tras iei în mine, a arat locu, nu alta, aşa că mi-am louat morcovii şi mi-am văzut
de treabă !

•— Eeei..., de-aş avea şi io năroc de un vînător ca ăsta, zîce ăl tinăr !

— Lasă că ţî-1 arăt io pe omu nostru, că îl cunosc, zîce iepurile ăl bătîrn, îl cheamă Dumitru a lu Zdrăngănici !

Mă, fraţilor, sări Dumitru lui Zdrăngănici, să-1 omoare pe Gogu, nu alta ! Năroc că veni Petre a lu Chetroi cu altă oală de zaibăr şi zîce :

■— la mai potoliţi-vă, mă, să vă citesc meniu pentru revelion ! Felu întîi : cartaboşi, cîrnaţi, zlănină.

— Şi ţuică, zîce Gogu lu Plămădeală.

— Felu doi. sarmale.

— Şi /aibăi, zîce iar Gogu.

— Felu trei, friptură şi zaibăr, zîce Petre a lu Chetroi şi să uită lung la Gogu lu Plămădeală.

— Felu patru, cozonac.

— Şi zaibăr, zîce Gogu lu Plămădeală şi să uită lung la Petre a lu Chetroi.

— La pescari le dan) şi saramură de caracudă.

— Pă' di ce să le dai la pescari saramură ?

-'D-aia, că măcar de Anu Nou să mănînce şi iei o coadă de P".şte, săracii, că tot anu nu i-au văzut solzu ?

— Pă' atunci nouă, la vînători, ce ne dai ?

— La vînători, zîce Petre, le dăm gheară de urs în aspic !

— Ccvi aia aspic, întreabă Gogu lu Plămădeală.

— Un fel de piftie. «

— Pă', zî aşa ! Abia aştept să mănînc piftie de gheară de urs, in aspic.

D aia, mă. fraţîlor, de-atunci nu mai am astîmpăr defel, defel ! Acu mă duc la revelion, aţă, să văd cum o scoate la socoteală minciuna lu Chetroi cu labele de urs, că io v-o spui p-a dreaptă! Ultimu urs pe care l-am văzut

pin părţile astea a fost. acu fr'o 25 de ani. A trecut cu nişte ursari, da şi ăla iera aşa de prăpădit, că pînă la marginea satului a dat ortu popii !

Da' nu face nimic, acu mă duc: să văd cum să descurcă Petre a lu Chetroi şi o să vă spui io şi dumneavoastră.

Da' pînă atunci, vă doresc clin toată inima,
Un an bun !
Sănătate !
Pace ! că ie mai bună decît. toate !
La anu şi la mult ani !

FESTIVALUL DIN BĂILEŞTI

Mă. fraţîlor, mare bucurie avusăi în ăst început de vară Pă' da, mare bucurie avusăi, că aci, la mine, la Băileşti, să ţînu festivalu „De la o glumă la alta". S-apucară concetăţenii mei şi organizară întrecerea astă între oamenii cărora le plac glumele şi voia bună.

Mă, veniră la întrecere din toate colţurile ţării şi timp de două zile, frumoasa grădină de vară de pe malu Balasanului răsună de rîs şi de aplauze. Să perindară pe scenă care mai de care, spunînd snoave sau cînfînd. Da' ce-m plăcu mie mai mult şi mai mult, fu faptu că ăi care veniră la întrecere iereau de toate vîrstele, di la copilaşi de cîţiva anişori pînă la oameni bătîrni cu păru alb. Asta îmi plăcu ăl mai mult, că asta înseamnă că veselia n-are vîrstă !

Mă, fraţîlor, după cît mă taie pe mine capu, veselia e tinereţa sufletului, auzi. Pă' ce poate să fie mai frumos pe lume ca omu vesel ?

Pă' degeaba eşti arătos şi tînăr, dacă eşti mofluz şi posac. Omu vesel cînd îţ calcă pragu, parcă îţ intră soarele în casă. Cînd omu e vesel, şi munca e mai cu spor şi viaţa mai frumoasă. Pă', dacă stau bine să mă gîndesc, rîsu e una dintre însuşirile care îl deosebesc pe om de ălelalte veţuitoare.

Ce mai la deal la vale, io dau zece bosumflaţi pe un vesel ! Nu mai vorbesc de muiere, că dacă ai nenorocu să nimereşti o muiere care stă toată ziulica supărată, de parcă îi dă întruna laptele-n foc, îţi vine să-ţ iei lumea-n cap, nu alta.

Pă' io di .ce mă topesc după Veta, mînca-i-aş oichişorii ei ? Pă', Veta mea, mă, fraţîlor, să scoală rîzînd, să culcă rîzînd şi cît e ziulica de lungă cîntă de mai mare dragu.

17(i

Acuşica, & drept, că neam ca al nostru, al românilor, mai rar ! Cît umblai io pin lume, că-s om bătîrn, văzui fel de fel de naţii, da' oameni cu faţa deschisă ca pi la noi, nu găseşti nicăierea. io, bag sama, că veselia românului izvorăşte din curăţănia sufletului. Păi, omu vesel n-are gînduri negre, nu pizmuieşte, nu urăşte. Omu cu sufletu curat să veseleşte şi să bucură de viaţă.

Acuşica, io zîc, în prostia mea, că veselia e sămn şi de sănătate trupească, nu numa sufletească. Păi da, că pe om, cînd îl doare ceva plînge, nu rîde.

Acu, e drept că românaşu nostru ştie să rîdă şi pintre lacrimi, că dragostea de viaţă ie la iei mai tare decît^durerea sau supărarea.

De aia mă bucurai din linimă cînd văzui că aci la mine, la Băileşti, s-apucară oamenii să facă o întrecere de veselie Că s-apucară, nu e nimic,

da o şi făeură*$a lumea. Ii primiră pe oaspeţi cu braţăle deschise, cum să obişnuieşte din băufnii ii cinstiră, ii omeniră, de, bag sama, că or să mai vină şi altădată şi-or să mai dea de veste şi la alţii. Păi, s-au hotărît băileştenii să ţină întrecerea asta din dpi în doi ani.

Bravo lor ! Bravo si cinste lor că să muncesc din răsputeri să scoată la iveală una din ăle mai frumoase apucături ale sufletului omului : veselia Că aşa îi stă bine unui neam care munceşte din răsputeri, să facă viaţa mai bună şi mai frumoasă^: să fie cu fruntea sus, cu mintea limpede şi cu sufletul doldora de veselie.

Aia ie !

CUPRINS

uvhil înainte da Radu Beligan . . .• , ... , . . . ?
otă asupra ediţiei 9
boate calu, pune-i şaua... . \ ii
ura lumii .... l i
îuciit Costache Talabosu , , . . fj$P. 20
, "va Marin ţi farmicile 23
'mp pui fript, o pîine-n ţăst Şi-o dămijană.....28
I afacere oltenească.....‥ 32
Iţea Marin şi cinema tografu 33
J-ale Lacu .U.....‥ 42
itică şi meseriile.....‥ 32
\Tea Marin în conced , ...‥ 56
-iea Marin şi V.E.T.A.....» 61
ea Marin şi P.P.G.-ul . - 53
ea Mărin şi kivadatorii..... (36
Kt Marin şi Anu Nou.....70
•Iea Mărin, Sucă şi caseta.....76
Mea Mărin şi tomobilu.....‥ 81
'ea Mărin Şi I.A.L.-ill 83
ucu !a facultate .....‥ . 5 92
jifea Mărin şi Zîua fonicii.....‥ . . 95
încă ia armată.....* X00
veri Măriţi în airoplan..... 107
*ea Mărin si pilele..... ... . li l
Saiche a lu Zăpăcitu, pretenu Iu Sucă . .....ltu
Timpul probabel.....123
Revelion '73.....120
Căruţa cu patru viteze . % 137
Nea Mărin şi „Gaiţele" de la Naţionalul bueureştean 111
Anul Nou 1978 .....‥ 110
Revelion 1979 153
Anu] Nou 1980. . . . . ir>9
Nea Mărin şi Anul Nou 1981.....‥ 164
Revelion 1982 ^|.....ɹM* 169
Festivalul din Băileşti ..... .,",,,176

Re tar tor • TUDOR NFDF.l.CKA Tehnoredactor M ARILEN A LUNGULESCU
Buri de tipar . 28.02 1990 Coli de tipar 11.250 CRAIOVA. 1990

Întreprinderea .Poligrafică „Oltenia", B du! 1 Mai. nr 102 Craiova Comanda nr. 316

TEATRUL NAŢIONAUpiN CRAIOVtf YN COLABORARE CU EDITURA SCRISUL^ROMÂNBC i
ISBN 973-38-0038-4
Lei 18,50

Âmzo era mm mult iecît un mare actor. Era un om de care fiecare din noi avea nevoie Ei "aducea m dulceaţa prieteniei un urnăr sofid pe care te putea sprijini în clipele grele, o înţelepciune care venea de departe, din străbuni, o cinste şi o curăţenie morala fârâ nici o umbra, Generos şi bun ca o pîine de la ţara, leopârator de inteligenţa, plin de fantezie şi de farmec. ^ • j

Cu Domnica in dreapta şi Oana în stingă, el' înfăţişă tabloul unei fericiri simple, al unei împliniri pe deplin meritate, Sini oameni care n-ar trebui sâ moara niciodată.